

Aposil

Bì Jisas mìnìm dad ameb okok kìri tap tari tari gìlak

Luk Tiopilas nop kauyan ñu kíl tìkak

¹ Mam Tiopilas. Yad nep mìnìm ned ñu kíl tìknek ak, Jisas nop tìk dapek, pobìᅇ gíl, wög wagìn gíl mìd damìl, tap tari tari gíl, mìnìm tari tari ag ñìl gak ak, nep mìj ned ak ñu kíl tìknek.

² Kìsen, God Jisas nop dad ap ran jak seb kab alaᅇ sìᅇak dad amnak. Pen ne seb kab ar alaᅇ sìᅇak amnìg gak won ak, ne gek Kaun Sìᅇ ne mìnìm ne dad ameb ag lak bì okok kìrop ag ñì tep gak. Mìnìm nìbak magìlsek ned ñu kíl tìkìl nep ñìnek.

³ Jisas kìmak pen kauyan warìkìl, ñìn aknìb ñìnjuìl omal (40) nab ak ñìn koᅇai nep mìsenᅇ lìl, mìnìm ne dad ameb bì ne okok eip mìdìl, God bin bì dìl kod mìdenìgab mìnìm ak kìrop ag ñolìgìp. Nìg gek, kìri udìn magìl kìri ke nìᅇlak ne komìᅇ mìdek.

⁴ Pen kìmìl warìkìl, lìm dai ar wagìn aul mìdolìgìp ñìn nab nìb sìᅇak, ñìn alap bì ne nìb okok eip tap magìl ñìblìg gì agak, “Yad nìbep ned agnek rek, Bapi yad tap tari nìbep ñìnìgain agak ak, Jerusalem sìᅇaul nep mìdìl, kod mìdenìmìb.

⁵ Jon ñìg pak ñeb bì ak bin bì kìrop ñìg ak nep pak ñolìgìp, pen ñìn omal nep ap padìkek, Kaun Sìᅇ ak apìl nìbep pak ñìnìgab,” agak.

Jisas ne karip lim seb kab ar alaj sijnak ap ran jak amnak

⁶ Pen ñin alap Jisas ne bi ne nib okok midelak nab sijnak misen lek, nop aglak, “Bi Kib, nak miñi kin cin midek, cin Isrel bin bi karip lim cin aul kauyan ke kod midil, karip lim ognap sek kod midil ginigabin aka?” aglak.

⁷ Agelak, kirop agak, “Ñin akal ginigab ak, Bapi gos ne ke ninil ag lak; tap nibi mer.

⁸ Pen Kaun Sijn ne nibep apek, nibi kilis dil amil, Jerusalem bin bi, Judia bin bi, Sameria bin bi, bin bi karip lim tigon tigon magisek okok, yad tari tari gipin ak kirop ag ñinigabim,” agak.

⁹ Nib agil, bi ne okok nin midel ninlig gi, God nop dad ap ran jak seb kab ar alaj sijnak dad amek ninlig gi, kimi bad alap apil nop karikak.

¹⁰ Pen ne amek, kiri seb kab alaj nin midel ninlig gi, magil nibak nep bi walij tid yimrek omal apil kirop eip warik miderek.

¹¹ Bi nib omal agrek, “Bi Galili nib sijn aul, nibi tari ginig seb kab alaj nin midebim? Nibi ninlig gi midem ninlig gi, God ne gek, Jisas ap ran jak seb kab ar alaj sijnak dad amib ak, kisen ne ke aknib rek nep adik gi onigab,” agrek.

Judas kimak ak Mataias kau ne dak

¹² Olip Dim alaj midelak ak kirig gil, Jerusalem adik gi amnlak. Kanib par mer, Olip Dim Jerusalem nib ulep; Juda God nop sobok gep ñin ak ajpal rek nep.*

* **1:12:** kilomita nokim alap nep rek

13 Jerusalem amil, karip kineb kiri amjakil, karip nilik ar alan migan ak amnilak. Bi midelak okok: Pita, Jon, Jems, Edru, Pilip, Tomas, Batolomyu, Matyu, Alpias ni ne Jems ak, Saimon Selot ak, Jems ni ne Judas ak.

14 Kiri per per mogim gil, God nop sobok goligipal. Jisas nonim Maria ak, Jisas nimam sikop okok, bin ognap sek per nig goligipal.

15 Pen nin nab nib sijak, bin bi ninjuil aknib kagol onid (120) rek ap mogim gel ninlig gi, Pita warikil kirok agak,

16 “Ai mam sikop ninim. Kaun Siη ne birarik nep Depid nop gos nek, Judas Jisas nop mimig ninjak bi ak ginigab rek ninil nu kil titek, agak agak rek nep gak.

17 Jisas bi Judas nibak dek, cin eip midil, wog ne ak jim nil goligipin,” agak.

18 Pen kisen ne Jisas nop mimig ninil, kab magil dak ak damil, lim dai alap tauil, mid damil, nin nokim alap ap yap pakil, kogi ne ak pawikil, cibur magilsek lim gi soη apek kimak.

19 Nig gil kimek, Jerusalem bin bi magilsek ninil, lim dai tauil kimak nibak, yib Akeldama, aglak. Akeldama aglak minim wagin ak, “Lakan Yowak Lim Dai,” agil aglak.

20 Pita agak, “Depid birarik nep God Minim dai Sam nu kil tikil agak,

‘Karip ne cog nep midonimih;

bin bi ognap karip ne am ma midenimel,’
agak.

Depid minim alap pen agak,

‘Wog ne ak bi alap dinimih,’ agak.

21 Agak nɪbak, bɪ cɪn ke alap nɪŋɪl dɪnɪgabɪn. Cɪn Bɪ Kɪb Jisas eip tagolɪgɪpɪn ak, bɪ cɪn eip per tagolɪgɪp bɪ alap nɪŋɪl dɪnɪgabɪn.

22 Bɪ cɪn eip per tagɪl, Jon Jisas nop ñɪg pak ñak ak nɪŋɪl, mɪd damɪl, Jisas kɪmɪl warɪkɪl seb kab ar alaŋ amnak nɪŋak bɪ alap nɪŋɪl dɪnɪgabɪn. Bɪ nɪbak rek don me, Bɪ Kɪb Jisas kɪmɪl warɪkak mɪnɪm ak ag ñɪ tep gɪnɪgab,” agak.

23 Pita nɪb agek, bɪ nak Mataias eip Josep eip kɪrop mal ag lɪlak. Pen Josep ñɪn ognap yɪb ne alap Basabas, alap Jastas, agölɪgɪpal.

24-25 Bɪ nɪb omal kɪrop nɪg gɪl ag lɪl, God nop sobok gɪl aglak, “Bɪ Kɪb, Judas ned gɪ tɪmel gɪl kɪmɪl, karɪp ne mɪdonɪmɪŋ sɪŋak amnak ak, kau ne ak an dɪnɪmɪŋ, agɪl, bɪ omal aul ag lɪpɪn. Nɪb ak, nak bin bɪ magɪlsek gos nɪŋɪl gɪpal rek nɪpan ak me, nep ag nɪŋobɪn, nak ke bɪ ak agek, cɪn nɪŋɪl dɪnɪgabɪn,” aglak.

26 Nɪb agɪl, bɪ nɪb omal yɪr bopɪs tɪg gɪlɪg gɪ del, Mataias yɪb ap ranek, Jisas mɪnɪm dad ameb aknɪb agɪp alaŋ eip jɪm ñɪl, kauyaŋ bɪ aknɪb umɪgan alaŋ lak.

2

Kaun Sɪŋ ne owak

1 Bin bɪ Jisas nop nɪŋ dɪlak okok, Pedikos ñɪn kɪb ak mɪñɪ, agɪl, apɪl karɪp ñɪlɪk mɪgan nokɪm alap mɪdelak.

2 Nɪg gɪl mɪdel nɪŋlɪg gɪ, dai gu kɪb seb kab ar alaŋ nɪb agɪl, yɪgen rek dɪl, karɪp ñɪlɪk mɪgan bɪsɪg mɪdelak sɪŋak eyaŋ owak.

³ Pen magil nɪbak nep nɪŋlak, mab mɪlanɪ ñon rek ak apɪl, pɪlajɪkɪl ke ke pɪg gɪ rɪk amɪl, bin bɪ nabɪc cɔg ar alanɪ nokɪm nokɪm am mɪdek.

⁴ Am mɪdek nɪŋlɪg gɪ, Kaun Sɪŋ apɪl, kaun kɪrop nab adanɪ ap ran jakak nɪŋɪl kɪri mɪnɪm yɪb ar ke ke aglak.

⁵ Pen ñɪn nɪbak, Juda bin bɪ okok, kɪri mɪgan ke ke, karɪp lɪm okok nɪb okok nɪb apɪl, Jerusalem mogɪm gɪ mɪdelak. Bin bɪ nɪb okok kɪri God Mɪnɪm ageb rek nɪŋɪl, ar nɪbak rek nep gɪ mɪdelak.

⁶ Gu kɪb nɪbak agek nɪŋɪl, tari geb, agɪl, bin bɪ konɪai nep kasek karɪp nɪbak apɪl nɪŋlak, mɪnɪm yɪb ar ke ke yɪpɪd gɪl nep agelak.

⁷ Kɪri nɪŋɪl, kɪb gaul gɪl aglak, “Bin bɪ sɪŋ aul magɪlsek Galili nɪb.

⁸ Pen titi gɪl mɪnɪm yɪb cɪn ke ke apɪn rek yɪpɪd gɪl agebal nɪŋobɪn?

⁹ Cɪn ognap Padia nɪb, ognap Midia nɪb, ognap Ilam nɪb, ognap Mesopotemia nɪb, ognap Judia nɪb, ognap Kapadosia nɪb, ognap Podas nɪb, ognap Esia nɪb,

¹⁰ ognap Pɪrɪjia nɪb, ognap Pampilia nɪb, ognap Ijip nɪb, ognap karɪp lɪm Libia, Sairini taun gol okok nɪb, ognap Rom nɪb opɪn.

¹¹ Bin bɪ Rom nɪb opal okok, ognap Juda bin bɪ yɪpɪd gɪl, ognap Juda bin bɪ mer pen mɪñi Juda bin bɪ gɪpal rek ar ak gɪpal. Ognap Krit nɪb, ognap Arebia nɪb opɪn. Pen cɪn nɪŋ mɪdon nɪŋlɪg gɪ, mɪnɪm yɪb cɪn ke ke agobɪn rek yɪpɪd gɪl agɪl, God ne tap aknɪb ke yɪb gɪp, agɪl, yɪb ne agel ar amek, nɪŋobɪn,” aglak.

12 Nib agil, gos par niŋlig gi, pen ag niŋek, pen ag niŋek gil aglak, “Ke yib geb nibak tari giŋig geb,” agil, gos par yib niŋlak.

13 Bin bi ognap pen kiri ñiñiloŋ lil aglak, “Ak ñig wain koŋai nep ñibil, saköl ñagip agebal,” aglak.

Pita minim ag ñak

14 Pen Pita bi Jisas minim dad ameb bi aknib agip alaŋ eip warikil, meg miŋan dap ranil, bin bi koŋai nep midelak okok kirop agak, “Nibi Juda bin bi cin abe, nibi bin bi Jerusalem siŋaul kin midelim okok abe, siŋaul tari gosip ak yad nibep minim agniŋ gebin aul niŋ tep giŋimib.

15 Nibi ognap agebim, ‘Bi siŋ aul ñig wain koŋai nep ñibil, saköl ñagip agebal,’ agebim ak, pen kiri ñig wain ñibel saköl ma ñagip. Miñi pib kisen nep aposip won ak nep me.

16 Pen minim yib ke ke agebal niŋebim nibaul, bi God minim agep Joel birarik nep agil ñu kil tikak rek nep geb me ak. Ne minim nibak ñu kil tikil agak,

17 ‘God ageb, “Ñin kisen ak,
bin bi magilsek okok kirop Kaun yad soŋ gi yokniŋain.

Ñi pai nibi okok God minim ne ak bin bi okok kirop ag ñiniŋal.

Bi praj nibi okok dai niŋniŋal.

Bi pobin nibi okok wisin niŋniŋal.

18 Ñin nibak, wög gi ñeb bin bi yad okok, bin okok abe bi okok abe,
kirop Kaun yad soŋ gi yoken, minim tep yad ak bin bi okok kirop ag ñiniŋal.

19 Pen yad seb kab ar alañ tap ke ma gep rek
 ognap gıl,
 lim dai ar wagın aul tap niņep ma niņep ke
 niḅ ognap gınıgain.
 Lakañ gıl, mab yınıl, sikım adpıl kḅ gıl
 gınıgab.

20 Pıḅ melık ma gınıgab;
 takın lakañ sek lınıgab.

Nıg genıgab, kisen ñın akniḅ ke niḅ misen
 lınıgab.

Bi Kḅ melık tep akniḅ ke sek onıgab.

21 Pen bin bi an an, Bi Kḅ yıp dı komıņ yokaņ,
 agıl, ag niņnıgal okok,
 kırop dı komıņ yokniḅgab,” agak.

22 Pita ne Joel ñu kıl tikak mınım niḅak ag dai
 juıl agak, “Niḅi Isrel bin bi, mınım agniḅ gebin
 aul niņ rep gınımıḅ. Jisas bi Nasaret niḅ ak bi
 yokop mer; God ne ke nop ag yokek owak. Ñı
 yad ak ag yoken, tap ma gep rek koņai nep gıl, tap
 niņep ma niņep koņai nep gıl gınıgab nab kırop
 sıņak niņıl, bi niḅak God ne ke ag yokek owak ak
 niņlaņ, agıl, nop ag yokek owak. Jisas ne tap ma
 gep rek nab niḅi sıņak gak ak, niḅi ke bir niḅım.

23 God niḅi gınıgabım rek ned niņıl, Jisas nop
 dı ñınmagıl ar niḅep ak lek, niḅi dam bin bi tap
 si tap timel gıpal okok kırop ñem, nop mab kros
 bak alañ ñag pak lel kımak.

24 Ne yur kḅ yıḅ dıl kımak ak pen piḅ nep ciḅ
 tiḅel sıņak mıdıl, ki gı yap pak amnımıņ rek ma
 lak. God gek kauyaņ warıkak.

25 Depid pen birarık nep Jisas nop mınım ñu kıl
 tikıl agak,

- ‘Yad nîpin, Bî Kîb yad eip per per mîdeb.
Ne ñinmagîl yîpîd yad pîs ken mîdeb ak me,
yad ma pîrîknîgain.
- 26 Nîg gîp ak, cîbur mîdmagîl yad pîs geb nîñîl
yad mîñ mîñ yîb gîl agebin.
Mîb goñ yad kîmnîg geb pen gos sek mîdîl
ma pîrîknîgain.
- 27 Ti gînîg? Nak yîp cîp tîgel mîgan ma kîrîg
gînîgan.
Nak Bî Sîñ nak kîrîg gek, mîb goñ ne ki gî yap
pak ma amnîgab.
- 28 Nak yîp komîñ mîdep kanîb ak yomnak.
Yad nak eip mîdîl, mîñ mîñ yîb gînîgain,
agak,” agak.
- 29 Pita Depid agak mînim nîbak ag juîl agak,
“Ai mam sîkop, yad nîbep mînim yîpîd gîl agen,
nîñ tep gînîgabîm. Based acîk Depid kîmek tîgel
gîlak kau mîgan ak mîdeb; kau mîgan nîbak mîñî
cîn ak rek nep nîpîn.
- 30 Pen Depid ne God mînim agep bî alap
mîdolîgîp ak me, ne nîñak, God bîrarîk nep
mînim ag lîl agak, ‘Nak ñî tîknîgan tîk damîl tîk
lînîgal ñî alap ne kau nep dîl, kîñ mîdenîgab,’
agak.
- 31 Depid tap kîsen gînîgab ak nîñîl, Mesaia ak*
ne kîmîl warîknîgab, agîl, agak, ‘Nop cîp tîgel
mîgan ma kîrîg gak. Mîb goñ ne ki gî yap pak
ma amnak,’ agak.

* **2:31:** Grik mînim “Krais ak” abe, Hibru mînim “Mesaia ak” abe
wagîn nokîm alap nep mîdeb: “God ag lak Bî ak.”

32 “Miñi God gek, Jisas ne warikil komiñ mideb. Ne komiñ mideb ak cïn magilsek udiñ magil cïn ke nïpin.

33 God Jisas nop dam ñinmagil yipid pis ar ne ak lak. Lïl, ne Kaun Siñ ñinïgain, agil agak ak, Jisas nop ñek, ne pen cïnop ñek, apil gu kib agek, cïn minim ke ke agosin siñaul nibi ke niñebim.

34 Pen Depid minim agak nibak, ne ke ma agak. Depid ne lim dai ar wagin aul midil, seb kab ar alañ ma amnak. Pen ne agak,

‘Bi Kib ne Bi Kib yad ak nop agak,

“Ñinmagil yipid yad pis ar bisig midenimin;

35 yad gen kausal maual nak okok,

talak migan nak okok midenigal,” agak,
agak.

36 “Nib ak, nibi Isrel bin bi magilsek niñ rep ginimib: Jisas bi mab bak alañ ñag pak lem kïmak bi nibak nep, God gek Bi Kib yib mideb. Ne nep Mesaia per kod midoligipin me ak,” agak.

37 Pita minim nibak agek, bin bi niñ midelak okok niñel ñaul amnak. Niñ gek, kiri Pita abe, Jisas minim dad ameb bi okok abe, ag niñil aglak, “Nib ak, mam sikop, cïn miñi tari gin?” aglak.

38 Agelak, Pita agak, “Nibi nokim nokim magilsek midebim rek, tap si tap timel gipim ar ak, tari ginig niñ gipin, agil, kirig gil, Jisas Krai nop niñ dil, niñ paknimib. Niñ genigabim, God tap si tap timel gipim ak niñil kirig gil, Kaun Siñ ne ak nibep niñigab.

39 God birarik nep agak, ‘Yad Kaun yad nibep Isrel bin bi ñil, niñ pai nibi tik donigabim okok kïrop ñil, bin bi par okok kïrop abe ñil ginïgain,’

agak. Nib ak, cin nipin, God bin bi an an olan, agnigab okok, kirop magilsek Kaun Sin ak ninigab,” agak.

⁴⁰ Pita kirop yimig ninil, minim konai nep agil agak, “Bin bi minni midebal ognap abramek gi timel gipal rek, nibi kirig gil, mid tep ginimb. Mer ak, yur kib dinigabim,” agak.

⁴¹ Bin bi konai nep Pita minim agak ak ninil, Jisas Krais nop nin dil, nig paklak. Nin nibak nep, bin bi tri tausan (3000) rek Jisas Krais nop nin dil, Jisas bin bi ne eip jim nil midelak.

⁴² Nib ak, kiri per per apil, bi Jisas minim dad ameb okok eip jim nil midil, God Minim ag nelak ak nin tep gin, agil, ag amil apil gilig gi, bred ti panil jim nil niblig gi, God nop sobok gilig gi mideligipal.

Jisas bin bi ne okok goligipal rek

⁴³ God bi Jisas minim dad ameb okok kirop kilis nek, tap ma gep rek konai nep gil, tap ninep ma ninep konai nep gil gel, bin bi okok ninil, kib gaul gilak.

⁴⁴ Bin bi Jisas nop nin dilak okok, jim nil midil, bin bi tap ma midek okok, bin bi ognap kirop tap abramek bilok nilak.

⁴⁵ Lim dai, tap okok ak rek nep sikim gil, mani dil, bin bi tap ma midek okok kirop nonim li nilak.

⁴⁶ Kiri per per, nin nokim nokim, God sobok gep karip ak am mogim goligipal. Pen karip kiri okok ak rek nep am mogim gil, bred ti panil, midmagil ar nokim lilig gi, min min gilig gi, tap jim nil nibeligipal.

47 Pen bin bî midelak okok magilsek, Jisas niŋ dîlak bin bî kîrop niŋel, tep gak. Per per, ñin nokim nokim, Bî Kîb ne bin bî ognap sek dî komiŋ yokek, kîri Jisas nop niŋ dîl, apîl Jisas bin bî ne ned niþ okok eip nab sakîl mideliŋipal.

3

Bî tob timel gak ak, Pita gek, komiŋ lak

1-3 Praj nonim tik dowak ñin ak nep tob timel gak alap, nop ñin nokim nokim per per dapîl, God sobok gep karip kîjon wagiŋ, Kîjon Kîl Tep, apal ak, gol siŋak lel bisig midoliŋip. Midliŋ gi, bin bî God sobok gep karip ñilik miŋan ap ameligiŋpal okok, kîrop mani tap yip alap ñim, agîl asîb goliŋip.

Pen miŋek alap, Pita eip, Jon eip piþ kim gak digep won ak, God nop sobok gep won ak, God nop sobok giŋig, ap padiker niŋliŋ gi, bî tob timel gak niþak kîrop mal niŋîl agak, “Yip mani ognap ñir,” agak.

4 Agek, kîri mal nop niŋ i sek li midîl, Pita agak, “Cîrop mal niŋan!” agak.

5 Agek, yip tap alap ñinig gebir, agîl, kîrop mal niŋ midok niŋliŋ gi,

6 Pita agak, “Mani silpa, mani gol, yad ma midok ak pen tap yad nokim alap midok ak nep ñinigain. Jisas Krai Nasaret niþ ak, yîb ne agîl nep agebin, “Warik amnon!” ” agak.

7 Pita niþ agîl, ñinmagîl yipid piþ kid nop dîl, dî warik ñek niŋliŋ gi, magîl niþak nep tob abe, tob gol abe tep gak.

⁸ Tep gek, kasek warik amlig gi, talak talak gilig gi, God nop tep aglig gi, kiri mal eip God sobok gep karip n̄lik migan ak amnak.

⁹ God nop tep, agil, tob taulig gi ajek ak, bin bi midelak okok niñil,

¹⁰ bi tob timel per apil, God sobok gep karip kijon wagin, Kijon Kil Tep, apal ak, gol sinak bisig midil, mani tap okok asib agoligip bi nibak, titi gil tob yib taulig gi apeb, agil, kiri gos par niñil kib gaul gilak.

Pita minim ag ñak

¹¹ Bi nibak ne, God sobok gep karip mis ken, Solomon Karip Badak, apal, migan ak midil, Pita eip, Jon eip kirop mal nab nab lil di midel niñlig gi, bin bi magilsek kib gaul gilig gi, pig gi rikid ag apelak.

¹² Bin bi apelak, Pita ne niñil agak, “Isrel bin bi sin aul, n̄bi tari ginig gos par niñil cirop bi mal niñ i sek lebim? ‘Cir mal bi kilis, bi tep midil gesir, bi n̄baul kanib tag tep geb,’ agil, gos ak niñebim ar? Ak mer.

¹³ Ebrahim, Aisak, Jekop, based acik cin sikop okok sobok giligipal, God nibak nep ne ke gek, bi wog gi ñeb ne Jisas warikek, bin bi okok niñil, ne melik tep aknib ke sek midel, agil, nipal. N̄bi pen Jisas nop ma dipek. Pailot, Jisas nop wisib yokin, agak ak pen n̄bi ke, nop dam mab bak alan ñag pak lilañ, apek.

¹⁴ Jisas ne Bi Sin; ne Bi Komij Tep per nep God ageb rek nep geb. Pen n̄bi apek, Jisas ne bi niñeb cin mer, bi cip ñagoligip bi ak cinop wisib yokan, apek.

15 Nig gıl, Bı komıñ mıdeþ magıl ñeb Bı ak nop ñag pak lıpek. Pen God gek, ne warıkak ak, cın udın magıl cın ke nıñıl agobır.

16 Bı tob tımel per nıþım aul, mıñı komıñ losıp nıþım. Jısas kılıs ne gek me, komıñ lıp. Jısas nıñ dıl, yıb ne agor, ne gek pıs nep komıñ lıp.

17 “Pen mıdemam yad sıñaul. Nıbi ke abe, bı kıb nıbi okok abe, sakıl sek mıdıl, Jısas nop nig gıpek.

18 Pen God ne bı mıñım ne ageþ okok kırop bırarık nep gos ñek aglak, ‘Kısen God Mesaia ne yur kıb yıb dıl kımñıgab,’ aglak ak me, aglak rek nep gıpek.

19 Nıb ak, tap sı tap tımel gıþım ak, tari gıñıg nig gıþın, agıl, kırıg gıl, God nop adık gı apem, ne tap sı tap tımel gıþım acır ak lıg gı yokñıgab.

20 Nıg gem, Bı Kıb ne kaun nıþep nab adañ kılıs ne ñıl, Krais ak nıþep bırarık nep ag lak ak ag yokñıgab. Krais ak Jısas.

21 God ne bırarık nep ageþ, bı mıñım ageþ sıñ ne okok aglak rek, Jısas ne karıp lım seb kab ar alañ sıñak mıdeb rek mıdenıgab nıñlıg gı, God tap magılsek kauyañ gı lı rep gıñıgab ñın ak onıgab.

22 Moşıs agak, ‘Kısen Bı Kıb God nıbi, ne bı mıñım ageþ yad rek, bı wağın nıbi ke alap, ag yokñıgab. Ne apıl, mıñım agñıgab ak magılsek nıñ tep gıñımıb.

23 Bin bı mıñım ne ma dıñıgal okok, bı bı ne ma mıdenıgal; kırı pıs nep söñ ar eyañ amıl, kımñıgal,’ agak.

24 “Bı God mıñım ageþ Samyuel abe, bı God

m+nim agep kisen olak okok abe, magilsek tap m+ni m+senj leb ni+jobin ak, bi ag ñ+lak.

²⁵ God birarik nep nased acik n+bi m+nim ag lak ak, n+bi ke tap ame debim me ak. God based Ebrahim nop g+nigain, agil, m+nim ag lak. M+nim ag lil agak, 'Ñi pai nak t+kek, kiri tik dam dapil gil t+knigal okok, bi alap m+dil me, ne gek bin bi okok magilsek m+ni m+ni g+nigal,' agak.

²⁶ Pen God Bi Wög Gi Ñeb ne Jisas karip lim wagin aul ag yokak ak, nibep nep nen agil, ned ag yokek owak. Isrel bin bi tap si t+mel t+mel y+ib gipal ak, tari g+nig n+g gipin, agil, ar n+bak k+r+g gil, mid tep g+lan, agil, nibep Isrel bin bi s+ij aul ned ag yokek owak," agak.

4

Pita eip Jon eip k+rop m+nim kib aglak

¹ Pita eip, Jon eip bin bi k+rop m+nim ag ñerek ni+ij+g gi, bi God nop tap sobok gep bi okok abe, God sobok gep karip polisman bi nab+c k+ri ak abe, bi Sadyusi okok abe, amil m+nim agelak n+bak pey+g ni+ijlak.

² Jisas kimil warikak rek, bin bi Jisas nop ni+ij d+nigal okok ak rek nep kimil war+knigal m+nim ak, tari g+nig n+ib ag ñebir, agel, m+lik yowak.

³ N+ib ak, k+ri Pita eip Jon eip di c+ci lil, m+ni digep magil aul mer, tol m+nim kib agn+gabin, agil, k+rop mal dam m+ni lilak.

⁴ Pen Pita Jon bi omal m+nim tep n+bak ag ñerek, bin bi ni+ij, konjai y+ib ni+ij d+lak. N+ib ak, bin bi Jisas ni+ij d+lak okok akn+ib paip tausan (5000) rek amnak.

⁵ Pen m̄inek, Juda b̄i k̄ib kar̄ip l̄im n̄ibak kod m̄ideliḡipal okok abe, b̄i m̄in̄im tig b̄ilokep okok abe, b̄i lo m̄in̄im ag ñeb b̄i okok abe, Jerusalem s̄iṅak ap moḡim ḡilak.

⁶ God nop tap sobok gep b̄i k̄ib ȳib Anas eip, Kaiapas eip, yakam k̄iri b̄i Jon ak, Aleksada ak, b̄i yakam k̄iri ognap sek ap̄il, nab n̄ib s̄iṅak m̄idelak.

⁷ K̄iri moḡim ḡil agel, Pita Jon k̄irop mal pon̄ d̄il dap nab s̄iṅak lel, k̄irop mal ag n̄iṅil aglak, “B̄i tob t̄imel gak ak titi ḡi gesir kom̄iṅ l̄ip? K̄il̄is akal n̄ib d̄il, ȳib tari aḡil, n̄ig ḡipir?” aglak.

⁸ Agelak, Kaun S̄iṅ ne am Pita nab adañ ap ran jakek n̄iṅliḡi ḡi, Pita agak, “N̄ibi Juda b̄i k̄ib abe, b̄i m̄in̄im tig b̄ilokep abe, m̄in̄im agebin aul n̄iṅim.

⁹ B̄i ȳim gep tob t̄imel gak ak c̄ir gor kom̄iṅ lak ak n̄iṅil, ‘N̄iri titi ḡi gesir kom̄iṅ l̄ip?’ aḡil, c̄irop m̄in̄im k̄ib ageb̄im ar?

¹⁰ N̄ib ak, n̄ibi m̄in̄im agn̄ig gebin aul n̄iṅ tep ḡin̄im̄ib. Isrel bin b̄i okok maḡilsek ak rek nep n̄iṅ tep ḡin̄imel. Jisas Krais b̄i Nasaret n̄ib, c̄ir ȳib ne ak nep n̄iṅ d̄il, ȳib ne agor, ne gek, b̄i n̄ibaul nop p̄is nep kom̄iṅ lek, tag tep geb n̄iṅebim. N̄ibi Jisas Krais nop mab bak alañ ñag pak l̄ipek ak pen God gek kauyaṅ war̄ikak.

¹¹ B̄i Jisas n̄ibak nop gos n̄iṅliḡi ḡi me, God M̄in̄im ñu k̄il t̄ik̄il aglak,
 ‘N̄ibi b̄i kar̄ip gep okok, kab par alap, ak kab t̄imel, aḡil, k̄ir̄ig ḡipek ak,
 m̄iñi kar̄ip sap nab eyañ p̄iṅil ñil m̄ideb,’
 aglak.

¹² God ne Jisas ȳib ne nep c̄inop agak n̄iṅil Jisas ne nep c̄inop d̄i kom̄iṅ yokn̄im̄iṅ rek l̄ip. L̄im

dai ar wagin aul bi ke nib alap cinop di komin yokninin rek ma lip, mer yib,” agak.

13 Pita Jon kiri bi omal warikil, ma pirikil, abramek yipid gil nep agrek ak, bi kib nib okok ninil, wal yib agil aglak, “Bi omal aul kiri skul ma agrek ak pen kiri Jisas eip midil nig gil gebir,” aglak.

14 Bi tob timel gak komin lak ak nab kiri sinak midok ninlig gi, kirop mal minim ag ginimel rek ma lak.

15 Nib ak me, kiri aglak, “Kansol karip aul son eyan am midenim,” aglak. Son eyan am mider ninlig gi, kiri ke ag nin ag nin gil aglak,

16 “Bi omal aul cin tari gin? Kiri tap ma gep rek ak ger, Jerusalem bin bi magilsek bir nipal. Nib ak, kiri mal tap ma gep rek alap ma gipir agin rek ma lip.

17 Pen kiri amil, minim nibak bin bi tigon ognap ager, kiri ak rek nep ninimel rek lip. Nig gip ak, cin kirop mal minim kilis agil agin, ‘Jisas yib ne ak kisen bin bi ognap ma agnim, mer yib,’ agin,” aglak.

18 Nib agil, kirop mal agel aperek aglak, “Jisas yib ak kisen ma agnim; bin bi ognap Jisas minim ak ma ag ninim, mer yib,” aglak.

19 Nib agelak, Pita Jon kiri pen pe agrek, “Cir God minim nop ak kirig gil, minim nibep ak dor, God nop tep ginigab aka mer? Nibi ke ninim.

20 Pen Jisas tari tari gak, minim tari tari agak ak, cir bin bi okok kirop ag ni kirig gijir rek ma lip,” agrek.

21-22 Nib agerek, Kansol bi kib okok gos kiri ke ninil, ‘Bi aul mi ninjuil omal (40) midil, miñi

komɨŋ lɨp aul, bin bɨ okok nɨŋɨl magɨlsek God nop tep agebal. Cɨn bɨ nɨb omal aul kɨrop tap alap genɨgabɨn ak, bin bɨ sɨŋ aul kal onɨgal, 'agɨl, kɨrop mal yokop mɨnɨm kɨlɨs agɨl, ag sɨŋ yoklak.

Bin bɨ Jisas nop nɨŋ dɨlak okok God nop sobok gɨlak

²³ Pita Jon kɨrop mal nɨg gɨl ag sɨŋ yokel, kɨri am Jisas bin bɨ ne okok kɨrop nɨŋɨl, bɨ God nop tap sobok gep bɨ kɨb okok abe, bɨ mɨnɨm tɨg bɨlokep okok abe, mɨnɨm tari tari aglak ak kɨrop ag ñɨrek.

²⁴ Ag ñerek, kɨri nɨŋɨl magɨlsek God nop sobok gɨl aglak, "Nak Bɨ Kɨb nokɨm nep mɨdeban. Nak seb kab ar alarɨ gɨ lɨl, lɨm dai wagɨn aul gɨ lɨl, ñɨg solwara gɨ lɨl, tap tari tari mɨdeb okok magɨlsek gɨ lɨl, gɨ lɨnak.

²⁵ Bɨrarɨk nep nak gek, Kaun Sɨŋ ne based cɨn Depid nop gos ñek, mɨnɨm nep ak agɨl agak,

'Juda bin bɨ mer okok kɨri tari gɨnɨg kal jupal?

Bin bɨ okok tari gɨnɨg gos nɨŋ tep gɨl mer,
mɨnɨm ar nokɨm ag lɨl mɨmɨg mɨnɨm apal?

²⁶ Kɨŋ karɨp lɨm ke ke kod mɨdebal okok abe,
gapman bɨ kɨb karɨp lɨm ke ke kod mɨdebal okok abe,

mɨnɨm ag ar nokɨm lɨl apal,

"God Bɨ Kɨb eip, Mesaia ne eip, kɨrop eip pen pen gɨn," apal, 'agak.

²⁷ Kɨŋ Herod abe, gapman bɨ kɨb Podias Pailot abe, Juda bin bɨ mer okok ognap abe, Isrel bin bɨ sɨŋ aul nɨb ognap abe, Jerusalem aul apɨl, Bɨ Wɨg Gɨ Ñeb sɨŋ nak ak Jisas, Mesaia ag lɨnak ak nep, mɨnɨm ag ar nokɨm lɨlak.

28 Pen nak Bi kilis, ned gos nak ke niñil agnak, Kraiss nop nig nig ginigal agnak ak me, kiri nig ginimel rek lak; yokop ak kilis kiri ma midobkop.

29 Bi Kib, miñi cinop minim kilis timel yib agebal ak nak gos niñnimin. Cinop bin bi wög gi ñeb nak kod midil, kilis nak cinop ñek, cin ma pirikil, kilis yib gil minim nak bin bi okok kirop misen ag ñin.

30 Bin bi tap gip okok, nak gek, cin Bi Wög Gi Ñeb siñ nak Jisas yib ne agon, kirop komiñ linimih. Nak gek, cin Jisas yib ne agon, tap ma gep rek ognap, tap niñep ma niñep rek ognap gin,” aglak.

31 Pen kiri God nop nig gi sobok gilig gi midel niñlig gi, kariñ midelak ak monmon rek dil, Kaun Siñ ne apil nab kirop adan ap ran jakek, ma pirikil, God Minim ak kilis yib gil ag ñilak.

Jisas bin bi ne tap nonim li ñi tep gilak

32 Pen bin bi Jisas nop niñ dilak nib okok, minim ar nokim agil, gos ar nokim niñil, tap kiri tap tari middek okok, tap kiri jim ñil nep middek, tap cin ausek, agil ma niñlak.

33 Bi Jisas minim dad ameb okok, bin bi okok kirop minim kilis gi agil ageligipal, “Jisas nop ñag pak lel, kimil warikak, nop udin cin ke niñnok,” ageligipal niñil God kirop magilsek yimig yib niñil di tep yib goligip.

34 Kirop bi ognap tap ulep gi ma middek; magilsek tap middek. Bin bi lim dai aka kariñ ognap middek okok, sikim gi mani dil,

35 bi Jisas minim dad ameb okok kirop ñoligipal. Kiri pen dil, bin bi tap ma middek okok kirop nonim li ñoligipal.

³⁶ Pen bî Lipai wagin tik damil tiklak bî alap yib ne Josep. Karip lim ne Saipras nîb. Bî nîbak ne bin bî ognap kîrop minim sain agil ag ñî rep gek, kîri nîjil gos sek midelgipal rek, bî Jisas minim dad ameb okok nop Banabas aglak.

³⁷ Josep lim dai ne alap agek, bin bî ognap taulak nîjil mani nîbak dad apil bî Jisas minim dad ameb okok kîrop ñak.

5

Ananias ber tom agrek

¹ Pen bî ber alap miderek. Nigmil yib ne ak Ananias, bin ne yib ne ak Sapaira. Ber mal kîri lim dai kîri alap ager taulak.

² Tauel, Ananias ne mani nîbak pis kid kîri ke nonim lil, pis kid dam Jisas minim dad ameb bî okok kîrop ñak. Bine abe nîjak.

³ Pen Ananias mani nîbak nig gil dap ñek, Pita agak, “Ananias, Seten nep gos ñek, nak tom agil agesan, ‘Lim taupal mani magilsek dapebin aul,’ agesan. Minim esek agesan nîbak, Kaun Siñ nop ak rek nep esek agesan. Mani lim dai taupal nîbak pis kid we gil opan.

⁴ Lim dai nîbak, lim dai nak. Sikim ginig, sikim gipnap; kirig ginig, kirig gipnap. Pen lim sikim gek, mani taulak nîbak, magilsek donig, magilsek dopnap; ognap nep donig, ognap nep dopnap; magilsek karip nak siñak kirig onig, kirig opnap. Minim ma midobkop. Pen nak minim wai ñesan ak, cinop bî nep minim wai ma ñesan; God nop ak rek nep minim wai ñesan. Nak ti ginig nig gesan?” agak.

⁵ Pita nib agek, Ananias niñil, won nibak nep ap yap lim eyañ pakil pis nep kimak. Niğ gek niñlig gi, bin bi okok gak nibak niñil, jel gek piriçlak.

⁶ Pen bi praj okok apil, cip se par ak walij kom kam gil, dam tigel gilak.

⁷⁻⁸ Pen bine, niğmil ne kimek dam tigel gilak ak ma niñak. Ne yokop ulep won alap midil apjakek, Pita nop agak, “Lim dai niri ber ak sikim girek, mani niğ aknib rek nep taulak aka?” agak.

Agek, bine agak, “Taulak ak dowip me ak,” agak.

⁹ Agek, Pita nop agak, “Niri ber tari giñig minim ag ar nokim lil niğ gipir? Bi Kib Kaun ne minim esek nibak ma niñnigab, agil, niğ gipir? Niñan! Nagimil kimosip, dam tigel gipal bi okok midabal kijon wagin siñaul. Nep ak rek nep dad amniğ gebal,” agak.

¹⁰ Nib agek niñlig gi, magil nibak nep, Pita tob wagin siñak ap yap lim eyañ pakil kimak. Bi praj ñon niğmil nop dam tigel gilak nibak apil, bine ak rek nep bir pis nep kimak ak niñil, nop dam niğmil nop tigel gilak pis kid tigel gilak.

¹¹ Krai nop niñ dilak bin bi okok abe, bin bi ognap okok abe, tap gak nibak niñil, magilsek jel gek piriçlak.

Tap ma gep rek ognap ke ke gilak

¹² Bi Jisas minim dad ameb aknib umigan alan tap ma gep rek konai nep bin bi midelak nab siñak gi midelak. Pen bin bi God Minim niñ dil Krai nop niñ dilak okok, magilsek ap mogim

göligipal God sobok gep karip söñ ar “Solomon Karip Badak” apal ak.

13 Bin bi ognap okok, Krais nop niñ dilak bin bi okok kirop niñel, tep gak ak pen, Krais bin bi ne midebal okok, cin titi gil am kirop eip mogim gin, ag gos niñil, piriklak.

14 Pen per per bin bi kisen nib konai yib nep, Bi Kib nop niñ dil, bin bi ned nib okok eip ap jim ñil mogim göligipal.

15 Jerusalem bin bi, bi Jisas minim dad ameb okok gilak rek niñil, bin bi miñak gak okok dap kanib kib gol siñak lil, mij par migang migang lil aglak, “Pita padikek, pib mimtan ne ak kirop pak ñek, kirop komiñ linigab,” aglak.

16 Bin bi man karip lim Jerusalem ulep siñak midelak okok, ak rek nep bin bi tap gak okok dil, bin bi kijeki kiyob ñilik sek midelak okok dil, dolak. Dapelak, kirop gel, magilsek komiñ lak.

Jisas minim dad ameb bi okok kirop gi timel gil miñ lilak

17 Niñ gelak, bi God nop tap sobok gep bi kib yib ak abe, bi niñeb ne bi Sadyusi okok abe, bi Jisas minim dad ameb okok kiri tap ma gep rek niñ gel yib cinop ap yonigab, agil, bi okok kirop niñel milik yowak.

18 Kirop milik yapek, bi Jisas minim dad ameb okok kirop tig cicil, dam gapman kai kirop ñel, miñ lilak.

19 Miñ lilak ak, pen ñin nibak nep kislum eyañ, Bi Kib agek, ejol alap apil, kijon ak yikil, kirop pon dad söñ amnilak.

20 Söj amel, ejol agak, “Nibi God sobok gep karip ak amil, bin bi okok kirop, God gek per per komiñ midenigal minim tep ak magilsek ag ñi tep ginimib,” agak.

21 Agek, miñab tikak niñlig gi, God sobok gep karip ak amil, ejol ak agak rek, bin bi okok kirop wagin gil minim ag ñilak. Nig gil ag ñel niñlig gi, God nop tap sobok gep bi kib yib ak abe, bi niñeb ne okok abe apjakil, bi minim di bilokep okok kirop magilsek sik agel, ap Kansol kib ak mogim gel, bi God sobok gep karip kod midep bi okok ag yokil aglak, “Bi Jisas minim dad ameb okok miñ lipin ak miñi am ulik gi dowim,” aglak.

22 Agelak, bi God sobok gep karip kod midelak bi okok miñ lep karip ak amil niñlak, bi Jisas minim dad ameb okok ma midelak. Kiri adik gi apil aglak,

23 “Cin am nipin, kijoñ ak giñlak rek midosip, bi kod midep bi okok ak rek nep kijoñ wagin ak niñ midosal ak pen cin kijoñ yikil, karip ñilik migan eyañ amil nipin, bi alap ma midosip yib,” aglak.

24 Nib agelak, bi God sobok gep karip kod midelak bi kib kiri ak abe, God nop tap sobok gep bi kib okok abe, minim nibak niñil, nig gip tari ginigab, agil, gos par yib niñlak.

25 Nig gil gos par niñ midel niñlig gi, bi alap apil kirop agak, “Bi miñ lipek okok, kiri am God sobok gep karip ak midlig gi, bin bi okok kirop minim ag ñebal,” agak.

26 Nib agek, bi God sobok gep karip kod midelak bi kib kiri ak, bi ne ognap kirop ulik gil,

bɪ Jisas mɪnɪm dad ameb nɪb okok kɪrop dɪnɪg amnɪlak. Amɪl, Jerusalem bin bɪ sɪŋ aul cɪnop kab ju paknɪgal, agɪl, kɪrop ma ag gɪlak; kapkap ulɪk gɪ dolak.

²⁷ Jisas mɪnɪm dad ameb bɪ okok kɪrop kapkap ulɪk gɪ Kansol ap mogɪm gɪ mɪdelak nab sɪŋak dapel, God nop tap sobok gep bɪ kɪb yɪb ak kɪrop agak,

²⁸ “Cɪn nɪbep, Jisas mɪnɪm ak ma agnɪmɪb, agɪl, mɪnɪm kɪlɪs gɪ agɪl apɪn ak pen ag mer nɪŋɪl kɪrɪg gɪpɪn. Nɪbi pen amɪl Jerusalem bin bɪ kɪrop magɪlsek Jisas mɪnɪm ak ag ñɪlɪg gɪ, cɪnop ag juɪl agebɪm, ‘Kɪri nep Jisas nop ñag pak lɪlak,’ agebɪm,” agak.

²⁹ Nɪb agek, Pita bɪ Jisas mɪnɪm dad ameb ognap eip aglak, “Cɪn bin bɪ mɪnɪm apal ak ma dɪnɪgabɪn; God mɪnɪm ne ak nep dɪnɪgabɪn!

³⁰ Jisas nop mab bak alaŋ ñag pak lem kɪmak ak pen, apɪs based sɪkop sobok gɔlɪgɪpal God ak nep gek, ne kauyaŋ warɪkak.

³¹ Warɪkɪl, God ne gek, am karɪp lɪm seb kab ar alaŋ sɪŋak amɪl, God ñɪnmagɪl yɪpɪd pɪs ken mɪdeb. Nɪb ak cɪn nɪpɪn, ne nep Kɪŋ mɪdɪl, cɪnop dɪ komɪŋ yoknɪgab. Ne cɪnop Isrel bin bɪ yɪmɪg nɪŋɪl, tap si tap tɪmel gɪpɪn ak, tari gɪnɪg nɪg gɪpɪn, agɪl, kɪrɪg gon, ne nɪŋɪl tap tɪmel gɪpɪn okok kɪrɪg gɪl, cɪnop dɪ komɪŋ yoknɪgab.

³² God gɪp nɪbak, cɪn udɪn magɪl tɪmɪd mɪgan cɪn ke nɪŋɪl, bin bɪ okok kɪrop ag ñobɪn. Bin bɪ mɪnɪm ne nɪŋ dɪl ageb rek nep gɪnɪgal okok, God ne Kaun Sɪŋ ak kɪrop ñek, ne kɪrop ak rek nep mɪnɪm tep nɪbak ag ñɪ tep gek nɪŋnɪgal,” aglak.

33 Bî Jisas mînim dad ameb okok nîb agelak, bî mînim di bîlokep ap mogim gi midelak nîb okok kal juil aglak, “Kîrop pis nep ñag pak lîn,” aglak.

34 Nîb aglak ak pen, nab nîb sîjak bî alap mîdek, yîb ne ak Gameliel. Ne bî Perisi, lo mînim ag ñeb bî kîri alap. Juda bin bî magîlsek nop nîjel tep goligîp. Bî Gameliel nîbak warîkîl agak, “Bî ñon nîbaul kîrop agem sîj amnîlan. Yad nîbep mînim alap ag ñîn,” agak. Nîb agek, bî nîb okok ag sîj yoklak.

35 Bî nîb okok ag sîj yokel nîjlig gi, Gameliel ne bî Kansol okok kîrop agak, “Isrel bî sîj aul, nîbi bî sîj aul kîrop tari gîng gebim ak, gos nîj tep gîl gînimîb.

36 Nîbi nîpîm, ned bî Tudas, yad bî kîb, agîl agek, mînim ne agoligîp ak bin bî kojai nep, po hadred rek, nîj dôligîpal. Pen kîsen bî ognap nop ñag pak lel, bin bî mînim nop nîj dôligîpal okok ke ke amel kîr gak.

37 Pen kîsen, yîb cînop dîlak ñîn ak, ak rek nep bî Judas Galili nîb ak agak, ‘Cîn gapman okok eip pen pen gîl, kîrop yîk gi yoknîgabîn,’ agak. Nîb agek, bin bî kojai nep mînim nop dîl, warîk gapman eip pen pen gîlak. Pen mîd damîl, bî nîbak nop ak rek nep ñag pak lel, bin bî mînim nop nîj dôligîpal okok ke ke amel kîr gak.

38 Nîb ak me, yad nîbep agebin, bî mînim kîb agobîn sîj aul kîrop gi tîmel ma gînimîb. Kîrop yokop ag yokem amnîmel. Mînim kîri ke nep agenîgal ak, kîb gînimîj ag mer nîjîl ap yonîgab.

39 Pen God ne ke agek genîgal ak, nîbi ke nep tap alap gînimîb rek ma lîngab. Kîrop gi

timel gin, agenigabim ak, kirop eip pen pen ma ginigabim; God eip pen pen ginigabim,” agak.

⁴⁰ Gameliel nib agek, bi okok agak rek niñil, bi Jisas minim dad ameb okok kirop agel apelak, kirop nag di tapin magil pa gis pakil, “Jisas minim ak kisen ma agnimib, mer yib,” agil, kirop ag yokel amnilak.

⁴¹ Pen bi Jisas minim dad ameb okok, cinop tari ginig nig gipal, agil, ma niñlak. God cinop Jisas bi ne yipid gil, agil gek, cinop nig gipal, agil, tep gek niñlig gi, Kansol kib nibak kirig gil amnilak.

⁴² Amil, per per God sobok gep karip sön ar siñak amil, bin bi karip karip okok amil, Jisas ne Kraisk ak minim tep ak ag ñöligipal.

6

Tap bilok ñeb bi aknib ar onid ag lilak

¹ Pen mid damil, bin bi Jisas nop niñ dila okok konai yib midelak. Pen Juda bin bi Grik minim nep niñlak okok, Juda bin bi kiri Juda minim yipid gil niñlak okok kirop ag gil aglak, “Bin kanil kiri okok kirop mani tap magil tap okok nonim li ñi tep gipal pen bin kanil cin okok kirop nonim li tep ma gipal,” aglak.

² Nib agelak, bi Jisas minim dad ameb aknib umigan alan okok niñil, bin bi Jisas niñ dila okok magilsek sik agel apelak aglak, “Ai mam sikop. Cin God Minim ag ñobin ak kirig gil, bin bi okok kirop tap nonim li ñinigabin ak, yipid gil ma ginigab.

³ Nib ak, nibi bi aknib ar onid niñil ag lem, kirop wög nibak ag lon, wög nibak ginigal. Pen

God Kaun kirop ap ran jakil gos tep ñib bi okok nep niñil ag linimib.

⁴ Cın pen God nop sobok gilig gi, bin bi okok kirop God Minim ak ag ñilig gi, gi midonigabın,” aglak.

⁵ Minim agelak nibak niñel, kirop magilsek tep gek, bi aknib ar onid ag lilak. Bi nib okok alap me Stipen ak. Stipen ne God nop niñ di kilis yib goligip. Kaun Siñ nop ap ran jakil midoligip. Alap Pilip ak, alap Prokoras ak, alap Naikena ak, alap Timon ak, alap Pamenas ak, alap Nikolas ak. Nikolas ne taun kib Adiok nib. Ne ned bi Juda mer ak pen kisen Juda bin bi gos niñlak rek niñ dak. Pen kisen ne Jisas nop niñ dak.

⁶ Bi aknib ar onid nib okok ag lil, kirop dam bi Jisas minim dad ameb okok midelak siñak dapel, kiri God nop sobok gil, ñinmagil nabıc kirop ar alañ lilak.

⁷ Pen kiri God Minim ag ñel, amek niñlig gi, Jerusalem bin bi koñai yib nep Jisas nop niñ dilak. Pen bi God nop tap sobok gep bi okok koñai yib nep Jisas minim tep ak niñil niñ dilak.

Stipen nop minim kib aglak

⁸ God ne Stipen nop di tep yib gil, kilis ne nop ñek, Stipen ne tap ma gep rek okok, tap niñep ma niñep okok, koñai nep bin bi midelak nab siñak goligip.

⁹ Pen Juda bin bi karip lim ke ke okok nib ognap apil, Juda mogim gep karip alap apil, God nop sobok goligipal; Juda mogim gep karip nibak, “Miñi Miñ Ma Midobın Karip” agoligipal. Bi Juda nib okok, ognap Sairini taun nib, ognap taun kib

Aleksadria n̄b, oḡnap Silisia Propins n̄b, oḡnap Esia Propins n̄b. Kiri Stipen gak rek n̄ḡl, k̄l̄is ȳib ḡl nop m̄n̄m pen pen aglak ak pen,

¹⁰ God Kaun ne Stipen nop gos tep ȳib ñek n̄ḡlig ḡ, b̄i Juda okok nop m̄n̄m tari aglak ak, gos n̄ḡ tep ḡl pen ak rek nep m̄n̄m tep ȳib agek, nop pen agn̄mel rek ma lak.

¹¹ Pen k̄iri Stipen nop ag mer n̄ḡl, am b̄i m̄n̄m tom agep oḡnap k̄rop kamger ag rep gel, k̄iri ap̄l aglak, “C̄in n̄p̄n, b̄i aul ne Mos̄s m̄n̄m ñu k̄l̄ t̄kak ak ag jūl, God nop ag jūl ḡp,” aglak.

¹² Kiri m̄n̄m tom n̄bak agelak, bin b̄i yokop okok l̄l, b̄i m̄n̄m t̄ḡ b̄lokep okok l̄l, b̄i lo m̄n̄m ag ñeb b̄i okok l̄l, c̄ibur k̄rop ak t̄mel gek, Stipen nop m̄n̄m k̄ib agn̄ḡ dam Juda Kansol k̄ib m̄delak okok dad amn̄lak.

¹³ Dam̄l, b̄i m̄n̄m tom agep oḡnap sek dapel, k̄iri aglak, “C̄in n̄p̄n, b̄i n̄baul per nep God sobok gep kar̄p s̄ḡ aul ag jūl, Mos̄s lo m̄n̄m ñu k̄l̄ t̄kak ak ag jūl ḡp.

¹⁴ Pen ne m̄n̄m alap agos̄p n̄p̄n ak, aḡp, ‘Jisas b̄i Nasaret n̄b ak, k̄isen God sobok gep kar̄p aul ḡ t̄mel ḡl gen̄gab, Mos̄s m̄n̄m c̄nop ag ñak ḡp̄n ak k̄r̄ḡ ḡl, m̄n̄m k̄isen n̄b d̄l sain ḡn̄gab̄n,’ aḡp,” aglak.

¹⁵ Pen Juda Kansol k̄ib m̄delak b̄i okok, Stipen nop n̄ḡ i sek l̄l n̄ḡlak, m̄l̄k jo m̄l̄k ne ak ejol m̄l̄k jo m̄l̄k rek lak.

7

Stipen Juda Kansol K̄ib b̄i okok k̄rop Kraiss m̄n̄m tep ak ag ñak

1 Kiri minim esek nibak agel, God nop tap sobok gep bi kib yib ak Stipen nop agak, “Minim nep agebal nibak ninid agebal aka esek agebal?” agak.

2 Agek, Stipen agak, “Bapi mam sikop, ninim! Based acik cin Ebrahim birarik nep taun kib Haran ma amnak nin ak, karip lim Mesopotemia midek won ak, God melik tep ke sek mideb ak nop agak,

3 ‘Karip lim nak aul kirig gil, bin bi nak okok kirig gil, karip lim ke yad nep yomnigain ak amnimin,’ agak.

4 “Agek, Ebrahim karip lim kib Kaldia midoligip ak kirig gil, taun kib Haran am midoligip. Kisen Ebrahim nap kimek, God agek, apil karip lim nibi midebim nab siñaul midoligip.

5 Nin nibak God Ebrahim nop lim dai migan alap ma agak. Apil yokop nep midoligip. Nin nibak Ebrahim ni pai alap ma tikak; yokop nep midoligip. Pen God Ebrahim nop agak, ‘Kisen lim dai nibaul, nak dinigan. Ni pai nak tik donigan tik dapel amnigab okok, lim dai nibaul ak rek nep dil midenigal,’ agak.

6 Pen God minim alap agil agak, ‘Ni pai nak tik donigan tik dapel amnigab okok, amil bin bi ognap karip lim okok midel, kirop magilsek min lil, gi timel yib gil, min wög rek ag lel, gel niñlig gi, mi aknib po hadred (400) yinnigab.

7 Pen bin bi kirop nig genigal okok, yad pen kirop gi timel ginigain. Bin bi nak okok,

karip lim nibak kirig gil, ap yip sobok gilig gi midenigal karip lim aul,' agak.

⁸ Pen God Ebrahim nop minim kilis niñid alap ag lil agak, 'Ñi pai nak tik donigan tik dapel amnigab okok, nibep kod midenigain ak me, niñan lakañ sek wan wak tib gi rik ginimib,' agak. Agek, kisen Ebrahim ni ne Aisak nop tik dapil, nin aknib ar onid midil, nin jil onid ak ni ak nop wan wak tib gi rikak. Aisak pen Jekop nop tik dowak. Jekop ne pen ni aknib umigan alan okok kirop tik dapek me, cin Isrel bin bi wagin ke ke midobin.

⁹ "Based acik cin nib okok, nimam ned sikop okok nimam kisen Josep nop gos timel niñil, milik yapek, bi ognap nel, nop tau dad karip lim Ijip dad amnilak. Dad amel, mid tep ma gak ak pen God nop sakol ma gak.

¹⁰ Tap miker Josep nop apek ak, God ne niñil Josep nop kod mid tep goligip. God ne Josep nop gos tep nil gek, Ijip Kin Pero, bi Josep aul gos niñ tep yib geb, agil, nop agek, lim dai Ijip abe, karip tap ne okok magilsek abe, kod midoligip.

¹¹ "Kisen nin alap yuan kib yib ak, karip lim Ijip abe, karip lim cin Kenan aul abe apek, based cin karip lim Kenan aul midelak okok tap magil piyo niñil, tap niñeb alap ma middek, gos par yib lilak.

¹² Pen nap kiri Jekop minim alap niñak, tap magil konai nep karip lim Ijip middek. Nib ak niñil ni ne okok kirop agek, tap magil taunig Ijip amnilak.

¹³ Am tau dapil, nib sakil, kauyan pen taunig amnilak. Amel, nimam Josep kirop agak, 'Mam

sikop, nibi yip bi an, agil nipim? Yad namam nibi Josep nep, agak. Agek, Ijip Kinj Pero minim nibak ninil agak, 'Ak Josep nimam sikop ne okok e!' agak.

¹⁴ Josep pen, bapi yad Jekop, bin bi ne okok eip kasek onimel, agil, minim ag yokek, nap Jekop bin bi ninjuil omal nokim adik gi dam ajip pis kid adan (75) rek dil, eip amnilak.

¹⁵ Nap Jekop nig gil, karip lim Ijip am midil, kimak. Mid damil, based sikop nib okok magilsek kim saklak.

¹⁶ Pen kisen ni kiri okok nap tinil damil, taun kib Sekem tigel gilak. Cip tigel nibak, based acik Ebrahim, Hemor ni ne okok kirop mani alap nil tauak.

¹⁷ "Pen God Ebrahim nop ned ginigain, agil, minim ag lak rek ginig gil gak ak me, bin bi cin Isrel karip lim Ijip midelak okok, ni pai tik damil tik dam dapil gil, konai yib nep midelak.

¹⁸ Bin bi cin Isrel konai nep midelak nin nibak, karip lim Ijip ak kinj kisen nib misen lak. Kinj kisen nib nibak based Josep nop ma ninjak ak me,

¹⁹ bin bi cin okok gi timel yib gil, minim kilis agek, ni pai kiri okok tik dapil, son ken okok yokel, ke midil kimebigipal.

²⁰ Nig gilak ak pen, nin nab nib sinjak, ber mal ni wak tep yib alap tik dapil, yib ne Mosis agrek. Ni nibak nop takin omal nokim karip nilik migang okok nep we ger midoligip.

²¹ Kisen ninjan nibak nop dam son sin eyan lirek, Pero pai ne ak apil, nop ninil, dam ni yad, agil, yimag loligip.

22 Ne niḡ gił yiḡmag lek, kiḡb gek, Ijip bin bi kiri tari tari göliḡipal ak, nop ag niḡ tep giłak. Ne bi miḡniḡm kiłiḡs giḡ agił, wöḡ kiłiḡs gił goliḡip.

23 “Pen Mosiḡs miḡ ne akniḡb niḡnjuḡil omal (40) yiḡnek, bin bi yad Isrel kiriḡp am niḡḡił owin agak.

24 Pen amił niḡḡak, Ijip bi alap Isrel bi alap nop tapin magił pakek. Mosiḡs niḡḡił, bi Isrel nop di komiḡ yokił, Ijip bi ak nop piḡs nep niḡag pak lek kiḡmak.

25 Pen Mosiḡs gos ne niḡḡak ak, ‘Bin bi yad Isrel agniḡgal, “God Mosiḡs nop gos niḡek, apił ciḡnop tiḡ asiḡk yokek, miḡd tep giḡniḡgabiḡn,” agniḡgal,’ ag niḡḡak ak pen kiriḡ gos niḡbak ma niḡḡlak.

26 Pen miḡnek Mosiḡs amił niḡḡak, Isrel bi omal pen pen gerek. Niḡ gerek niḡḡił agak, ‘Bi aul, niḡri mamil mal miḡdebir; pen pen gebir ak kiriḡ gir!’ agak.

27 “Agek, bi alap bi alap nop pakek ak, Mosiḡs nop di okdaḡ yokił agak, ‘Nak bi an agek, bi kiḡb miḡdił, ciḡrop bi miḡniḡm tiḡ biłokep rek kod miḡdeban?’

28 Nak tol Ijip bi ak niḡag pak liḡnak ak, miḡniḡ yiḡp abe niḡag pak liḡniḡ ageban aka?’ agak.

29 Niḡb agek, Mosiḡs bi niḡag pak liḡpin niḡbak niḡpal, agił, piḡriḡk giḡ am kariḡp liḡm Midian amił, bi yokop alap rek miḡdoliḡip. Niḡn nab niḡb siḡḡak, ne bin dił, niḡ omal tiḡk dowak.

30 Niḡg gił yokop nep miḡdek miḡ niḡnjuḡil omal (40) yiḡnak. Kiḡsen niḡn alap miḡniḡ mab kab nep miḡdeb Sainai Diḡm ulep siḡḡak miḡdił niḡḡak, ejol alap apił, mab biḡd nokim alap miḡlaḡ gek nab siḡḡak miḡsen lek niḡḡak.

31 Nig gek Mosıs niñil, tap nıbak tari geb, agıl, am ulep sıñak apıl niñek niñlig gi, Bi Kıb agak,

32 ‘Nased acık Ebrahim, Aisak, Jekop, God kırı yad mıdebin,’ agak. Nıb agek, Mosıs, ak Bi Kıb nep ageb, agıl, pırıkıl jep jep dıl, kıyan gıl udın ma niñak.

33 “Pen Bi Kıb Mosıs nop agak, ‘Lım dai sıñ aul ap mıdeban rek, tob tırıp nak ak tıg juan.

34 Ijip bin bı okok bin bı yad Isrel karıp lım Ijip mıdebal okok kırop gi tımel yıb gıpal, yad nıpin. Kırı sıł agebal ak peyig niñil, apıl kırop tıg asık yoknıg opin. Nıb ak, nak adık gi Ijip amnon,’ agak.

35 “Isrel bin bı ned Mosıs nop aglak, ‘Nak bı an agek, bı kıb mıdıl, cırop bı mınım tıg bılokep rek kod mıdeban?’ aglak. Pen kisen, God ejol ne ag yokek apıl, mab bıd mılanj gek nab sıñak Mosıs nop mısen lek, God ne ke Mosıs nop bin bı kıb kırı mıdıl kırop tıg asık yokan, agıl, ag yokak.

36 Pen Mosıs Ijip amıl, tap ma gep rek ognap sıñak gıl, bin bı ne Isrel kırop dıl ñıg solwara ‘Lakañ’ apal ak amıl, tap ma gep rek ognap sıñak gıl, kisen Isrel bin bı poñ dıl dam mıñ mab kab nep mıdolıgıp nab okok amıl, tap ma gep rek ognap sıñak gılig gi mıdolıgıp. Nıg gi mıdek mıdek, mı ñınjuıl omal (40) yınak.

37 “Mosıs ne nep me bin bı Isrel kırop agak, ‘God ne bı mınım ne agep alap, ñı nıbi ke bı yad rek alap, ag yokek nıbep onıgab,’ agak.

38 Mosıs ne mıñ mab kab nep mıdolıgıp nab okok mıdek; ne apıs based cın eip mıdek; Sainai Dım sıñak ejol alap apıl Mosıs nop mınım ag

ñak. Mosís m̄n̄m n̄bak d̄l c̄nop Isrel bin b̄ ag ñ̄n̄igab, aḡl, God ne m̄n̄m kom̄n̄ n̄bak Mosís nop ñak.

³⁹ “Mosís m̄n̄m kom̄n̄ n̄bak ag ñak ak pen based c̄n okok m̄n̄m n̄bak ma d̄lak. K̄ri Mosís nop ag jūl, ad̄k ḡ Ijip am̄n̄, aḡl, gos ak n̄n̄lak.

⁴⁰ K̄ri Mosís n̄mam Eron nop aglak, ‘B̄i nak Mosís c̄nop Ijip n̄b dow̄p ak, nop tari ḡp ak ma n̄p̄n̄. N̄b ak, nak c̄nop tap god rek ognap gek, b̄i c̄n ognap god ḡn̄gan n̄b okok d̄i ned amel, c̄n k̄isen am̄n̄,’ aglak.

⁴¹ Ñ̄n̄ n̄bak nep, god esek kaj kau ñ̄l̄k rek alap ḡ l̄l, yak̄r tap okok pak dap sobok ḡ ñ̄lak. K̄ri tap ñ̄n̄maḡl k̄ri ke ḡ l̄lak okok n̄n̄l̄, ak god c̄n, aḡl, m̄ñ̄ m̄ñ̄ ḡl̄ḡ ḡ tap k̄b daḡl ñ̄n̄lak.

⁴² N̄g gelak, God k̄rop k̄r̄ḡ ḡl̄ agak, ‘N̄g ḡpal ak, p̄b, tak̄n, gap okok abramek sobok ḡlan,’ agak. Ñ̄n̄ n̄bak k̄ri tap n̄b okok nep sobok göl̄ḡpal ak me, b̄i God m̄n̄m agep alap God M̄n̄m ak ñu k̄l tik̄l agak, ‘Isrel bin b̄i.

N̄bi ned m̄ ñ̄n̄jūl omal m̄ñ̄ mab kab nep m̄dol̄ḡp nab okok ajöl̄ḡp̄m ñ̄n̄ ak, kaj kau kaj sipsip tap okok pak ȳp sobok ḡ ma ñöl̄ḡp̄m.

⁴³ N̄bi tap yokop esek omal n̄bi ke ḡ l̄pek ak nop tap pak sobok ḡ daḡl ñ̄l̄ḡ ḡ, ḡ m̄del̄ḡp̄m.

Tap n̄bak, alap Molok agöl̄ḡp̄m, alap gap rek ḡ l̄l, Repan agöl̄ḡp̄m.

Tap god tom n̄b omal nep, sel kar̄p ḡ d̄i ajl̄ḡ ḡ, sobok ḡl̄ḡ ḡ m̄del̄ḡp̄m.

Gi mideligipim nibak, yad nibep ag yoken,
am miñ midenigabim taun kib Babilon ben
kid okok,' agak.

44 “Based sikop cin okok miñ mab kab nep
midoligip nab okok midelak ñin ak sel karip
dad ajoligipal. Sel karip nibak midek ak niñil,
God cinop eip mideb, agil niñoligipal. Sel karip
nibak, God minim agak rek nep gi lel midek.

45 Kisen pen bi nap sikop okok, kiri sel karip
nibak yes kiri Josua based sikop cin okok kirop
ñel, kiri dilak. Kisen, kiri sel karip nibak dapelak
niñlig gi, God ne bin bi karip lim siñaul midelak
okok piñil ju yik gi yokak. Sel karip nibak midil,
mid damil, kisen Depid tik dolak.

46 Based Depid, bi God niñek tep gak bi ak, ne
God nop ag niñil agak, ‘Nak yau agek, yad karip
nep tep alap gi len, nak God Jekop ned sobok
goligip ak, karip nibak midenigan,’ agak.

47 Agek pen God ne yau ma agak. Kisen
Solomon ne God sobok gep karip nibak gi lak.

48 “Pen God ar i oklan mideb ak, bin bi
ñinmagil dil gi linigal karip okok ma midenigab.
Bi God minim agep alap minim nibak agil agak,

49 ‘Bi Kib ak ne agip,

“Karip lim seb kab ar alan siñak
sea kin yad rek ar siñak bisig midil,
lim dai wagin aul tob yad tau ribik lilig gi
midebin.

Yip tari karip gi lem, yad kin midenim?

Yad karip siñ akal ake linim?

50 Tap okok magilsek ñinmagil yad ke ma gi lipin
aka?” agak,' agak.

51 “Cin ke niŋ rep giþin, agil, tap si tap timel nep gil, God Minim ma niþim. Nased sikop göligipal rek nep giþim. Kaun Siŋ ne niþep gos tep ñek niþkep, pen per mer apim.

52 Nased sikop okok, bi God minim agep okok kirop magilsek gi timel gilak. Bi God minim agep birarik okok, ‘God Bi Wög Gi Ñeb tep yib ak apeb,’ aglak. Pen nased sikop okok kiri bi niþ okok ak rek nep ñag pak lilak. Pen miñi God Bi Wög Gi Ñeb tep yib niþak apek me, niþi nop mimiŋ niŋil ñag pak lipek.

53 Pen God lo minim ne ak, ejol ne okok kirop ag yokek dapel dipek, pen ageb rek niŋil ma giþim,” agak.

Stipen nop kab ju pak lilak

54 Stipen minim niþak agek niŋlig gi, kirop milik kal yib yapek, meg magil su ribikil kal julak.

55 Pen Kaun Siŋ ne Stipen ap ran jakil midek niŋlig gi, ne kilan gi niŋil seb kab ar alan siŋak niŋak, God melik tep akniþ ke yib ne midek niŋil Jisas ne God ñinmagil yipid pis ken ar ne warik midek.

56 Stipen niŋil agak, “Niŋim! Yad niþebin, seb kab ar alan siŋak kijon yik mideb. Bi Ñi ne ak God ñinmagil yipid pis ken ar ne warik mideb!” agak.

57 Stipen niþ agek, timid kiri ak ñinmagil di pilin gil, dai magilsek warikil, minim bleble agil minim kib yib agil, pig gi rikid ag amil ne midek amnilak.

⁵⁸ Nop di cici lil, dam dam taun kib nibak sön ar eyañ dad amnilak. Bi nop minim esek aglak okok kal juil, walij par kiri okok tig juil, bi praj Sol midek ulep sñak yokel, ne kod midek niñlig gi, kiri Stipen nop kab ju paklak.

⁵⁹ Nop nig gil pakel niñlig gi, Stipen Bi Kib nop sik par agil agak, “Bi Kib Jisas, kaun magil yad dan,” agak.

⁶⁰ Nib agil, kogim yimil, sik kib par agil agak, “Bi Kib! Yip ñag pak lebal aul, tap si tap timel gebal ak niñil kirig ginimin,” agak. Nib aglig gi kimak.

8

¹ Stipen nop kab ju pak lilak ñin ak, Sol man sñak midil, paj agil wobi yal yal agak.

Jisas bin bi ne kirop yik gi yokel, ke ke amnilak

Ñin nibak nep, Jerusalem kai wagin gil, bin bi Jisas niñ di midelak okok kirop gi timel yib gelak. Nig gelak, bin bi Jisas nop niñ di midelak okok kiri magilsek pirik gil, karip lim Judia okok abe, karip lim Sameria okok abe, ke ke amnilak. Pen bi Jisas minim dad ameb aknib umigan alan okok kiri nep Jerusalem sñak midelak.

² Pen God Minim ageb rek nep göligipal bi ognap, Stipen nop mapin yib gek niñil sil kib yib aglig gi, cip dam tigel gila.

³ Sol pen, bin bi Jisas niñ dipal okok gi timel yib ginigain, agil, karip karip gilig gi, bin bi nib okok kirop abramek lip gi dam miñ loligip.

Pilip karip lim Sameria amil God minim ag ñak

4 Bin bi Jisas nop niŋ di midelak okok pirik gi am karip lim ke tigon tigon midelak. Pen nib okok am midil, Jisas minim tep ak dam bin bi nib okok kirok ag noligipal.

5-6 Bi nak Pilip ak rek nep amil taun kib alap karip lim Sameria siŋak midil, bin bi okok kirok, Mesaia owak minim tep ak ag ñak. Pilip minim agak ak abe, tap ma gep rek gak ak abe niŋil, minim ne tari tari agak ak, timid li niŋ tep yib gila.

7 Pilip ne bin bi kijeki kiyob nilik sek midelak okok konai nep gek, tap nib okok wal agil mis amnilak. Ne bin bi ninmagil tob pinok gek kalau gak okok konai nep abe, bin bi tob gi go geb mo geb gak okok konai nep abe kirok gek, komiŋ lak.

8 Niŋ gek niŋlig gi, bin bi taun nibak kin midelak okok niŋil magilsek miñ miñ yib gila.

9 Pen taun kib nibak bi alap kin midoligip, yib ne ak Saimon. Ne kij gil, tap ma gep rek ognap gek, Sameria bin bi okok magilsek gos par yib niŋoligipal. Yad bi pobŋ yib midebin, agoligip.

10 Saimon ne niŋ gek, bin bi yib midek okok abe, bin bi yib ma midek okok abe, Saimon minim agak rek nep niŋil aglak, “Bi nibaul ne god ‘Kilis Kib’ apin ak nep,” aglak.

11 Tap ma gep rek okok per goligip niŋil bin bi okok gos par niŋil, minim agoligip rek nep niŋoligipal.

12 Pen kisen Pilip apil, God bin bi dil karip ne seb kab alaŋ siŋak kod midenigab minim tep ak abe, Jisas Krais minim tep ne ak abe ag ñek, bin bi okok kiri minim nop niŋ dil, niŋ paklak.

13 Saimon ne ke ak rek nep, Jisas nop niŋ dɪl ñig pakak. Pilip amek, Saimon nop sain gek niŋlig gi, Pilip tap ma gep akniɓ ke rek gek ak niŋil, Saimon ne wal yiɓ agak.

14 Bi Jisas minim dad ameb okok Jerusalem midel niŋlig gi, kirop minim alap aglak, “Same-ria bin bi God Minim niŋ dipal,” aglak. Kiri minim nibak niŋil, Pita Jon kirop mal ag yokel, kariɓ lim Sameria amnerek.

15-17 Amil niŋrek, bin bi okok Jisas nop niŋ del, Bi Kib Jisas yiɓ agil kirop ñig pak ñilak ak pen Kaun Siŋ ne kirop ma owak. Niɓ ak, Pita Jon bi omal, Kaun Siŋ ne kirop owan, agil, sobok gil, ñinmagil nabɔc cög kirop ar alan lel, Kaun Siŋ ne kirop nokim nokim owak.

18 Kiri mal ñinmagil nabɔc cög ar alan ler, God ne Kaun Siŋ bin bi okok kirop ñak ak, Saimon niŋil, yad ak rek nep gin, agil, kirop mal mani yomil agak,

19 “Mani aul dɪl, yiɓ kilis nibak ñer, yad bin bi an an ñinmagil yad nabɔc cög ar alan len, kiri ak rek nep Kaun Siŋ dinigal,” agak.

20 Niɓ agek, Pita agak, “God tap tep ne yokop ñeb nibak, tari ginig mani taunig ageban? Mani nibak nak ke eip ki gi yonigab!

21 Wög ciɓ gobɔr ak nak eip mer. Ciɓur gos midmagil nak niŋ di mideban ak, God niŋek tep ma giɓ.

22 Tap si tap timel ginim, agil, gos niŋeban ar ak kirig gil, God nop sobok genigan ak, gos timel yiɓ niŋeban nibak niŋil kirig ginimniŋ rek lip,” agak.

23 Yad n̄ipin, tap tep k̄iri s̄iŋak tap yad rek m̄idobkop, aḡil, gos t̄imel n̄iŋil, tap si tap t̄imel gek ameb. N̄ib ak, nak tap si tap t̄imel gep maḡil ak, m̄iñ w̄og gep b̄i rek m̄ideban.

24 Agek, Saimon agak, “N̄ir mal B̄i K̄ib ak nop sobok ger, tap ȳip ḡin̄im̄iŋ rek l̄ip, aḡil agebir n̄ibak ma ḡin̄im̄iŋ,” agak.

25 Pen Pita eip Jon eip, Jisas k̄irop mal tari tari gak m̄in̄im ak abe, B̄i K̄ib m̄in̄im tep ak abe, bin b̄i okok k̄irop aḡ ñ̄i sak̄il, ad̄ik ḡi Jerusalem am̄iŋ, kan̄ib nab okok am̄iŋ ḡi, kar̄ip l̄im Same-ria nab s̄iŋak kar̄ip t̄ir̄ig t̄iron̄ koŋai nep bin b̄i okok k̄irop Jisas m̄in̄im tep ak aḡ ñ̄il̄ig ḡi am̄irek.

Pilip ne b̄i Itiopia n̄ib alap nop Jisas m̄in̄im tep ak aḡ ñ̄ak

26 Pen B̄i K̄ib ejol alap ap̄il Pilip nop agak, “Jerusalem n̄ib taun k̄ib Gasa ambal kan̄ib par ak am̄on̄,” agak.

27 Agek, Pilip kan̄ib agak par n̄ibak am̄il n̄iŋak, b̄i k̄ib alap, kaj hos l̄ip ḡi dad ameb tap bad ar alañ b̄is̄ig ḡil, kan̄ib par n̄ibak amek. B̄i n̄ibak ne bin kwin Kadaki, kar̄ip l̄im k̄ib Itiopia kod m̄idek bin ak nop w̄og ḡil̄ig ḡi, mani ne ak kod m̄idol̄iḡip. Pen ne Jerusalem God sobok gep kar̄ip ak am̄il sobok ḡil̄ig ḡi m̄id̄ juil,

28 ad̄ik ḡi kar̄ip l̄im Itiopia am̄il, God M̄in̄im dai Aisaia ñ̄u k̄il t̄ikak ak d̄il, ud̄in̄ l̄i n̄iŋl̄ig ḡi amek.

29 Pen God Kaun Pilip nop agak, “Hos tap bad l̄ip ḡi dad ameb adañ am ulep bak s̄iŋak am̄il, b̄i n̄ibak eip am̄in̄mir,” agak.

30 God Kaun agak rek nep, Pilip piḡ gi rikid ag ulep bak siḡak amil niḡak, bi Itiopia nib nibak, bi God minim agep Aisaia God Minim dai nu kil tikak ak, udin li niḡlig gi amek. Pilip niḡil agak, “Nak mij udin li niḡlig gi ameban piyak ak, minim wagin ak nib ageb, agil nipan aka mer?” agak.

31 Agek, ne pen agak, “Bin bi ognap rek yip ag nel niḡil rek agnim,” agak. Nib agil ne Pilip nop agak, “Ap ar siḡaul bisigek cir eip amniḡ,” agak. Agek, Pilip am ar nibak bisigak.

32 Bi nibak God Minim dai Aisaia nu kil tikak nibak udin li niḡek. Minim nibak nibgil mideb: “Ne kaj sipsip pon dil dam naḡ pak lipal rek nep midek.

Kaj sipsip nilik kas tikel, wal ma agip rek, ne ak rek nep minim alap ma agak.

33 Tap timel alap ma gak ak pen nop minim esek agil, gi timel gilak.

Nop pis nep naḡ pak lel kimak ak me, kisen bi an rek midil,

‘Nib nib goligip,’ agnigab?” agak.

34 Bi kib Itiopia nib ak minim nibak niḡil, Pilip nop agak, “Minim ageb nibaul, God minim agep bi ak ne ke ageb aka bi ke nib alap ageb?” agak.

35 Agek, Pilip God Minim dai udin li niḡesir ak nep wagin gil ag dam dam, Jisas minim tep ak ag ni tep gak.

36 Pen nig gil minim ag damlig gi niḡrek nig alap midek. Bi nibak Pilip nop agak, “Nig mideb aul yip nig pak ninigan aka?” agak.

37 Agek, Pilip agak, “Nak Kraiss nop cibur gos midmagil yad niḡid nep niḡ dipin agenigan ak,

yad nep ñig pak ñinigin,” agak. Agek, bi nibak pen agak, “Jisas Krai ne God Ñi ne mideb ak, yad niŋ dipin,” agak.

³⁸ Agek, kaj hos tap lip gi dad ameb ar bisig aperek ak, hos ak sek nib siŋak lil, ñig eyaŋ amil, Pilip bi nibak nop ñig pak ñak.

³⁹ Niŋ gi ñig pak ñil, gol siŋak aper niŋlig gi, dai Bi Kib Kaun ne Pilip nop dil, ke miŋan alap dad amek niŋlig gi, bi pobin nibak nop ma niŋak. Ne pen miñ miñ yib giŋig gi kanib ar nibak amnak.

⁴⁰ Pen Bi Kib Kaun ne Pilip nop dam kariŋ lim Asotas lek, bin bi kariŋ lim nib okok taun ke ke midelak okok kiroŋ magilsek Jisas minim tep ak ag ñi dam dam, taun kib Sisaria amjakak.

9

Sol Jisas nop niŋ dak

¹ Pen Sol ne Bi Kib minim tep niŋ dil kisen goliŋipal bin bi okok kiroŋ ñag pak lin, agil, per kilis yib goliŋip. Minek alap ne am God nop tap sobok gep bi kib yib ak nop agak,

² “Yip mij ognap ñu kil tik ñenimin, yad dam Juda mogim gep kariŋ ke ke mideb taun kib Damaskas amil, kiroŋ ñinigin. Mij nibak ñu kil tikil agninin, “Taun kib Damaskas siŋak, nibi bin bi Jisas nop niŋ dipal ognap Juda mogim gep kariŋ okok midenimel ak, Sol nop agem, kiroŋ miñ lil Jerusalem donimih,’ agil, ñu kil tikninin,” agak.

³ Sol mij nɪbak dɪl, Damaskas ulep ulep gek nɪŋlɪg gɪ, dai melɪk seb kab ar alañ nɪb ap yapɪl nop nɪŋak.

⁴ Sol kaj hos ar alañ nɪb ap yap lim eyañ pakek nɪŋlɪg gɪ, mɪnɪm alap nop agak, “Sol, Sol, yɪp tari gɪnɪg gɪ per gɪ tɪmel gɪpan?” agak.

⁵ Agek, Sol agak, “Bɪ Kɪb, nak bɪ an?” agak.

Agek, agak, “Yad Jisas, yɪp per gɪ tɪmel gɪpan ak nep agebin.

⁶ Pen nak warɪkɪl, Damaskas amɪl, bɪ alap apɪl nep mɪnɪm agenɪmɪŋ rek nɪŋɪl gɪnɪmɪn,” agak.

⁷ Pen bɪ Sol eip olak okok mɪnɪm magɪl ak nep nɪŋɪl, bɪ nonɪm ak ma nɪŋɪl, gos par yɪb nɪŋɪl mɪnɪm ognap ma aglak.

⁸ Sol pen warɪkɪl udɪn ñɪlɪl nɪŋak, udɪn ne ak pɪs nep kwoi gak. Nɪg gek, bɪ ne eip olak okok ñɪnmagɪl kɪd ne ak dɪl, poŋ dɪl Damaskas amɪlak.

⁹ Nop nɪg gɪl udɪn kwoi gek, ñɪg, tap magɪl tap okok ma ñɪbɪl, ñɪn omal nokɪm yokop nep mɪdek.

¹⁰ Pen Jisas nop nɪŋ dak bɪ alap Damaskas mɪdek, yɪb ne ak Ananaias. Bɪ nɪbak ne nɪgrɪkep nɪŋak, Jisas nop agak, “Ananaias!” agak.

Agek agak, “Bɪ Kɪb, yad mɪdebin,” agak.

¹¹⁻¹² Agek, Jisas agak, “Sol bɪ taun kɪb Tasas nɪb ak, God nop sobok gɪlɪg gɪ, nɪgrɪkep nɪŋɪp, bɪ Ananaias apal ak, nop am dɪ nɪŋosɪp, udɪn ne kwoi gak ak ñɪlɪl nɪŋɪp. Ne mɪñi yɪp sobok gɪlɪg gɪ mɪdeb Judas karɪp ak. Nɪb ak, nak kanɪb ‘Yɪpɪd’ apal ak amɪl, Judas karɪp ak amjakɪl kɪrop agnɪmɪn, ‘Sol nop nɪŋnɪg apebin,’ agnɪmɪn,” agak.

13 Jisas ne nɪb agek, Ananaias agak, “Bɪ Kɪb. Yad nɪpin bin bɪ konɔai yɪb nep apal, ‘Bɪ Sol nɪbak bin bɪ nep pɪs ken mɪdebal Jerusalem okok kɪrop per gɪ tɪmel yɪb gɪp,’ apal.

14 Ne mɪñi Damaskas aul owɪp ak, bɪ God tap sobok gep bɪ kɪb okok mɪj ognap nop ñel, bin bɪ an an yɪb nak agel ar amnɪgab okok, kɪrop mɪñ lin, agɪl, owɪp,” agak.

15 Ananaias nɪb agek, Bɪ Kɪb nop agak, “Am-nonɔ! Bɪ nɪbak wög ognap yad ke nop ag lɪpin. Ne mɪnɪm tep yad ak Isrel bin bɪ kɪrop ag ñɪl, Isrel bin bɪ mer okok kɪrop ag ñɪl, kiŋ okok kɪrop ag ñɪl gɪnɪgab.

16 Pen ne yur mab dɪl mɪker kɪb dɪlɪg gɪ wög yad nɪbak gɪnɪgab. Nɪg gɪnɪgab ak yad ke nop ag ñɪ tep gɪnɪgain,” agak.

17 Bɪ Kɪb nɪb agek, Ananaias amɪl, Sol mɪdek karɪp ak apjakɪl, mɪgan eyaŋ amɪl, Sol nop nabɪc cög ar alaŋ ñɪnmagɪl lɪl agak, “Mam Sol. Bɪ Kɪb Jisas nep kanɪb nab sɪŋak ap yapɪl mɪseŋ lek nɪŋnak ak, yɪp ag yokosɪp opin aul. Nak udɪn nak kauyaŋ ñɪl nɪŋɪl, Kaun Sɪŋ ne nep am ap ran jaknɪmɪŋ, agɪl, yɪp ag yokosɪp opin me aul,” agak.

18 Ananaias nɪb agek nɪŋlɪg gɪ, tap apab sagaɔ bad rek Sol udɪn nop karɪkɪl mɪdek ak, wal gɪ yapek nɪŋlɪg gɪ, dai udɪn ñɪl nɪŋak. Udɪn ñɪl nɪŋɪl, warɪk amɪl, ñɪg pakak.

19 Sol tap ñɪbɪl kɪlɪs dak.

Sol Damaskas bin bɪ okok kɪrop Jisas mɪnɪm tep ak ag ñak

Pen Sol ne ñɪn ognap bin bɪ Jisas nop nɪŋ dɪlak okok eip Damaskas kɪn mɪdlɪg gɪ,

20 Juda mogim gep karip okok gi tagil, Jisas ne God Ñi ne mideb minim tep ak bin bi okok kirop ag ñak.

21 Ne nig gil ag ñi midek ninlig gi, kiri ninil pak ju dilig gi aglak, “Bi aul nep me, Jerusalem bin bi Jisas nop nin dilak okok kirop gi timel goligip! Mñi bin bi ognap sek nag li dam, bi God sobok gep bi kib okok kirop ninim, agil, owip,” aglak.

22 Pen Sol Jisas minim tep ak ag ñi damil, Jisas ne nep Mesaia ak minim yipid gil yib agek, bi Juda Damaskas kin midelak okok minim alap pen agnimel rek ma lak.

23 Pen kisen mid damil, Juda kai ap mogim gil, minim ag ar nokim lil aglak, “Sol nop ñag pak lin,” aglak.

24 Pen minim aglak nibak, bi alap ninil Sol ag ñak. Taun kib nibak, birarik nep kab wari gi kis kis gilak ak me, kijon tam ajoligipal okok, Sol nop ñag pak lin, agil, pib nab kislum eyan ulin li midelak.

25 Nig gelak ninil Sol bi ne okok kislum nab eyan nop di wad migan pobin alap yigil, nag ñon gil, lip gi wari nibak migan alap mis ken ar alan nib lim eyan yokel, pirik gi amnak.

Sol Jerusalem am midek

26 Sol Jerusalem amil, bin bi Jisas pis ar midelak okok eip midenim, agek pen kiri ninil, bi aul Jisas bi ne alap mer, cinop ñag pak linig owip, agil, jel gek piriklak.

27 Nig gelak, Banabas ne Sol nop dam bi Jisas minim dad ameb okok midelak sinak amil, kirop agak, “Bi nibaul nop ninil ma piriknimib. Minek

alap taun kɪb Damaskas amlɪg gɪ, kanɪb nab sɪŋək amɪl, Bɪ Kɪb nop nɪŋek, nop mɪnɪm ognap agak. Kɪsen am Damaskas bin bɪ kɪrop ma pɪrɪkɪl, Jisas mɪnɪm tep ak abramek nep ag ñək,” agak.

²⁸ Banabas nɪb agek, kɪri Sol nop del, ne kɪrop eip Jerusalem kɪn mɪdɪl, taun kɪb nɪbak mɪgan mɪgan okok amɪl, Jisas mɪnɪm tep ak abramek yɪb nep ag ñolɪgɪp.

²⁹ Pen bɪ Juda Grik mɪnɪm nɪŋlak okok nop eip mɪnɪm pen pen ag amɪl apɪl gɪl, nop ñəg pak lɪn, agɪl, gos ak nɪŋlak.

³⁰ Pen bɪ Jisas nop nɪŋ dɪlak ognap mɪnɪm nɪbak nɪŋɪl, nop poŋ dɪl dam taun kɪb Sisaria amɪl yokel, taun kɪb Tasas amnak.

³¹ Ñɪn nab nɪb sɪŋək, karɪp lɪm Judia, Galili, Sameria okok, bin bɪ Jisas nop nɪŋ dɪlak okok mɪd tep gölɪgɪpal. Kaun Sɪŋ ne kɪrop kod mɪd tep gɪl, kɪlɪs ñek nɪŋlɪg gɪ, kɪri kɪlɪs gɪl, Bɪ Kɪb nop gos nɪŋlɪg gɪ mɪdɪl, bin bɪ ognap sek Jisas mɪnɪm tep ak ag ñel, kɪri ak rek nep Jisas nop nɪŋ dɪlak.

Pita Inias nop gek warɪk amnak

³² Pita karɪp lɪm ke ke okok gɪ ajlɪg gɪ, bin bɪ Jisas nop nɪŋ dɪlak okok kɪrop am nɪŋ ajolɪgɪp. Nɪg gɪl kɪrop nɪŋ ajɪl, mɪnek alap, bin bɪ Jisas nop nɪŋ dɪlak okok kɪrop nɪŋɪn, agɪl, karɪp tɪrɪg tɪron Lida amnak.

³³ Karɪp lɪm nɪbak bɪ alap mɪdek, yɪb ne ak Inias. Pen ñɪnmagɪl tob ne okok kalau gek, kau ar ne ak nep kɪn mɪdolɪgɪp mɪ aknɪb jɪl onɪd yɪnak.

³⁴ Pita bɪ nɪbak nop agak, “Inias. Tap nep gɪp ak Jisas gek komɪŋ lɪnɪgab. Warɪkɪl, kau nak ak yad

tep gan,” agak. Nib agek niñlig gi, magil nibak nep Inias nop komiñ lek warikak.

³⁵ Inias warikil gi tagek niñlig gi, kariñ tiriñ tiron Lida bin bi okok abe, kariñ lim Seron bin bi okok abe nop niñil, Bi Kib nop niñ dilak.

Tabita kimak, Pita gek, warikak

³⁶ Pen Pita kariñ tiriñ tiron Lida nibak midek niñlig gi, bin Jisas nop niñ dak alap kimak yep taun kib Jopa siñak. Bin nibak yib ne Tabita. Pen Grik minim agil nop Dokas agoligipal. Ne bin bi okok kirop kod mid tep gil, bin bi yim gep rek okok kirop wog gi ñoligip.

³⁷ Bin nibak nop tap gek bir kimek, nop ñig pak ñil cip se dam kariñ ñilik miñgan ar alañ lilak.

³⁸ Jisas bin bi ne Jopa midelak okok minim alap niñlak, Pita ap midek kariñ tiriñ tiron Lida siñak. Lida taun kib Jopa ulep siñak mideb niñil kiri bi omal kirop ag yokel, Pita midek siñak amil minim kilis agil agrek, “Nak cir eip kasek apek amnin,” agrek.

³⁹ Agerek, Pita kirop mal eip Jopa amil amjakel niñlig gi, nop poñ di dam Tabita kimak dam lilak kariñ miñgan ar alañ amnilak. Pita nop poñ di dad amel niñlig gi, bin kañil ap midelak okok, bin kimak nibak ned komiñ midoligip ak, walij par walij ognap kirop yokop ñoligip okok, Pita nop yomlig gi, sil aglig gi midelak.

⁴⁰ Pita pen bin bi ap midelak nib okok kirop ag soñ eyañ yokil, kogim yimil, God nop sobok gilig gi, adik gil, cip se niñlig gi agak, “Tabita, warikan!” agak. Agek, Tabita uñin ñil Pita nop niñil, warik bisigak.

⁴¹ Pita pen ñinmagil kɪd ne ak dɪl, tɪg warɪk ñɪl, bin kaɲɪl okok abe, bin bɪ Jisas nop nɪɲ dɪlak okok abe, kɪrop magɪlsek sɪk agek apelak agak, “Tabita aul,” agak.

⁴² Pen Pita nɪg gek, mɪnɪm nɪbak Jopa bin bɪ magɪlsek nɪɲɪl, bin bɪ koɲai nep Bɪ Kɪb nop nɪɲ dɪlak.

⁴³ Pen Pita ne taun kɪb Jopa nɪbak, bɪ kaj kau wak wɔg golɪgɪp bɪ alap eip ñin ognap tapɪn kɪn mɪdɔlɪgɪpɪr. Bɪ nɪbak yɪb ne Saimon.

10

Ejol alap apɪl Konilias nop mɪnɪm agak

¹ Pen ami bɪ okok kɪrop kod mɪdɔlɪgɪp bɪ kɪb alap taun kɪb Sisaria mɪdɔlɪgɪp. Yɪb ne ak Konilias. Ami bɪ ne kod mɪdɔlɪgɪp nɪb okok kɪrop “Itali Ami Bɪ” agɔlɪgɪpal.

² Bɪ kɪb Konilias nɪbak eip, bin bɪ karɪp ne okok eip, God nop nɪɲ dɪlak. Juda bin bɪ tap kɪri ognap ma mɪdɔlɪgɪp ak, Konilias ne mani tap okok abramek ñolɪgɪp. Pen ne God nop per sobok golɪgɪp.

³ Mɪnek alap pɪb kim gak magɪl ak, Konilias ne nɪgrɪkep nɪɲak, God ejol alap apɪl agak, “Konilias!” agak.

⁴ Agek, Konilias pɪrɪkɪl nop nɪɲ i sek lɪl agak, “Bɪ kɪb, yɪp tari ageban?” agak.

Agek, ejol ak nop agak, “Nak God nop sobok gɪl, bin bɪ yɪm gep okok kɪrop tap abramek ñɪl gɪpan ak, God nop tep gek nep sakɔl ma gɪp.

⁵ Nak bɪ ognap agek, kɪri am taun kɪb Jopa amɪl, bɪ Saimon Pita apal ak nop agel onɪmɪɲ.

⁶ Ne Saimon, bɪ kaj kau wak wög geb ak eip kɪn mɪdebir ñig solwara gol sɪŋak,” agak.

⁷ Pen ejol mɪnɪm nɪbak agɪl amek nɪŋlɪg gɪ, Konilias bɪ wög nop gɪ ñölɪgɪpir omal abe, ami bɪ God nop nɪŋ dak alap abe agek apelak,

⁸ kɪrop ejol ak mɪnɪm tari tari agak ak ag ñɪ tep gɪl ag yokek, Jopa amnɪg paŋdɪlak.

⁹ Kɪri am am kanɪb nab sɪŋak kɪnlak. Mɪnek am am, pɪb nab epel magɪl ak, Jopa maŋ maŋ gɪlak. Won nɪbak Pita God nop sobok gɪnɪg amnak karɪp ar alañ mɪgan ak.

¹⁰ Ne amɪl, God nop sobok gɪ mɪdek nɪŋlɪg gɪ, nop yuan kɪb yɪb lak. Pen bin bɪ ne okok tap magɪl dagɪlel nɪŋlɪg gɪ, Pita nop dai alap yomak.

¹¹ Pita nop dai ak yomek nɪŋak, seb kab ar alañ mɪgan pag yɪkek, wad kɪb alap ñon par omal omal gol pɪs pɪs ñon gɪl mɪdek nab sɪŋak yap yap lɪm wagɪn eyañ yowak.

¹² Wad mɪgan nɪb eyañ kaj, kɪmɪn kobri, toi, yakɪr ke ke okok magɪlsek nep mɪdek.

¹³ Mɪnɪm alap pen nop agak, “Pita, nak warɪkɪl tap nɪb pɪyak okok pak ñɪŋan,” agak.

¹⁴ Agek, Pita pen agak, “Bɪ Kɪb. Mer yɪb! Tari gɪnɪg, ñɪŋan, agɪl ageban? Cɪn Juda bin bɪ tap bɪl gep nɪb okok tap ognap ma ñɪbin yɪb,” agak.

¹⁵ Agek, mɪnɪm nɪbak kauyaŋ agak, “Tap tari tari God tap ñɪŋeb, agɪp okok, bɪl gep, agɪl ma agnɪmɪn,” agak.

¹⁶ Gak nɪbak, yɪj omal nokɪm gak. Kɪsen me, tap wad kɪb nɪbak adɪk gɪ seb kab ar alañ amnak.

17 Niḡ gek, Pita niḡrikep niḡpin niḡbak tari ḡniḡgab, aḡil, gos par niḡ midek niḡliḡ ḡi, Konilias bi ag yokek nop aḡniḡ olak bi ñon ak kiḡon wagin siḡak apjaklak.

18 Apjakil aḡlak, “Bi Saimon Pita siḡak mideb aka?” aḡlak.

19 Pita niḡrikep niḡosip niḡbak gos niḡliḡ ḡi midek niḡliḡ ḡi, God Kaun nop aḡak, “Nak niḡan! Bi omal nokim nep piyo niḡ apebal.

20 Niḡ ak, warikil tam siḡak eyan amnon. Yad ke kirop ag yoken apebal. Niḡ ak, apek eip amnin agenimel ak, gos par ma niḡil eip amnimin,” aḡak.

21 God Kaun niḡ aḡek, Pita siḡ eyan amil bi niḡ okok kirop aḡak, “Bi piyo niḡebim bi ak, yad me aul. Yip minim alap aḡniḡ apebim aka?” aḡak.

22 Aḡek, aḡlak, “Bi kib Konilias, ami bi okok kirop kod mideb bi kib ak cinop ag yokek apobin. Ne God nop niḡ dil, God Minim aḡeb rek ḡip; Juda kai nop niḡel kirop magilsek tep ḡip. Pen ne niḡrikep niḡak, God ejol alap apil nop aḡak, ‘Nak bi ognap ag yokek, am Saimon Pita nop pon di dapel, minim agonimin ak niḡninim,’ aḡak,” aḡlak.

Pita Konilias karip amnak

23 Niḡ aḡerek, Pita kirop aḡek karip ñilik migan eyan amil kinlak.

Minek Pita, bi Jopa niḡ Jisas nop niḡ dilak ognap dil, Konilias ag yokak bi ñon niḡbak eip am am kanib nab siḡak kinlak.

24 Minek ak, Sisaria amjakil, Konilias karip ak amjaklak. Pen Konilias ne Pita apeb, aḡil, bin bi

ne okok abe, nımıd nımam ne okok abe, kırop sİK agek ap mogım gı mıdelak.

²⁵ Pita ne amıl karıp mıgan amnıg gek nınlıg gı, Konilias nop nabıη pakıl, nop bı kib, agıl, am tob wagın ne sıηak kogım yımak.

²⁶ Nıg gek nınlıg gı, Pita pen nop tıg warık ñıl agak, “Nak warıkan! Yad ak rek nep bı alap me aul,” agak.

²⁷ Agek, warıkek nınlıg gı, mınim aglıg gı, karıp ñılık mıgan eyaη amnırek. Amıl Pita nıηak, bin bı konıai nep ap mogım gı mıdelak.

²⁸ Pita kırop agak, “Nıbi ke nıpım, cın Juda bin bı asık mosık gı tep gıpın. Juda bin bı mer okok eip ma ajpın; karıp kırop ma ambın. Pen yad nıgrıkep nıηnek, God yıp mınim alap agak. Ne mınim agak nıbak, yad bin bı ognap asık mosık mıdebal, agıl, kırop asık mosık gınım rek ma lip.

²⁹ Nıb ak nıηıl me, Konilias mınim ag yokak ak nıηıl ma kırıg gıpin; agak rek nep nıηıl opin. Nıb ak, mınim tarı mıdek ag yoknak opin?” agak.

³⁰ Pita nıb agek, Konilias agak, “Yad menık nep me, mıñni pıb kim gıp magıl ak rek, karıp ñılık mıgan eyaη God nop sobok gı mıdlıg gı nıηnek, bı walıj tıd yıb yımak alap apıl, mıdenek bak sıηak warıkıl mıdek.

³¹ Ne yıp agak, ‘Konilias, nak God nop sobok gıl, mani tap okok bin bı tap ma mıdeb okok kırop abramek ñıl gıpan ak, God nıηıp.

³² Nıb ak me, bı ognap ag yokek, taun kib Jopa amıl, Saimon yıb ne alap Pita apal ak, nop pon dı dolan. Ne Saimon bı kaj kau wak wög geb ak eip kın mıdebir ñıg solwara gol sıηak,’ agak.

33 Ejol ak yip nib agek, yad kasek nep bi yad ognap ag yoken, nep am ulik gi dapesal, yip tep gi. Cin bin bi sijnaul God eip midobin rek, Bi Kib minim kirop ag ninimin, agil, nep ag yokek opan ak, miñi cinop ag ñek ninin,” agak.

Pita Konilias bin bi ne okok kirop minim ag ñak

34 Konilias nib agek, Pita agak, “Yad miñi nipin, God ne, bi ulep sijnaul nib nep bi tep, bi par okok nib bi timel, agil, ma ninip.

35 Karip lim ke ke okok nib, wagin ke ke okok nib, bin bi an an God nop ninil siskol dil, minim ne ninil ageb rek ginigal bin bi okok, kirop magilsek dinigab.

36 Pen God ne cinop Isrel bin bi minim tep ag yokak ak nipim. Yad ke eip jim nil midelan, agil, God ne Jisas Krais nop ag yokak. Jisas Krais ne nep me, bin bi okok magilsek Bi Kib kiri mideb.

37 Nibi ke nipim, Jon bi ñig pak ñeb ak, ñig pak nilig gi, minim tep nibak wagin gil, karip lim Galili ag ñak. Nig gil agek, ag damlig, ag damlig, bin bi karip lim Isrel midebal okok magilsek ninlak.

38 Pen nibi nipim, Jisas Nasaret nib ak God eip midil, Kaun Sij ak nop ñek, kod midek ninlig gi, kilis ne nep dil, karip lim ke ke okok magilsek taglig gi, bin bi okok gi tep gilig gi, bin bi Seten kirop gek koslam midelak okok kirop gek, kominj loligip.

39 “Pen Jisas Juda bin bi karip lim kiri okok gi taglig gi, Jerusalem gi taglig gi, gak gak rek cin udin cin ke ninok ak agebin. Pen kisen nop mab bak alan ñag pak lel kimak.

⁴⁰ Kimak ak pen ñin omal midil, God gek, ñin omal nokim ak kauyan warikil, am misen lek uðin cin ke niñnok.

⁴¹ Bin bi magilsek nop uðin ma niñlak. God cinop bin bi ag lak okok nep Jisas nop uðin niñnok. Ne kimil warikek niñlig gi, eip midil jim ñil tap ñibil ñig ñibonok.

⁴² Jisas cinop agak, 'Minim tep yad ak bin bi okok kirop ag ñil agnimib, "God agak rek me, kisen Jisas bin bi komiñ midenigal okok abe, bin bi kimnigal okok abe, kirop magilsek minim kib agnigab," agnimib,' agak.

⁴³ Pen ar nibak, bi God minim agep okok magilsek Jisas Kraiis nop agil aglak, 'Bin bi an an Kraiis yib kilis yib ne ak niñ dinigal okok, tap si tap timel gipal ak, God niñil kirig ginigab,' aglak," agak.

Juda bin bi mer okok Kaun Siñ dilak

⁴⁴ Pen Pita nig gil minim ag middek niñlig gi, Kaun Siñ ne bin bi niñ midelak okok kirop magilsek owak.

⁴⁵⁻⁴⁶ Kaun Siñ kirop apek, kiri minim ar ke ke aglig gi, God yib ne agel ar amek, Juda bin bi Jisas nop niñ dilak Pita eip Jopa nib olak okok, God Juda bin bi mer okok kirop Kaun Siñ nib me ak, agil, wal yib aglak.

Pita pen agak,

⁴⁷ "God ne Kaun Siñ cinop ñak rek ak, mini bin bi siñ aul kirop ak rek nep nib. Nib ak, kiri ñig paknigaun, agel, bin bi ognap kirop mer agnimel rek ma lip," agak.

⁴⁸ Pita nɪb agil bi ne ognap kɪrop agak, “Nɪbi bin bi sɪŋ aul kɪrop Jisas Krais yɪb ne agil ñig pak ñɪnɪmɪb,” agak. Ñig pak ñel nɪŋlɪg gɪ, kɪri aglak, “Pita, nak cɪnop eip ñɪn sɪkol magɪl eñap sɪŋaul mɪdenɪmɪn,” aglak. Agel, ñɪn sɪkol magɪl eñap kɪrop eip kɪn mɪdek.

11

Pita Jerusalem amek nop mɪnɪm ag gɪlak

¹ Pen Jisas mɪnɪm dad ameb bi okok abe, karɪp lɪm Judia bin bi Jisas nop nɪŋ dɪlak okok abe nɪŋlak, Juda bin bi mer okok ognap God Mɪnɪm nɪŋ dɪlak.

² Nɪb ak, kɪsen Pita Jerusalem amek, Juda bi mer okok ak rek nep wak tɪb gɪ rɪk gɪnɪmel, agölɪgɪpal bi okok, Pita nop kal gɪl aglak,

³ “Nak tari gɪnɪg bi wak tɪb gɪ rɪk ma gɪpal okok karɪp kɪri amɪl, kɪrop eip tap jɪm ñɪl ñɪban?” aglak.

⁴ Nɪb agelak, Pita taun kɪb Jopa mɪdɪl nɪgrɪkep nɪŋak kesɪm ak kɪrop ag ñɪlɪg gɪ agak,

⁵ “Yad taun kɪb Jopa mɪdɪl, God nop sobok gɪ mɪdɪl, nɪgrɪkep nɪŋnek, seb kab ar alaŋ nɪb, wad kɪb alap rek ñon par omal omal gol pɪs pɪs tɪn gɪl mɪdek yap yap wagɪn yad mɪdenek sɪŋak ap yowak.

⁶ Apek, yad wad nɪbak mɪdek ulep sɪŋak amɪl nɪŋnek, kaj, kɪmɪn kobri, toi, yakɪr okok okok magɪlsek mɪdek.

⁷ Pen mɪnɪm alap yɪp agak, ‘Pita, nak warɪkɪl tap nɪb pɪyak okok pak ñɪŋan,’ agak.

⁸ “Agek, yad pen agnek, ‘Bì Kìb. Mer yìb! Tari gìnìg, ñìṅṅ, agìl ageban? Cìn Juda bin bì tap bìl gep nìb okok tap ognap ma ñìbin yìb,’ agnek.

⁹ “Nìb agenek, mìnìm nìbak kauyan agak, ‘Tap tari tari God tap ñìṅṅ, agìp okok, bìl gep, agìl ma agnìmìn,’ agak.

¹⁰ Gak nìbak, yìj omal nokìm gak. Pen kisen tap wad kìb nìbak adìk gì seb kab ar alan amnak.

¹¹ “Pen magìl nìbak nep, bì omal nokìm karìp kìn mìdenek ak apjaklak. Bì nìb okok bì kìb Konilias, Sisaria nìb ag yokek, yìp pon dìnìg olak.

¹² God Kaun yìp agak, ‘Gos par ma nìṅṅìl, kìrop eip abramek amnìmìn,’ agak. Nìb agek, yad mam Jisas mìnìm nìṅṅ dìpal aknìb kagol onṅd dìl, cìn bì okok eip Konilias karìp ne ak amnìnok.

¹³ Amjakon, Konilias kesìm dìl agak, ‘Ejol alap apìl yìp agak, “Bì ognap agenìmìn, taun kìb Jopa amìl, bì alap Saimon Pita apal ak nop pon dì dolan.

¹⁴ Pon dì dapel, ne nep mìnìm ognap ag ñek, bin bì karìp nak eip mìdebìm okok, God nìbep magìlsek dì komìṅ yokek, bin bì ne mìdenìgabìm,” agak,’ agak.

¹⁵ “Konilias yìp nìb agek, yad wagìn gìl mìnìm ag ñen nìṅṅìg gì, Kaun Sìṅ ne cìnop ned owak rek, bin bì nìb okok kìrop ak rek nep owak.

¹⁶ Nìg gek, Bì Kìb cìnop ned agak mìnìm ak gos nìṅṅek. Ne agak, ‘Jon kìrop ñìg pak ñak ak pen maṅ mìdeb, God ne nìbep Kaun Sìṅ ak pak ñìnìgab,’ agak.

¹⁷ Pen cìn Bì Kìb Jisas Kraìs nop nìṅṅ dìnok ñìn ak, God tap tep yìb cìnop ñak rek, kìrop ak rek

nep ñak. Nib ak, yad titi gil God nop, ‘Nig ma ginim+n,’ apnep?’ agak.

¹⁸ Pita nib agek, bi nop minim kal ag gilak okok minim agak ak niñil, minim kal ognap sek ma ag gilak. God yib agel ar amek niñlig gi aglak, “Cinop nep mer; Juda bin bi mer okok ak rek nep, tap si tap timel gipal ak, tari ginig nig gipin, agil, nop sobok genigal ak, ne niñil, tap si tap timel gipal okok kirig gil, komin per midep magil ak kirop ñinigab,” aglak.

Adiok bin bi Jisas minim tep ak niñ dilak

¹⁹ Pen Stipen nop kab ju pak lilak ñin nab siñak, bi Juda Jerusalem midelak okok, bin bi Jisas niñ dilak okok kirop gi timel yib gel, kiri pirik gi ke ke amnilak. Ognap pirik gi karip lim Pönisia amnilak, ognap pirik gi karip lim ñig tib kis gak airan Saipras amnilak, ognap pirik gi taun kib Adiok amnilak. Amil, Jisas minim tep ak Juda bin bi mer okok kirop ma ag ñilak, bin bi kiri ke Juda kai ju am nib okok mideligipal okok kirop nep ag ñilak.

²⁰ Pen bin bi Jisas minim tep ak niñ dilak ognap Saipras nib, ognap Sairini taun nib, pirik gi Adiok amil, Bi Kib Jisas minim tep ak Juda bin bi mer okok kirop ag ñilak.

²¹ Bi Kib kilis ne ak kirop eip midek ak me, bin bi okok kirop Jisas minim tep ak ag ñel, bin bi konjai nep Bi Kib nop niñ dilak.

²² Pen Jerusalem bin bi Jisas nop niñ dilak okok, minim nibak niñil, bi kiri Banabas nop agel, Adiok amnak.

23 Banabas ne Adiok amjakil niŋak, God ne bin bi nib okok yimig niŋlig gek, Jisas minim tep ak niŋ dilak. Nib ak me, ne miñ miñ gił, kirop minim ognap sek ag niŋlig gi agak, “Bi Kib nop niŋ dipim ak ma kirig ginimib; nop nokim nep cibur gos midmagil nibi nab adan niŋ di kilis gił, cig giłig gi nep midenimib,” agak.

24 Banabas ne bi tep yib. Kaun Siŋ ne Banabas apil ap ran jakil middek. Ne Jisas minim tep ak pis nep niŋ dak. Ne Jisas minim tep ak bin bi okok ag ñek, bin bi koŋai nep Bi Kib nop niŋ dilak.

25 Banabas pen bi Sol nop am donim, agil, taun kib Tasas amnak.

26 Banabas Tasas amjakil, Sol nop piyo niŋil, poŋ dil adik gi am Adiok amil, mi nokim nibak bin bi Jisas nop niŋ dilak okok kirop Jisas minim tep ak ag niŋlig gi miderek. Adiok bin bi Jisas Krais nop niŋ dilak okok, ned yib nił Krais Bin Bi aglak.

27 Niñ nab nib siŋak, bi God minim agep ognap Jerusalem nib Adiok amnilak.

28 Amil, God Kaun ne bi kiri alap Agabas nop gos ñek agak, “Yuan kib yib karip lim magilsek linig geb,” agak. Agek, agak rek yuan kib yib ak, gapman bi kib Klodias kod midoligip niñ ak owak.

29 Niŋ gił yuan kib lak niŋil Adiok bin bi Jisas nop niŋ dilak okok aglak, “Bin bi Jisas minim tep ak niŋ dipal ognap karip lim Judia okok midel niŋlig gi, kirop yuan kib yib lip ak, cin nokim nokim kirop mani ognap mogim gił niñ,” aglak.

30 Nib agil, mani li mogim gił, Banabas eip Sol eip kirop nił aglak, “Niñri bi omal mani aul damil,

Krais bin bi ne kod m+debal bi kib okok kirop ñir,” aglak.

12

Herod Jems nop ñag pak lil, Pita nop miñ lak

¹ Ñin nab nib siñak, gapman bi kib Herod, bin bi Jisas niñ d+lak okok ognap kirop gi timel gi, dam miñ lak.

² Ami bi ne okok ognap agek, Jon nimam Jems nop tu par kid dil pis nep ñag pak lel k+mak.

³ Herod agek nig gelak, Juda bin bi okok niñil miñ miñ gi+lak. Miñ miñ gi+lak ak, Herod niñil, Pita nop ak rek nep agek, nop dam miñ lilak. Gilak nibak, Juda bin bi Bred Yis Sek Ma Niñeb ñin nab siñak gi+lak.

⁴ Herod Pita nop nig gi+l dam miñ lil, ami bi aknib jil pis kid adan (16) kirop nonim li yigwu par yigwu par lil agak, “Pib nab kisl+im eyan bi omal omal nop kod tep gi m+denim+ib,” agak. Herod gos ne ak ke niñil agak, “Pasopa ñin ak ap pad+kek me, kisen Pita nop dam bin bi m+den+gal nab siñak amil minim kib agnigab+in,” agil gos niñak.

⁵ Pita ne nig gi+l miñ m+dek niñlig gi, bin bi Jisas nop niñ d+lak okok Pita nop gos niñlig gi, kilis gi+l God nop sobok gi+l gi nep m+delak.

⁶ Pen gapman bi kib Herod Pita nop minim kib agnim, agil, niñak ñin nibak nep kisl+im nab eyan, Pita nop sen omal ñon gi+l, ami bi omal pis kid pis kid niñ m+del niñlig gi, Pita nab eyan kinek. Ami bi ognap ak rek nep kijon wagin siñak niñ m+delak.

⁷ Pen dai Bî Kîb ejol ne alap warîk mîdek nîjlig gî, mab mîlan rek am mîñ lep karîp ñîlik mîgan ak sîkîd amnak. Ejol nîbak am Pita nop tîglem pak nîjîl agak, “Kasek jakan!” agak. Agek, Pita warîkek nîjlig gî, sen nop ñon gîlak ak wîsîbak.

⁸ Ejol Pita nop agak, “Sîb nag nak ak pog lîl, tob tîrîp nak piyak dî lan,” agak. Agek, Pita ejol agak rek nep gek, ejol ak agak, “Walîj par kîb nak ak yîmek, yad eip amnîr,” agak.

⁹ Agek, walîj par kîb ne ak yîmîl, karîp ñîlik mîgan mîdek ak kîrîg gîl, ejol ak eip pañdîrek. Ejol gak nîbak, Pita ne ag nîjîk e, ak nîgrîkep nîjebîn agîl nîjîk.

¹⁰ Pen ami sîkop nîj mîdelak kîjîj wagîn omal sîl gîl, kîjîj kîlîs yîb ain dîl gîlak kîjîj sîj eyañ ak ke yîkek nîjlig gî, mîs amnîrek. Amîl, kanîb nab okok amlîg gî Pita nîjîk, ejol ak ma mîdek.

¹¹ Nîg gek nîjîl Pita agak, “Mîñî nîj rep gîpin. Ak Bî Kîb nep, ejol ne ak ag yokek, apîl gapman bî kîb Herod yîp mîñ kîlîs lîp ak wîsîb yokîp. Gapman bî kîb Herod abe, Juda bin bî okok abe, tap timel yîp gînîg gesal ak, gînimel rek ma lîp,” agak.

¹² Nîb agîl, gos nîj tep gîl, bî nak Jon Mak nonîm Maria karîp ak amnak. Karîp nîbak bin bî konai nep apîl, God nop sobok gî mîdelak.

¹³ Pita apîl, kîjîj ak pak gu gu gek, pai Roda, karîp nîbak wîg golîgîp ak kîjîj ak yîknîg owak.

¹⁴ Pai nîbak kîjîj apîl nîjîk, Pita meg mîgan ak nep agek. Ne nîg nîjîl, mîñ mîñ yîb gîl, sakîl padek kîjîj ma yîkak; am bin bî okok kîrop agak, “Pita ap mîdeb sîj eyañ,” agak.

15 Agek, kiri aglak, “Nak saköl losip ageban,” aglak. Nib agelak, ne kilis yib gil agak, “Esek ma apin; niñid yib agebin. Pita mideb sön eyañ,” agak. Agek aglak, “Ak kaun ne ak rek lip ap mideb,” aglak.

16 Pen Pita ne kijon ak kauyañ pak gu gu gek gek gek, am kijon ak yik yokil niñlak, Pita nep midek niñil wal yib aglak.

17 Wal agel niñlig gi, Pita kirop ñin milic gi ñil agak, “Minim ma agnimib!” agak. Nib agil, miñ lep karip midek niñlig gi, God ejol alap ag yokek apil, nop tari tari gil dowak minim ak kirop ag ñilig gi agak, “Minim nibaul Jems abe, bin bi Jisas nop niñ dipal okok abe, kirop ag ñinimib,” agil, ke migang alap amnak.

18 Minek miñab tikek niñlig gi, ami sikop okok Pita ma midek ak niñil, tari gip, agil, ag ap ran ap yaplig gi midelak. Pirikil, “Akal,” agil, piyolak ak pen ma niñlak.

19 Herod ami sikop nib okok kirop, Pita nop kasek piyo niñil dowim, agek, piyo mer niñel, kirop minim kib agil, minim agek, ami bi ne ognap ami bi nib okok pis nep ñag pak lilak.

Herod kimak

Kisen Herod karip lim Judia kirig gil, am taun kib Sisaria midoligip.

20 Herod am Sisaria midil, taun kib omal Taia Saidon bin bi okok kirop niñek milik yowak. Pen Taia Saidon bin bi apil, bi Herod karip ne kod midek bi Blastas nop sil ag ñil aglak, “Cinop per yuan gek, apil Herod karip lim ne aul tap magil tau dad ambin sek. Nib ak, cinop kal kal ma

junimib; kapkap jim ñil midojin,” aglak. Agelak, Blastas ne pen agak, “Ak niñid agebim,” agak.

²¹ Pen Herod minim nibak niñil, ñin alap minim agnigain, agil, ag lak. Kisen ag lak ñin nibak apek, ne kin kai yimbak rek walij tep tep yib okok yimil, sea kin kib ne ar ak bisig gil, bin bi okok kirop minim ag ñak.

²² Herod minim nibak ag ñek niñlig gi aglak, “Ak bi alap rek ma ageb; god alap rek ageb,” aglak.

²³ Pen Herod minim nibak niñil, “Yip minim nibak rek ma agnimib; God yib ne nep agem ar amnan,” ma agak. Nib ak, Bi Kib ejol ne alap ag yokek, apil Herod nop gek, miñak kib gil, kiso lek pis nep kimak.

²⁴ Pen God Minim ak ag ñel amek niñlig gi, karip lim okok kid kid amnak.

²⁵ Pen Banabas eip Sol eip Jerusalem midil, tari ginig orok ak bir gipir, agil, Jon Mak nop pon dil adik gi Adiok amnilak.

13

Banabas eip Sol eip minim ag ñilig gi amnerek

¹ Taun kib Adiok nib siñak bi God minim agep bi ognap abe, bi God minim ag ñeb bi ognap abe midelak. Bi nib okok me, alap Banabas; alap Simion. Bi Simion nibak nop Bi Kiñir agöligipal. Bi alap Lusias, ne Sairini taun nib. Bi alap Maneyen, ne Kin Herod bi niñeb ne alap. Pen bi alap Sol.

² Pen ñin alap kiri tap magil ma ñibil, Bi Kib nop nep sobok gi midel niñlig gi, Kaun Siñ ne

kırop agak, “Nıbi Banabas eip Sol eip agem, wög kırop ag lınek ak ger amnımın, ” agak.

³ Nıb agek, kıri tap magıl ma nıbıl, God nop sobok gıl, Banabas eip Sol eip kırop nınmagıl ar alañ lıl, God kırop mal kod mıden, agıl, kırop ag yoklak.

⁴⁻⁵ Kaun Sın ne kırop kod mıdek nınlig gı, bı nak Jon Mak, wög cırop sıkol sıkol ognap gı nın, agıl, nop pon dı Selusia taun nıg gol eyañ amıl, nıg magöb dıl, karıp lım nıg tıb kıs gak airan Saıpras amnılak. Amıl, taun kıb Salamis amıl, Sol eip Banabas eip Juda mogım gep karıp okok amıl, bin bı okok kırop God Mınım ag nırek.

⁶ Pen bin bı Saıpras mıdelak nıb okok kırop God Mınım ag nı dam dam, taun kıb Pepos amjakıl, Juda bı alap kın coge su juep bı alap nabın pakrek. Bı nıbak yıb ne Ba-Jisas. Ne mınım esek agıl agak, “Yad God mınım agep bı alap,” agak.

⁷ Taun kıb Pepos sınak, Saıpras gapman bı kıb yıb kın mıdolıgıp, yıb ne Segias Polas. Bı nıbak ne bı gos nın kın yıb yıkıl nınolıgıp. Ne Banabas eip Sol eip God Mınım yıp ager nının, agıl, kırop agek apıl, nop God Mınım ag nırek. Pen bı kın coge su juep bı ak ne bı kıb nıbak bı nıneb ne alap.

⁸ Bı Ba-Jisas nıbak, Grik mınım agıl nop Elimas agölıgıpal. Banabas eip Pol eip kıri Segias Polas nop God Mınım tep ak ag nıer, ne tımıd lı peyıg nın tep gak ak pen, bı kın su juep bı ak nınıl, Banabas Pol mınım tımel ke gı agıl, Segias Polas Jisas mınım ak ma nın dınımın, agıl, nop agak, “Bı nıb

omal minim esek agebir ak ma nininim, ”agak.

⁹ Sol yib ne alap me Pol agöligipal. Kaun Sin ne Pol nop ap ran jakil gos tep ñek ninlig gi, bi kij su juep bi ak nop nin i sek li midlig gi agak,

¹⁰ “Nak kijeki kiyob ñilik tik dowak; gi timel nep gipan. Tap tari tari tep mideb ak kirig gil, bin bi okok kirop esek ar ak nep gipan. Nak per per Bi Kib minim ninid ne ak dil minim esek rek lipan. Nak ñin akal gi timel gipan ak kirig ginigan?”

¹¹ Nig gipan ak, God gek, ñin bad alap udin nep kwoi gek pib melik ma ninigan, ”agak.

Pol minim nibak agek, dai Ba-Jisas ninak, kimi kinir rek bad alap udin ne pak karikkek pis nep kislum gak. Nig gek, bi alap yip ñinmagil di kanib yoman, agil, tig ririkol gilig gi midek.

¹² Banabas Pol kiri bi omal Bi Kib minim ak nop ag ñerek ak ninil, Segias Polas ne wal agak. Nib ak, Ba-Jisas gak ak ninil, ne Jisas nop nin dak.

Banabas Pol kiri taun kib Adiok, karip lim Pisidia sinjak amnerek

¹³ Pen Pol bi ne okok eip ñig magöb dil, Pepos kirig gil, Pega taun, karip lim Pampilia sinjak amnilak. Am midil, Jon Mak ne kirop mal sinjak kirig gil, adik gi Jerusalem amnak.

¹⁴ Kiri pen Pega taun kirig gil, taun kib Adiok, karip lim Pisidia sinjak amnerek. Am midil, Juda God nop sobok gep ñin ak, Juda mogim gep karip ak amil, bisig miderek.

¹⁵ Juda mogim karip kod midelak bi okok warikil, Mosis lo minim ñu kil tikak dai ognap abe, bi God minim agep okok ñu kil tiklak dai

ognap abe, udin li ninil bin bi ap midelak okok kirop aglak. Kiri minim ag dai juil, bi alap ag yokel Banabas Pol bisig miderek sinak amil agak, “Mam omal. Bin bi sin aul nin dep minim ognap midonimn ak, cinop ag ner ninin,” aglak.

¹⁶ Agelak, Pol warikil minim agnig ninmagil dap ranil agak, “Nibi Juda bin bi okok abe, Juda bin bi mer God nop sobok gipim okok abe, minim agnig gebin aul timid li ninim.

¹⁷ God ne birarik nep apis based sikop cin okok dak. God nibak ne Isrel bin bi God cin me. Kisen kiri karip lim Ijip am midelak, God kirop kod mid tep gek, ni pai tik dapil, konai yib nep midelak. Bi kib Pero kirop, ma amnigabim, agak ak pen God kilis ke yib ne ak gil, kirop pon di dapek Ijip mis ken olak.

¹⁸ Kiri mi ninjuil omal (40) min mab kab nep midoligip nab sinak midil, God nop minim konai yib nep aineb li agoligipal ak pen God kirop kod mid tep gak.

¹⁹ Pen ned karip lim Kenan bin bi tigon ke ke aknib ar onid midelak, pen God bin bi ne kirop kod mid tep gil kilis ne nek, bin bi tigon ke ke aknib ar onid ned midelak okok kirop eip pen pen gil, yik gi yokil nag pak lil, karip lim nibak karip lim kiri ke rek dilak.

²⁰ Kiri Ijip midel mi yinak ak wok pagil, karip lim eywo nep nab okok midel mi yinak ak wok pagil, bin bi yik gi yokil, karip lim kiri dilak mi yinak ak abe wok pagil gel me, mi aknib po hadred pipti (450) yinak.

“Pen God kirop dam karip lim Kenan sinaul lil, bi minim tig bilokep ognap ag lek, kirop kod

mīdelīgipal. Kisen bi God minim agep Samyuel mīdek ñin ak,

21 bin bi Isrel okok kiri Samyuel nop aglak, ‘Nak kiñ alap ag lek, cīnop bin bi magīsek kod mīdenīgab,’ aglak. Agelak, God bi nak Kis ñi ne Sol nop ag lek, kiñ kiri mīdoliḡip. Bi nībak Benjamin kīgīn tīk damīl tīk damīl tīk līlak. Sol kiñ kiri mīdek, mī ñinjuīl omal (40) yīnak.

22 Pen kisen God ne gek Sol kiñ ma mīdek. God ne Depid kiñ kiri ag lak. God ne Depid minim aḡil agak, ‘Cībur gos mīdmagīl yad ke gos ḡip rek ak, Jesi ñi ne Depid cībur gos mīdmagīl ne abe aknīb rek nep gos ḡip; tap tari tari ḡaḡ ag nīḡnīgain ak, ne nīg aknīb rek nep ḡinīgab,’ agak.

23 “Pen God ne gek, Depid ñi pai tīkek, tīk dam dapīl ḡil, Jisas nop tīk dolak. Nīb ak, God ned minim kilīs ag lak rek, ne Isrel bin bi kīrop Dī Komīḡ Yokep Bī alap ag yokak.

24 Pen Jisas waḡin ḡil wōḡ ma gak won ak, Jon ne apīl, Isrel bin bi kīrop agak, ‘Tap si tap tīmel ḡipīm ak, tari ḡinīg nīg ḡipīn, aḡil, kīrīg gem, nībep ñīg pak ñinīgain,’ agak.

25 Jon wōḡ ne ḡi dai junīg gek ñin nab ak, bin bi okok kīrop agak, ‘Nībī yīp bi an, aḡil, gos nīḡebīm? Bī Kīb per kod mīdebīm bi ak yad mer. Bī nībak kisen onīgab. Tob tīrīp ne ak dī nag wīsībīnīm rek ma līp,’ agak.

26 “Ai mam yad, nībī ognap Ebrahim ñi pai ne mīdebīm; nībī ognap Juda bin bi mer pen God nop sobok ḡipīm. Krais bin bi dī komīḡ yokep minim Jon ag ñi mīdoliḡip nībak, God ne cīnop nen aḡil agak.

27 Jerusalem bin bi okok abe, bi kib kiri okok abe, Jisas ne Krais ak owip, agil ma niŋlak. Jisas nop ŋag pak lel kiman, aglak ak, God minim agep minim nu kil tiklak rek nep gilak. Pen God nop sobok ginig Juda mogim gep karip per apeligipal ak, kiri minim nu kil tiklak nibak per per nep niŋöligipal.

28 Ne tap timel alap gip aka agil, piyo mer niŋil, gapman bi kib Pailot nop aglak, 'Nak agek nop ŋag pak lilaŋ,' aglak.

29 Pen God Minim agak rek, magisek nep Jisas nop gilak. Kisen bin bi ne okok apil, cip se tig asik dam kab migan tigel gilak.

30 Tigel gilak ak pen God gek kauyaŋ warikak.

31 Ne warikil, komiŋ midok niŋlig gi, bin bi ne eip Galili nib Jerusalem olak okok, nop nin konai nep niŋ midelak rek, miŋi Isrel bin bi kirop Jisas minim tep ak ag nebal.

32 "Pen cir bi omal opir aul, nibep Krais minim tep ak ag ninig opir. God birarik nep apis based sikop cin kirop minim kilis ag lil ginigain agak minim nibak nep

33 gos niŋ midil, God ne Jisas nop di warik ŋak. Gak nibak apis based sikop okok ma niŋlak ak pen cin ni pai tik lep kiri okok miŋi bir nipin. Depid ne God Minim dai Sam siŋak Kimep yigwu nab nib nu kil tikil agak,

'Nak Ni yad.

Yad miŋi Nap nak midebin,' agak.

34 God ne gek, Jisas warikak ak me, kisen kimil, mib gon ki gi yap lig pak amnimin rek ma lip. Minim nibak God Minim dai alap nibgil mideb:

‘Yad Depid nop m+nim s+n kilis n+nid ag linek ak n+bep nep n+nigain,’agak.

35 Pen God M+nim dai alap n+bg+l m+deb:

“ ‘Nak B+ S+n nak k+r+g gek,
m+ b gon ne ki g+ yap l+g pak ma am+n+m+n,’
agak.

36 “Pen Depid ne God w+g nop ag lak ak, bin b+ ne m+del+g+p+al n+n n+bak g+ dam+l k+mak. Pen Depid ne k+mek, nap n+sed s+kop k+rop t+gel g+ol+g+p+al okok dam t+gel gel, m+ b gon ne ki g+ yap l+g amnak.

37 Pen God ne gek war+kak B+ n+bak, m+ b gon ne ki g+ yap l+g ma amnak.

38 “N+ b ak, m+demam n+n+m. Jisas ne k+m+l war+kak ak me, God tap si tap t+mel g+p+m ak n+n+l k+r+g g+n+gab m+n+m tep ak n+bep ag n+ob+r.

39 C+n Juda lo m+n+m ar ak nep n+n+l gen+gab+n ak, God tap si tap t+mel g+p+n ak n+n nep m+den+gab. Pen Jisas mab bak alaj n+ag pak lel k+mak ak me, c+n Jisas nop n+n don+gab+n ak, God tap si tap t+mel g+p+n ak n+n+l, k+r+g g+l, c+nop bin b+ tep yad, agn+gab.

40 Pen b+ God m+n+m agep okok b+r+r+k nep aglak rek c+nop ma g+n+m+n, ag+l gos ak n+n rep g+n+m+b. Kiri aglak,

41 ‘N+bi bin b+ y+p aleb aleb n+n+b+m okok n+n+m!
N+bi m+deb+m mag+l aul, tap ke n+ b alap g+n+gain.

Tap g+n+gain n+bak n+bep ned agen+gal ak,
n+n+l+n+l+on+l l+ agebal, ag gos n+n+n+gab+m.

N+ b ak, n+bi pak jep jep d+l
p+is nep k+m k+r g+n+m+b!’ aglak,”agak.

⁴² Pol eip Banabas eip minim nibak agil, Juda mogim gep karip nibak mis amer niηlig gi, bin bi okok aglak, “God nop sobok gep nin kisen ak kauyan apil, cinop minim nibak ognap sek ag nir,” aglak.

⁴³ Bin bi okok mogim gi midelak okok karip ak kirig gil, ke ke amel niηlig gi, Juda bin bi yipid gil ognap abe, bin bi okok nib Juda kai niη döl+gipal rek niη dilak ognap abe, Pol eip Banabas eip kirok kisen gil amnilak. Pol Banabas kanib nab sijak amlig gi kirok agrek, “ ‘God cinop yimig niηil di tep gip,’ agil, gos ar nibak nep niηlig gi midenimb,” agrek.

⁴⁴ Pen Juda God nop sobok gep nin kisen ak, bin bi taun kib nibak midelak okok magilsek rek, Bi Kib minim niηnig ap mogim gilak.

⁴⁵ Pen Juda bi kib okok bin bi konai sikerek olak ak niηel, milik yapek, Pol Banabas kirok bi omal niηil gos timel niηlak. Pol minim tari tari bin bi okok kirok agak ak ag juil, yib ne ak ag sikol gilak.

⁴⁶ Juda bi okok nig gelak, Pol eip Banabas eip ma pirikil, minim pen kilis gil agrek, “God Minim tep ak nibep Juda bin bi ned ag nir, apir ak pen nibi minim tep nibak ma dil, cin komiη per midep magil ak niη dijin rek ma lip, apim ak me, mñi Juda bin bi mer okok kirok ag ninigabir.

⁴⁷ Tari ginig: Bi Kib cinop agil minim nig gil agak,

‘Yad agen, nibi Juda bin bi mer okok kirok melik kiri midil,

karip lim ke ke okok amenigabim,

bin bi okok magilsek melik nibak niηel niηlig gi,

yad k̄rop d̄i kom̄iŋ yokn̄igain,ʼ agak,ʼ agak.

⁴⁸ Juda bin b̄i mer okok m̄in̄im n̄ibak n̄iŋil, m̄iñ m̄iñ ḡil, B̄i K̄ib m̄in̄im ak, m̄in̄im tep akn̄ib ke ȳib, aglak. N̄ib ak, bin b̄i God, per per m̄iden̄imel, aḡil, ag lak okok maḡilsek m̄in̄im tep n̄ibak n̄iŋ d̄ilak.

⁴⁹ Pen B̄i K̄ib m̄in̄im ak, kar̄ip l̄im n̄ib okok maḡilsek agel amnak.

⁵⁰ N̄ig gak ak, Juda bin b̄i okok n̄iŋel m̄ilik yapek, am̄il Adiok bin pob̄iŋ God nop n̄iŋ d̄ilak ognap abe, b̄i pob̄iŋ kar̄ip l̄im n̄ibak kod m̄idel̄iḡipal okok ognap abe, k̄rop agel, k̄ri am̄il bin b̄i koŋai nep dap̄il, Pol eip Banabas eip k̄rop ḡi t̄imel ḡil, kar̄ip l̄im k̄ri okok ag m̄is yoklak.

⁵¹ N̄ig ḡil ag m̄is yokel, b̄i omal k̄ri Adiok k̄riŋ aml̄ig ḡi, m̄in̄im tep dam ag ños̄r ma d̄ip̄im, aḡil, tob k̄ri ac̄ip ac̄ip okok l̄ig ḡi yok̄il am̄il, taun k̄ib Aikoniam am̄n̄irek.

⁵² Pen Kaun Siŋ ne bin b̄i Jisas nop n̄iŋ d̄ilak okok ap ran jakek, k̄ri m̄iñ m̄iñ ȳib ḡil̄ig ḡi m̄idelak.

14

Pol eip Banabas eip taun k̄ib Aikoniam ajerek

¹ Pol eip Banabas eip am taun k̄ib Aikoniam k̄in m̄id̄il, Juda moḡim gep kar̄ip ak am̄il, m̄in̄im ag ñi tep ger n̄iŋl̄ig ḡi, Juda bin b̄i okok l̄il, Juda bin b̄i mer okok l̄il, koŋai nep Jisas nop n̄iŋ d̄ilak.

² Pen Juda bin b̄i ognap, Jisas m̄in̄im agebir ak ma n̄iŋ d̄in̄igab̄in, aḡil, am̄il Juda bin b̄i mer okok k̄rop m̄in̄im n̄iŋep ma n̄iŋep tom agelak n̄iŋil k̄ri bin b̄i Jisas n̄iŋ d̄ilak okok k̄rop n̄iŋel m̄ilik kal yowak.

³ Pen Pol eip Banabas eip, m+nim n+bak n+η+il, kar+ip l+m n+bak ma k+r+ig am+n+rek. K+ri s+η+ak nep k+n m+id+il, B+ K+ib m+nim ak k+il+s g+il m+is+eη nep ag n+ol+g+ip+ir. B+ K+ib k+rop mal eip kod m+id+ek n+η+l+ig g+ι, tap ma gep rek ognap, tap n+η+ep ma n+η+ep rek ognap gerek, bin b+ ognap n+η+il aglak, “N+ib ak, m+nim agebir n+baul n+η+d nep agebir,” ag+il n+η+lak.

⁴ Pen Aikoniam bin b+ n+ib okok as+ik ke ke l+il, p+is ak Juda bin b+ okok m+nim aglak rek n+η d+ilak, p+is ak b+ Jisas m+nim dad ameb okok aglak rek n+η d+ilak.

⁵ Pen Juda bin b+ ognap okok l+il, Juda bin b+ mer ognap okok l+il, b+ pob+η k+ri okok abe, Pol eip Banabas eip k+rop g+ι t+imel g+il, kab ju pak l+n, ag+il, gos ak n+η+elak.

⁶ K+ri mal pen m+nim n+bak n+η+il, p+r+ik g+ι am taun k+ib omal Listra Debi, kar+ip l+m Likonia s+η+ak am+n+rek.

⁷ Am+il, n+ib okok g+ι ajl+ig g+ι, Krais m+nim tep ak ag n+ol+g+ip+ir.

B+ tob t+imel gak alap, Pol gek, kom+η lak

⁸ Pen taun k+ib Listra n+bak, b+ alap non+m nop t+ik dowak n+in ak nep tob t+imel gek, kan+ib ma tagol+g+ip b+ alap m+dol+g+ip.

⁹ B+ n+bak ne ap b+is+ig m+id+il, Pol m+nim agek ak n+η m+id+ek. Pol b+ n+bak nop n+η i sek l+il gos n+η+ak, b+ n+baul, God y+ip gek kom+η l+n+m+η rek l+ip, ag gos n+η+eb, ag+il gos n+η+ak.

¹⁰ N+ib ak, Pol nop n+η+il, meg m+igan dap ran+il agak, “War+ikan!” agak. Agek, b+ n+bak kasek war+ik+il, tob taul+ig g+ι amnak.

11 Pol nīg gek, bin bī nīḡ mīdelak okok mīnīm yīb kīri Likonia mīnīm ak agīl aglak, “Bī seb kab ar alaḡ nīb okok, god omal bin bī rek līl ap agebir aul,” aglak.

12 Nīb agīl, Banabas nop, god Sus, aglak. Pen Pol ne mīnīm koḡai nep agolīgīp rek, nop, god Hemis, aglak.

13 God esek Sus sobok gōlīgīpal nībak, sobok gep karīp ak yokop gī līlak taun gol nīb sīḡak me, god esek Sus sobok gep bī kīb ak abe, bin bī sīḡak mīdelak okok abe, god Sus per sobok gīpīn ak mīñi owīp aul, agīl, kaj kau anḡam ognap dīl, mab sīm tep tep ognap tīg rīk dīl, bin bī koḡai yīb olak.

14 Pen Pol eip Banabas eip, gelak nībak nīḡīl, walīj kīri okok tīg bīl bīl gīl, bin bī koḡai nep mīdelak nab nīb sīḡak amīl agrek,

15 “Nībī tari gīnīg nīg gebīm? Cīr mal god mer! Nībī bin bī yīb mīdebīm rek, cīr ak rek nep aknīb rek mīdobīn. Cīr Jisas Krais mīnīm tep ne ak nībep ag ñīnīg opīr. God ne seb kab alaḡ gī līl, līm dai wagīn aul gī līl, ñīg solwara ak gī līl, tap tari tari mīdeb okok magīlsek gī līl, gak. Cīr nībep Krais mīnīm tep ak agor, tap yokop esek sobok gī mīdebīm okok kīrīg gīl, God komīḡ mīdeb ak nep sobok gī mīdenīmīb, agīl, nībep agobīr.

16 Pen ned bin bī karīp līm ke ke okok mīdīl, gos kīri ke nīḡīl tap yokop sobok gīlak ak, God nīḡīl kīrop gī tīmel ma gak.

17 Pen nībī yokop ma mīdebīm; nop nīḡnīg, nīḡnīgabīm. Ne per per nībep dī tep gīp. Ne nep gek, mīñab pakīl, tap magīl koḡai nep mīdek nīḡlīg gī, mīñ mīñ gīlīg gī tap nīb mīdebīm. Nīb

ak, ne nīg gip ak niñil, niñid nep God cin mīdeb ak, agil, bir nīpkep,” agrek.

¹⁸ Nīb agrek ak pen bin bī nīb okok kilis gīl, bī nīb omal aul seb kab ar alañ nīb opir, agil, kaj kau añlam ognap pak sobok gī ñinīg gelak ak niñil Pol Banabas koslam yīb ag mer agrek.

Pol nop kab ju paklak

¹⁹ Pen kīri mal taun kīb Listra nībak nep mīdel niñlig gī, Juda kai taun kīb Adiok, karip līm Pisidia sīñak mīdelīgipal bin bī ognap abe, taun kīb Aikoniam mīdelīgipal bin bī ognap abe apil, bin bī nīb okok kīrop mīnīm esek agil aglak, “Bī omal mīnīm tep ma agebir; esek agebir,” aglak. Nīb agelak, bin bī nīb okok niñil, Pol nop kab ju pak līl, pīs nep kīmīb, agil, līp gī dam kab wari kīs kīs gīlak ak mīs ken kīdeyañ yoklak.

²⁰ Nīg gelak niñil bin bī Jisas nop niñ dīlak okok apil pīñil kīs kīs gel niñlig gī, Pol warikīl taun kīb nab nībak adīk gī amnak. Pen mīnek Pol eip Banabas eip Listra kīrīg gīl Debi amnīrek.

²¹⁻²² Pol eip Banabas eip Debi amil, Jisas mīnīm tep ak bin bī okok kīrop ag ñerek, bin bī koñai nep Jisas nop niñ dīlak. Pen kīri mal, ned orok kanīb ar ak nep amnīr, agil, adīk gī Listra, Aikoniam, Adiok karip līm Pisidia sīñak amlīg gī, bin bī Jisas mīnīm tep ak ager niñ dīlak okok kīrop kauyañ ag ñī tep gīlig gī amnīrek. Kīrop ag ñī tep gīlig gī agrek, “Jisas mīnīm tep ak ma kīrīg gīnīmīb; niñ dīpīm rek nep niñ dīl mīdenīmīb. Nīg gem, nībep mīker koñai ñinīgal pen gos ak ma niñnīmīb; God cinop dīl kod mīdenīgab, agil, kilis gīl, gos ar ak nep niñem amnīmīñ,” agrek.

²³ Nɪb agɪl, cɔc ke ke nɪb okok, bin bɪ Jisas nɪŋ dɪlak okok bɪ nabɪc mɪdenɪmel, agɪl, bɪ ognap wɔg nɪbak ag lɪrek. Nɪg gɪl, kɪri mal tap magɪl ma ñɪbɪl, God nop sobok gɪlɪg gɪ agrek, “Bɪ Kɪb, bɪ sɪŋ aul nep nɪŋ dɪpal rek, kɪrop kod mɪdenɪmɪn,” agrek.

Pol eip Banabas eip taun kɪb Adiok, Siria Propins sɪŋak amɪrek

²⁴ Nɪg gɪl karɪp lɪm Pisidia okok ajɪl, karɪp lɪm Pampilia amɪrek.

²⁵ Pampilia amɪl, Jisas mɪnɪm tep ak bin bɪ Pega taun okok kɪrop ag ñɪl, taun kɪb Atalia amɪrek.

²⁶ Atalia amɪl, ñɪg magɔb dɪl, taun kɪb Adiok, Siria Propins sɪŋak, ned kɪn mɪdɪl orek sɪŋak adɪk gɪ amɪrek. Kɪri ned amɪg gerek mɪnek ak, Adiok bin bɪ Jisas nop nɪŋ dɪlak okok, God nop sobok gɪl aglak, “Mɪnɪm tep nak ak bin bɪ okok kɪrop ag ñɪnɪg amebir rek, kɪrop mal kod mɪd tep genɪmɪn,” agɪl, kɪrop mal ag yokel, amɪl, mɪnɪm nɪbak ag ñɪ ajɔlɪgɪpɪr.

²⁷ Nɪb ak, adɪk gɪ Adiok apɪl, bin bɪ Jisas nop nɪŋ dɪlak okok kɪrop sɪk agel apelak, God ne gek kɪri tari tari gɪlak okok magɪlsek ag ñɪ tep gɪlak. Juda bin bɪ mer okok konɔi nep Jisas mɪnɪm tep ak nɪŋ dɪlak kesɪm ak abe ag ñɪlak.

²⁸ Kɪrop nɪg gɪl ag ñɪl, kɪrop eip ñɪn bad alap tapɪn mɪderek.

15

Bɪ kɪb Jerusalem ap mogɪm gɪl mɪnɪm aglak

¹ Pen bɪ ognap karɪp lɪm Judia nɪb Adiok apɪl, bɪ Juda mer Jisas nop nɪŋ dɪlak okok kɪrop ag ñɪlak,

“Mosis birarık nep cınop Juda bin bî agak, ‘Ñiñan kisen tik dapil, wan wak kiri tib gi rik ginimib,’ agak. Nib ak, nîbi ak rek nep tib gi rik ma ginigabim ak, God nibep dî komiñ ma yoknigab,” aglak.

² Nib agelak, Pol eip Banabas eip minim ak yipid gil ma agebal, agil, kîrop eip minim pen pen agel amnak. Niğ gelak, Adiok bin bî Jisas nop niñ dilak okok, bin bî kiri ke ognap abe, Pol Banabas bî omal abe ag lil aglak, “Nîbi Jerusalem amil, minim nîbaul dam, bî Jisas minim dad ameb okok abe, Jisas bin bî ne okok kîrop kod midabal bî okok abe kîrop ag ñem, kiri pen ag amil apil gil gos tari niñigal ak, adik gi ap agem niñin,” aglak.

³ Nib agil, kîrop ag yokel, kiri am karip lim Pönisia nab siñak amlig gi, Juda bin bî mer okok Jisas nop niñ dilak minim nîbak ag ñel niñlig gi, ai mam niñil magilsek miñ miñ gilak. Karip lim Pönisia nîbak kirig gil, kiri amil karip lim Sameria nab siñak amlig gi, minim ak rek nep ag ñel niñlig gi, ai mam okok ak rek nep niñil miñ miñ gilak.

⁴ Pen kiri karip lim Sameria kirig gil, amil Jerusalem amjakerek, bin bî Jisas nop niñ dilak okok abe, bî Jisas minim dad ameb okok abe, Jisas bin bî ne okok kîrop kod midelak bî okok abe, kîrop ag wasu dil use tep apebim e aglak. Agelak, Pol eip Banabas eip, God ne gek tap tari tari gîrek ak magilsek kîrop ag ñi tep gîrek.

⁵ Nib agerek, Perisi bî Jisas nop niñ dilak okok ognap warikil aglak, “Juda bin bî mer okok Jisas

nop nɪŋ dɪnɪgal ak, wak tɪb gɪ rɪk gɪl, Mosɪs lo agak agak rek nep gɪlan,” aglak.

⁶ Nɪb agelak, bɪ Jisas mɪnɪm dad ameb okok abe, Jisas bin bɪ ne kod mɪdɔlɪgɪpal bɪ okok abe, mɪnɪm nɪbak ag tep gɪn, agɪl, ap mogɪm gɪlak.

⁷ Ap mogɪm gɪl, mɪnɪm nɪbak ag amɪl apɪl gɪ mɪdel nɪŋlɪg gɪ, Pita warɪkɪl agak, “Mam sɪkop. Nɪbi nɪpɪm, ned God cɪnop nonɪm lɪl, Juda bin bɪ mer okok Jisas mɪnɪm tep ak nɪŋ dɪnɪmel, agɪl, yɪp ag lek, yad am kɪrop Kraɪs mɪnɪm tep ak ag ñɪ aɪpɪn.

⁸ God gos tɪmɪd mɪdmagɪl cɪn magɪlsek nɪŋɪp ak, Kaun Sɪŋ cɪnop ñak rek, Juda bin bɪ mer okok kɪrop ak rek nep ñak. Nɪg gak ak cɪn nɪpɪn, ne kɪrop abe dɪ tep gɪp.

⁹ Cɪnop Juda kai mɪnɪm alap ke agɪl, Juda bin bɪ mer okok kɪrop mɪnɪm alap ke agɪl ma gɪp. Kraɪs mɪnɪm tep ak nɪŋ dɪpal ak me, God ne tap si tap tɪmel gɪpal gac mɪdmagɪl kɪrop nab adan mɪdeb ak lɪg gɪ yokɪp.

¹⁰ God Juda bin bɪ mer okok pɪs nep dɪp rek, nɪbi tari gɪnɪg neb neb gɪlɪg gɪ agebɪm, ‘Mosɪs lo mɪnɪm ñu kɪl tɪkɪl agak agak rek nep, lo sɪkol alap ma gɪnɪgabɪm ak, God nɪbep dɪ komɪŋ ma yoknɪgab,’ agebɪm? Asɪk mosɪk gɪ rep gɪnɪmɪb, apɪm ak, apɪs based sɪkop gɪ mer nɪŋlak. Cɪn ak rek nep gɪ mer nɪpɪn ak pen mɪñi Juda bin bɪ mer, Jisas nop nɪŋ dɪpal okok kɪrop, mɪker nɪbak dɪnɪmel, agɪl, agebɪm ar?

¹¹ Ak tep mer. Bɪ Kɪb Jisas cɪnop Juda kai yɪmɪg nɪŋɪp ak, wagɪn nokɪm nɪbak nep me, Bɪ Kɪb Jisas ne ke gek, cɪn nop nɪŋ don, cɪnop dɪ

komin̄ yokn̄gab. N̄ib akn̄ib rek nep, B̄i K̄ib Jisas Juda bin b̄i mer okok k̄irop ȳim̄ig n̄iḡp ak, waḡin nokim̄ n̄ibak nep me, B̄i K̄ib Jisas ne ke gek, k̄iri nop n̄iḡ del, k̄irop ak rek nep d̄i komin̄ yokn̄gab,” agak.

¹² Pen bin b̄i ap m̄idelak okok maḡlsek, m̄in̄im alap aḡil mer, kapkap m̄idel n̄iḡl̄ig ḡi, Banabas eip Pol eip k̄irop kesim̄ d̄il, k̄iri mal kar̄ip l̄im ke t̄igon̄ t̄igon̄ aml̄ig ḡi, Juda bin b̄i mer okok Jisas m̄in̄im tep ak aḡ ñ̄i ajerek n̄iḡl̄ig ḡi, God ne tap ma gep rek okok, tap n̄iḡep ma n̄iḡep okok gak ak, kesim̄ ar n̄ibak maḡlsek k̄irop aḡ ñ̄i tep ḡirek.

¹³ Pen b̄i omal m̄in̄im aḡ dai juer n̄iḡl̄ig ḡi, Jems war̄ikil agak, “Mam sikop. M̄in̄im aḡn̄ig gebin aul n̄iḡim̄!

¹⁴ God Juda bin b̄i mer okok k̄irop ȳim̄ig n̄iḡl̄ d̄i tep ḡil, bin b̄i yad ke m̄iden̄gal, aḡil, b̄ir dip ak, Saimon m̄iñi nep m̄in̄im agos̄ip ak n̄ip̄in.

¹⁵ God ḡip n̄ibak, God m̄in̄im agep okok b̄irar̄ik nep aḡil ñ̄u k̄il tiklak rek nep ḡip. M̄in̄im n̄ibak ñ̄u k̄il tik̄il aglak,

¹⁶ ‘B̄i K̄ib ne ageb,

“K̄isen yad ad̄ik ḡi ap̄il,

Depid kar̄ip pag aj̄il ḡi pag j̄is̄ip̄ik mas̄ip̄ik ḡi yow̄ip ak,

yad ke kauyan̄ ḡi tep gen, k̄ilis ȳib ḡi m̄iden̄gab.

¹⁷ N̄ib ak, Juda bin b̄i mer kar̄ip l̄im ke okok n̄ib okok n̄ib,

ognap bin b̄i yad m̄iden̄gal apin okok, ȳip p̄iyo n̄iḡn̄gal.

¹⁸ Tap tari tari k̄isen ḡin̄gab ak,

yad birarîk ped okok ag lînek. Yad Bî Kîb nîbak nep mînim aul agebin,” ageb,’ aglak,” agak.

¹⁹ Jems mînim nîbak agîl agak, “Gos yad nîpin ar ak, Juda bin bî mer Jisas nop nîŋ dîngal okok, kîrop mîker ognap ma ñîjîm.

²⁰ Pen kîrop mîj ñu kîl tîk yokîl agîm, ‘Bin bî ognap tap yokop god esek okok sobok gî ñîng, kîmîm kaj tap okok pakenîmel, nîbi ma ñîŋnîmb. Bin si bî si ma gîmîmb. Kîmîm kaj tap okok kîŋam tîg kîbor juel kîmonîmîŋ ak, ma ñîŋnîmb. Kîmîm kaj tap okok lakañ ak ma ñîŋnîmb,’ agîm. Mînim ognap sek ma agîm.

²¹ Pen ti gîng: based sîkop birarîk nep gîlak rek, mîñî ak rek nep taun tîgoŋ tîgoŋ magîlsek, God nop sobok gep ñîm ak Juda mogîm gep karîp ak am mogîm gîl, per per mînim Mosîs agîl ñu kîl tîkak ak udîm lî nîŋîlîgîpal,” agak.

Juda bin bî mer okok kîrop mîj ñu kîl tîkîl yoklak

²² Jems nîb agek, bî Jisas mînim dad ameb okok lîl, bî Jisas bin bî ne okok kîrop kod mîdelak bî okok lîl, bin bî Jisas nop nîŋ dîlak okok magîlsek lîl, aglak, “Cîm bî cîm ognap ag lon, Pol Banabas bî omal eip Adiok amnîlan,” aglak. Nîb agîl, bî Jisas bin bî ne okok kod mîdelak bî omal Judas Basabas eip, Sailas eip, kîrop ag lîlak.

²³ Mîj alap ñu kîl tîkîl, Pol Banabas bî ñon ñîlak. Mîj nîg gîl ñu kîl tîklak:

Mam sîkop, nîbi mîdebîm?

Cîm namam nîbi, bî Jisas mînim dad ameb okok abe, Jisas bin bî ne okok kîrop kod

midebir bi omal ak abe, nibep Juda bin bi mer taun kib Adiok abe, Siria Propins abe, Silisia Propins abe midil Jisas nop niŋ dɪpɪm okok, mij ŋu kil tikil yokobin.

²⁴ Ti ginig: minim alap owip nipin, bin bi cin siŋ aul ognap, cinop ag niŋil mer, gos kiri ke ak nep niŋil, amil minim kib nibep gos par linimib rek minim ognap nibep ag nilak.

²⁵ Nib ak, cin bi ognap cin ke ag lon, bi midmagil cin tep yib Pol Banabas bi omal kabsek ninigal.

²⁶ Pol Banabas bi omal okok ajil, bi okok cɪrop ñag pak linigal, agil, gos ar ak rek ma nipir. Bi Kib Jisas Krais minim tep ne ak bin bi okok kɪrop ag ñir, agil, gos nokim nibak nep niŋil, abramek ag ñi tep gilg gi ajoligipir.

²⁷ Judas Sailas bi omal ag yoknig gebin. Kiri amil mij ŋu kil tikobin aul minim ar ak nep nibep ag ñi tep ginigair.

²⁸ Cin mogim gil, minim nibak ag amil apil gon niŋlig gi, Kaun Siŋ ne cinop gos tep ñek, mij ŋu kil tikil miker ognap nibep ma ñinigabin, agil, ag lipin. Yokop minim omal nep agnigabin, agil, ag lipin.

²⁹ Bin bi ognap tap yokop god esek okok sobok gi ñinig, kimin kaj tap okok pakenimel, nibi ma ñinimib. Kimin kaj tap okok lakañ ak ma ñinimib. Kimin kaj tap okok kinam tig kibor juel kimonimniŋ ak, ma ñinimib. Bin si bi si ma ginimib. Tap agobin aul kirig ginigabim ak, gi tep ginigabim.

Minim bir apin me ak. Nibi mid tep ginimib. Mij ŋu kil tiklak ak me ak.

30 Mij nɪbak ñu kil tɪkɪl bɪ okok ñel, kɪri Jerusalem kɪrɪg gɪl, taun kɪb Adiok, Siria Propins okok adɪk gɪ amnɪlak. Amjakɪl, bin bɪ Jisas nop nɪŋ dɪlak okok agel, magɪlsek ap mogɪm gelak nɪŋɪl mɪj dolak ak ñɪlak.

31 Mij ñel, bin bɪ kɪri mɪnɪm nɪbak udɪn lɪ nɪŋel, kɪrop tep yɪb gek, gos sek mɪdɪl cɪbur kɪrop mɪñ mɪñ yɪb gak.

32 Judas Sailas bɪ God mɪnɪm agep bɪ omal mɪderek ak me, ñɪn bad alap Adiok kɪn mɪdɪl, Jisas bin bɪ ne okok kɪrop mɪnɪm konɔi nep ag ñɪ tep ger nɪŋlɪg gɪ, kɪri Jisas mɪnɪm tep ne nɪŋ dɪ kɪlɪs gɪl gos sek mɪdelak.

33-34 Nɪg gɪl ag ñɪ dai juɪl, amnɪg ger nɪŋlɪg gɪ, bin bɪ Jisas nop nɪŋ dɪlak nɪb okok ap mogɪm gɪl, sobok gɪlɪg gɪ, Bɪ Kɪb kɪrop mal kod mɪd tep gek, kɪri kapkap mɪd tep gir, agɪl, kɪrop mal ag yoklak.

35 Pen Pol eip Banabas eip Adiok sɪŋak kɪn mɪdɪl, bɪ nɪb okok nɪb bɪ ognap eip, Bɪ Kɪb mɪnɪm tep ak bin bɪ okok kɪrop ag ñɪlɪg gɪ mɪderek.

Pol Banabas ke ke amnɪrek

36 Pen mɪd damɪl, Pol ne Banabas nop agak, “Cɪr mal ned tagɪl Bɪ Kɪb mɪnɪm agor amnak karɪp lim okok, nɪŋ dɪ kɪlɪs gɪlɪg gɪ nep mɪdebal aka agɪl, am nɪŋɪl owɪr,” agak.

37 Agek, Banabas agak, “Nɪb ak, Jon Mak nop abe poŋ dɪ dad amnɪr,” agak.

38 Agek, Pol agak, “Ñɪ nɪbak ned poŋ dɪ dad amor, wög gɪ sakɪl ma owak; ne Pampilia nep amɪl kɪrɪg amnak. Nɪb ak, mɪñi nop poŋ dɪ ma dad amnɪgabɪr,” agak.

³⁹ Pol nɪb agek, kɪri mal ke nep pen pen agɪl, Banabas ne Jon Mak eip ñig magöb dɪl, karɪp lɪm ñig tɪb kɪs gak airan Saipras amnɪrek.

⁴⁰ Pol ne pen Sailas nop dak. Bin bɪ Jisas nop nɪŋ dɪlak okok, sobok gɪl, Bɪ Kɪb ne Pol Sailas kɪrop mal kod mɪdeŋ, agɪl, bɪ omal ag yoklak.

⁴¹ Pol ne Siria Propins okok abe, Silisia Propins okok abe gɪ taglɪg gɪ, bin bɪ Jisas nop nɪŋ dɪlak okok kɪrop God Mɪnɪm ognap sek ag ñɪ tep gek, kɪri nɪŋɪl nɪŋ dɪ kɪlɪs gɪ mɪdelak.

16

Pol karɪp lɪm ajolɪgɪp okok kauyan adɪk gɪ amnak

¹ Pol Sailas kɪri mal tag tag lɪl, Debi amɪl, Listra amjakrek. Karɪp lɪm nɪb okok Jisas nop nɪŋ dak bɪ alap mɪdek; yɪb ne ak Timoti. Bɪ nɪbak nonɪm ne ak Juda nɪb bin alap pen Jisas nop nɪŋ dak. Nap ne ak Grik nɪb bɪ alap.

² Listra bin bɪ Jisas nop nɪŋ dɪlak okok abe, Aikoniam bin bɪ Jisas nop nɪŋ dɪlak okok abe, Timoti bɪ tep aglak.

³ Pol pen, Timoti yad eip Jisas mɪnɪm ak ag ñɪ ajojɪr, agɪl gos nɪŋak ak pen, Juda bin bɪ okok agnɪgal, “Timoti nap ne ak Grik bɪ alap rek, ñɪ ne wak tɪb gɪ rɪk ma gak rek, mɪnɪm ne ak ma dobɪn,” agnɪgal, ag gos nɪŋɪl, Timoti nop dad amek wak tɪb gɪ rɪk gɪlak.

⁴ Pol Sailas Timoti kɪri taun taun okok gɪ ajlɪg gɪ, bɪ Jisas mɪnɪm dad ameb okok abe, bɪ Jisas bin bɪ ne okok kɪrop kod mɪdelak bɪ okok abe, Jerusalem sɪŋak mogɪm gɪl mɪnɪm tari tari aglak

ak, bin b̄ Jisas nop n̄ᵇ d̄lak okok k̄rop ag ñ̄l, n̄b n̄b ḡn̄m̄b, aglak.

⁵ N̄ᵇ ḡl t̄ᵇᵇᵇ ḡ tagl̄ᵇ ḡ, bin b̄ Jisas nop n̄ᵇ d̄lak okok, k̄rop Jisas m̄n̄m̄ tep ak ag ñ̄ᵇ tep gel, k̄ri m̄n̄m̄ n̄bak n̄ᵇ d̄l, k̄l̄s ḡl, ne agak rek nep ḡ m̄delak. Ñ̄n̄ nok̄m̄ nok̄m̄ per per bin b̄ ognap sek Jisas m̄n̄m̄ tep ak n̄ᵇᵇ, Jisas nop n̄ᵇ d̄lak.

Pol n̄gr̄kep n̄ᵇak

⁶ Pol b̄ ne okok eip Esia Propins m̄debal bin b̄ okok k̄rop Kraiss m̄n̄m̄ tep ag ñ̄n̄, aḡl, am̄ᵇᵇ gelak ak pen Kaun S̄ᵇ ne, ma am̄m̄b mer, agak. N̄b ak, kar̄p l̄m̄ Prijia nab okok taḡl, Galesia Propins nab okok tagl̄ᵇ gelak.

⁷ K̄ri am̄ am̄, kar̄p l̄m̄ Misia maᵇ maᵇ apl̄ᵇ ḡ, Bitinia Propins am̄n̄ agelak ak pen Jisas Kaun ne k̄rop, ma am̄m̄b mer, agak.

⁸ Jisas Kaun ne n̄b agek, k̄ri Bitinia Propins ma am̄lak; kar̄p l̄m̄ Misia nab s̄ᵇak am̄ᵇᵇ ḡ taun k̄b Troas am̄lak.

⁹ Troas am̄l, k̄sl̄m̄ nab eyaᵇ Pol n̄gr̄kep n̄ᵇak, b̄ Masedonia Propins n̄b alap war̄k m̄d̄l, nop m̄n̄m̄ neb neb ḡ aḡl agak, “Nak ñ̄ᵇ jūl p̄s aul Masedonia ap̄l, c̄nop ḡ ñ̄n̄m̄n̄,” agak.

¹⁰ Pol n̄ᵇ ḡ n̄gr̄kep n̄ᵇek, c̄n̄ agnok, “Ak God nep, Masedonia bin b̄ k̄rop Jisas m̄n̄m̄ tep ak am̄ ag ñ̄m̄, ag ñ̄os̄p̄,” aḡl, maḡl n̄bak nep Masedonia am̄ᵇᵇ ḡ tap ḡ j̄n̄ ḡnok.

Bin Lidia Jisas nop n̄ᵇ dak

11 Amil ñig magöb dïl, Troas kirig gïl, karip lim ñig tïb kis gak airan Samotres amninok. Mïnek pen Samotres kirig gïl, Niapolis taun amjaknok.

12 Ñig magöb dïl, Pilipai, Masedonia Propins nab siñak amjaknok. Rom gapman bin bi konjai nep amil, Pilipai midil, kod mideligipal. Nib ak, karip lim nab siñak Pilipai taun kib yib mïdek. Cin ñin bad alap Pilipai okok kin midonok.

13 Juda God nop sobok gep ñin ak, God nop sobok gep kau alap midenigab, agil, taun kijon kirig gïl, ñig gol ar eim amninok. Amil niñnok, bin ognap ap midelak. Nib siñak bisigil, kïrop minim ag ñinok.

14 Bin niñ midelak nib okok, bin alap taun kib Taiataira nib, yib ne ak Lidia. Ne walij mik okok gi lek, tueligipal. Ne God nop sobok goligip. Bi Kib ne bin nibak nop gos tep ñek, Pol minim tep agak ak, niñid ageb, agil, niñ dak.

15 Pen Lidia abe, bin bi karip ne eip kinlak okok abe, kïrop ñig pak ñon, Lidia agak, “Yad Bi Kib yipid gil niñ dipin, agil nipim ak, nibi apil karip yad kin midenimib,” agak. Cinop nib agek, minim ne dïl, am karip ne ak kin midonok.

Pol Sailas kïrop mal miñ lilak

16 Cin mïnek alap God nop sobok gep kau ak amil, pai miñ wög gep alap nop nabij paknok. Pai nibak nop kijeki aban ñagek, tap tari tari kisen ginigab ak, bin bi okok kïrop ag ñek, nop mani ñöligipal. Ne nig gek, bi nop tau dapel, miñ wög kïrop goligip bi okok mani kib döligipal.

17 Cin amonok niñlig gi, pai nibak cinop kisen gilig gi agak, “Bi siñ aul, God ar i oklan mïdeb

ak nop wög gipal. God titi gıl nı̄bep dı̄ komı̄n yoknı̄gab, mınım ar nı̄bak nep nı̄bep ag ñebal,” agak.

¹⁸ Pen pai ak mınım nı̄bak rek per per agek agek agek, ñın alap Pol nop yırık yı̄b gek, adık gıl kı̄jeki pai aban ñagak ak nop agak, “Jisas Kraıs yı̄b ne ak nı̄nıl, pai nı̄baul nop kırık gıl mıs amnoı̄!” agak. Dai kı̄jeki nop aban ñagak ak, söı̄ amnak.

¹⁹ Pen pai nı̄bak nop mani taul, kı̄rop mı̄n wög golı̄gıp bı̄ okok, Pol kı̄jeki ag yokak mınım ak nı̄nıl, mani kı̄b dı̄pın ak kısın ma dını̄gabın, agıl, Pol Sailas kı̄rop mal dı̄ cı̄cı̄ dıl, Rom bı̄ pobı̄n mı̄delak okok mınım kı̄b agnık, lıp gı̄ dam mınım agep kau ak amnılak.

²⁰ Rom bı̄ mınım tı̄g bı̄lokep bı̄ pobı̄n okok mınım kı̄b agıl aglak, “Bı̄ omal aul bı̄ Juda nı̄b. Taun kı̄b cın aul apıl ger, cın bin bı̄ karıp lım cın nap nı̄b aul ger, mılık kal yowıp.

²¹ Cın Rom bin bı̄ mınım ned nı̄b ar ak ke mı̄deb, pen kırı̄ mınım kısın nı̄b mınım cın ma nı̄nep ar ak, nı̄nıl gınımıb, agıl, ag ajebır,” aglak.

²² Bin bı̄ nı̄nı̄ mı̄delak okok ak rek nep, mınım ar nı̄bak nep agıl, Pol Sailas kı̄rop mal mınım kı̄b agel, bı̄ mınım tı̄g bı̄lokep bı̄ pobı̄n okok aglak, “Walı̄ kı̄rop mal okok tı̄g juıl, yır dı̄ pakım,” aglak.

²³ Agel, yır dı̄ pak adık madık gıl, dam mı̄n lep karıp ñılık mı̄gan ak yokıl, bı̄ mı̄n lep karıp kod mı̄dek ak nop aglak, “Kı̄rop mal nı̄nı̄ tep gı̄ mı̄denımın,” aglak.

²⁴ Agel, bı̄ mı̄n lep karıp kod mı̄dolı̄gıp ak, kı̄rop mal poı̄ dı̄ dam karıp ñılık mı̄gan yı̄b sı̄nık

eyan lil, tob kid kirop mal di mab kib migan ak yokel amek, pak ribik wos gak.

25 Pen kislim nab kib eyan, Pol Sailas kiri mal God nop sobok gilig gi, kimep ognap ag miderek niηlig gi, bi nagiman ognap kiri peyig niη midelak.

26 Nig gerek niηlig gi, dai monmon kib yib ak dil, miñ lep karip ak sek tig jinomno gil, kijon okok ke yikil, bi nagiman okok kirop sen ñon gilak okok magilsek wisibak.

27 Nig gek, bi nagiman okok kirop kod midek bi ak warikil niηak, kijon okok magilsek yikil midek. Ne niηil, “Bi nagiman okok, kijon yikek, pirikil am sakpal rek, bi kib yad ak yip ñag pak linigab,” agil, tu par kid ne ke ak tig lip gi dil, ne ke piηil linig gek.

28 Pol pen nop sik kib par agil agak, “Tari ginig nak ke piηil linig geban? Cin ma pirik gi ambin. Magilsek midobin aul,” agak.

29 Pol nib agek, nagiman kod midek bi ak sik agil agak, “Sip kasek dowim,” agak. Agek, sip dapel, ne dad pig gi rikid agil karip ñilik migan eyan amil, jel gek, gil gil gilig gi, amil Pol Sailas miderek wagin siηak kogim yimak.

30 Pen nig gil kogim yimil, warikil, kirop mal pon di mis eyan amil agak, “Bi kib tep yad omal, yad tari gen, God yip di komiη yoknimin?” agak.

31 Agek, nop agrek, “Bi Kib Jisas nop niη denigan ak, nak ke abe, bin bi nak eip kin mideban okok abe, nibep di komiη yoknigab,” agrek.

³² Nib agil, bi nibak nop abe, bin bi ne eip kin midelak okok magilsek abe, kirop Bi Kib minim tep ak ag ñirek.

³³ Nib ag ñer, kirop mal kislim nab kib eyañ nep damil, mib goñ paklak okok ñig li yokak. Nig gek, magil nibak nep nop abe, bin bi ne okok abe, kirop magilsek ñig pak ñirek.

³⁴ Kirop magilsek ñig pak ñer, bi nagiman okok kirop kod midek bi ak, kirop mal poñ di dam karip ne damil, tap magil ñek, ñijerek. Bi nibak ne ke abe, bin ñi pai ne okok abe, miñi cin God nop niñ dipin, agil, miñ miñ yib gilig gi midelak.

³⁵ Minek pen, Rom bi kib okok polisman okok kirop aglak, “Bi miñ midebir omal kirop wisib yokem amnir,” aglak.

³⁶ Agel, bi nagiman okok kirop kod midek bi nibak, minim nibak dam Pol Sailas miderek sñak amil agak, “Minim tig bilokep bi kib okok nirep apal, ‘Wisib yokem amnir,’ apal. Nib ak, niri mal amnir. Bi Kib nirep kod mid tep gek, kapkap mid tep gi midenimib!” agak.

³⁷ Agek, Pol agak, “Cir mal ak rek nep bi Rom nib omal pen minim kib niñil mer, bin bi nab sñak cirop mal yir di pak adik madik gil, dam miñ lipal ak, tep ma gip. Nib ak, cirop mal kapkap we gil ag yokin, agil, agebal ar? Bi kib okok kiri ke miñ lep karip aul apil, cirop bi omal poñ di damil, kausek sön eyañ amnin,” agak.

³⁸ Pol nib agek, polisman okok minim nibak niñil, adik gi amil minim tig bilokep bi kib okok kirop ag ñel, Pol Sailas kiri Rom nib bi omal minim ak niñil, piriklak.

³⁹ Piri-kil, kiri am Pol Sailas kirop bi omal pon di damil, kausek sönj eyañ amil, minim sain sain agil aglak, “Nirep mal tep gonim-nj ak, taun kib nibaul kirig gil amnimir,” aglak.

⁴⁰ Pol Sailas miñ lep karip ak kirig gil, bin Lidia karip ak am midil, bin bi Jisas nop n-nj dilak okok eip mogim gil, Bi Kib minim tep kirop ag nel, kiri n-njil, minim tep nibak dil, gos sek midil, miñ miñ gilak.

17

Tesalonaika bin bi Pol Sailas kirop mal ñag pak linig gelak

¹ Pen Pol Sailas kiri mal taun kib Pilipai kirig gil, amil taun kib Ampipolis amjakerek. Ampipolis kirig gil, am taun kib Apolonia amjakerek. Pen Apolonia kirig gil, am taun kib Tesalonaika amjakil n-njrek, Juda mogim gep karip alap midek.

² N-njil, Pol per goligip rek, Juda God nop sobok gep ñin omal nokim, bin bi okok eip Juda mogim gep karip ñilik migan ak amil, kirop eip minim ag amil apil gak.

³ God Minim wagin ak kirop ag ñi tep gil, God minim agep bi okok birarik okok, Mesaia ak yur kib dil kmil kauyan wariknigab aglak minim nibak ag ñi tep gil, “Mesaia ak Jisas, bi nibep agebin aul,” agak.

⁴ Pol nib agek, bin bi ognap n-njid ageb, agil, minim agek rek nep n-nj dil, Pol Sailas pis ak amnilak. Bin yib sek konai nep abe, Grik bin bi God nop n-nj dilak konai nep abe, Pol agak minim nibak n-nj dilak.

⁵ Pol Sailas mɪnɪm ager bin bɪ koŋai nep nɪŋ delak ak, Juda bɪ okok ognap nɪŋel, mɪlɪk yapek, bɪ tɪmel yokop taun kanɪb nab sɪŋak mɪdelak okok ognap del, kɪri pen am bin bɪ koŋai nep dap lɪl, mɪnɪm gi gu kɪb yɪb gɪlak. “Cɪn Pol Sailas kɪrop mal pɪyo nɪŋɪl, bin bɪ sɪŋ aul kɪrop ñon, bɪ omal kɪrop ñag pak lɪlan,” agɪl, am Jeson karɪp ak bɪnem kɪs kɪs gɪl pɪyo mer nɪŋlak.

⁶ Pɪyo mer nɪŋɪl, Jeson nop dɪl, bin bɪ Jisas nop nɪŋ dɪlak ognap sek dɪl, dam gapman bɪ kɪb mɪdelak sɪŋak amɪl, mɪnɪm kɪb aglak. Mɪnɪm kɪb agɪl aglak, “Pol Sailas bɪ omal karɪp lɪm ke tɪgoŋ tɪgoŋ magɪlsek gɪ tagɪl ager, bin bɪ okok magɪlsek mɪnɪm pen pen mɪnɪm saköl gɪpal. Pen mɪñi ap mɪdebir karɪp lɪm cɪn aul.

⁷ Kɪri gapman bɪ kɪb cɪn Sisa mɪnɪm ne tɪb juɪl, kɪŋ cɪn ke alap mɪdeb, agɪl, bɪ Kɪŋ nɪbak Jisas apal. Pen bɪ Jeson aul, bɪ nɪb omal kɪrop dam karɪp ne ak lek kɪn mɪdesir,” aglak.

⁸ Nɪb agelak, bin bɪ koŋai nep ap mɪdelak okok abe, taun gapman bɪ kɪb okok abe nɪŋɪl, mɪnɪm saköl kɪb yɪb aglak.

⁹ Mɪnɪm saköl kɪb yɪb agɪl, Jeson nop mani ognap dɪl, bin bɪ nop eip dolak okok mani ognap dɪl, aglak, “Kɪsen mɪnɪm nɪbak kauyaŋ gɪnɪgabɪm ak, mani nɪbi nɪbaul pɪs nep dɪnɪgabɪn,” aglak. Nɪb agɪl, kɪrop ag sɔŋ yoklak.

Taun kɪb Beria bin bɪ koŋai nep Jisas mɪnɪm tep ak nɪŋ dɪlak

¹⁰ Kɪslɪm gak magɪl ak nep, bin bɪ Krais nop nɪŋ dɪlak okok Pol Sailas kɪrop mal dam yokel, taun

kib Beria amnerek. Beria amjakil, Juda mogim gep karip ak amnerek.

¹¹ Amil, Jisas minim tep ak ag ñerek, Juda bin bi Beria midelak okok, bin bi Tesalonaika midelak okok rek mer; minim kirop mal ak nñel, tep gek nñlig gi, “Pol nñid ageb aka?” agil, God Minim ak ñin nokim nokim per per udin li nñ tep göligipal.

¹² Pen Juda mogim gep karip nibak bin bi olak okok konai nep Jisas nop nñ dilak. Grik bin yib midok okok ak rek nep, konai nep Jisas nop nñ dilak. Grik bi ak rek nep, konai nep Jisas nop nñ dilak.

¹³ Pen Pol amil Beria bin bi kirop God Minim ag ñeb, agel, Juda bin bi Tesalonaika midelak okok minim nibak nñel, mlilik yapek, apil, Beria bin bi kirop minim neb neb gel, kal junig gelak.

¹⁴ Nig gek nñlig gi, bin bi Jisas nop nñ dilak okok, Pol nop dam yokel, ñig solwara gol okok amnak. Pen Sailas Timoti bi omal Beria sñak miderek.

¹⁵ Pen bi ognap Pol nop dam taun kib Atens yokil, adik gi amnig gelak nñil Pol kirop agak, “Sailas Timoti kirop mal agem, kasek onmir,” agak.

Pol taun kib Atens midok

¹⁶ Pol ne Sailas Timoti kirop mal taun kib Atens sñak kod midlig gi nñak, bin bi nib okok god tom kiri sobok göligipal tap okok, konai yib nep midok. Ne nñek, cibur nop ak timel yib gak.

¹⁷ Nig gek, Juda mogim gep karip ak amil, Juda bin bi okok ognap abe, Grik bin bi God nop nñ dilak ognap abe, kirop eip minim ag amil apil

goligip. Pen ñin nokim nokim per per minim agep kau sɨnak amil, bin bi ap midelak okok, kirop eip ak rek nep minim ag amil apil goligip.

18 Taun kib Atens nibak, bin bi gos ar ke ke niɨlak okok, yib ke ke agil, ognap Epikorian bin bi aglak, ognap Stowik bin bi aglak. Nin alap, Pol bin bi nib okok kirop Jisas kimil warikak minim tep ak agek, Epikorian bi gos tep niɨeb ognap, Stowik bi gos tep niɨeb ognap, Pol minim agak ak niɨil, nop eip ag amil apil gil, ognap aglak, “Bi minim ñig ñig lip minim ak tari minim agniɨ geb?” aglak. Pen ognap aglak, “Bin bi par okok sobok gipal god kiri okok rek nep ageb,” aglak.

19-20 Pen Pol nop dam kansol kai midelak sɨnak amil aglak, “Nak minim kisen ke nib bin bi okok kirop ageban ak, miñi cinop ak rek nep ag ñi tep gek, cin abe minim wagin nibak niɨ rep gin,” aglak.

21 Pen bin bi Atens nib okok abe, bin bi ke okok nib apil Atens kin midelak okok abe, minim kisen nib ar ognap niɨil ag midojin, agil, gos ak nep niɨoligipal.

22 Pol pen ne kansol kai midelak nab sɨnak warikil agak, “Nibi Atens bin bi. Yad nipin nibi kilis yib gil, tap ognap sobok gin, agil, gos ak nipim.

23 Yad sɨɨ aul tagil nipin, nibi kab kaunan ke ke gi lil, tap ke ke sobok gipim rek, yib ak ar nibak nu kil tik lipim. Pen kab bid tap sobok gi ñeb alap gi lipim ak, yib ak nu kil tik lipim, ‘Bi sobok gipal ma nipin ak, kab kaunan ne me aul,’ apim. Minim ma nipin, agil, nu kil tik lipim nibak, miñi

nibep minim wagin ak agnig gebin.

24 “God lim dai wagin aul gi lil, tap lim dai ar wagin aul mideb okok magilsek gi lil gak Bi nibak ne Bi Kib yib. Seb kab ar alanj abe, lim dai wagin aul abe, Bi Kib midil kod mideb. Bin bi okok God sobok gep karip ninmagil kiri gi lel, ne ap karip nab nib okok ma midenigab, mer.

25 God ne cinop gi lil, ake bad ak nek, ake lilig gi midobin. Tap cin okok magilsek ne nep nib. Ne Bi kilis timel ke yib ninil cin ninmagil cin tap tep alap gil nop ninin rek ma lip.

26 Ne bi nokim alap nep, Adam nop gi lek, Adam ne pen tik damil, tik dam dapil gel, mñi bin bi ke ke okok lim dai ar wagin aul tigon tigon magilsek okok midobin. Pen God ne nep ned gos ninil gek me, bin bi ognap karip lim apil apil midil, mid damil, kisen ne ke agak nin ak, bin bi okok nib ognap apil kau kiri nibak dipal.

27 God ne ke gos ninil geb ak, nin ognap koslam midil, yip piyo ninil, di ririkol gilig gi, yip piyo nin dinimel, agil, geb. Pen nop nin dinig gonigabin ak, ne cinop magilsek par okok ma mideb. Cin eip mideb aul.

28 Ninmagil ar ne ak me, cin midobin. Pen bi minim nu kil tikep nibi ke ognap, ‘Cin abe ni pai ne midobin,’ apal ak, ninid apal.

29 “Pen cin God ni pai ne midobin rek, gol, silpa, kab okok dil, gos cin ke ninil, ninmagil cin ke tap ognap kaunan gi lil, ma sobok gijn.

30 Ned God minim tep ne ma nineligipal rek, kirop minim kib ma agak. Pen mñi bin bi karip lim ke tigon tigon magilsek kirop ageb, ‘Tap si

tap timel gipim ak, tari ginig nig gipin, agil, kirig gim,' ageb.

³¹ Kisen ne ke nep niqip ñin ak, Bi ne ag lak ak nop ag yokek apil, bin bi lim dai ar wagin aul midabal magilsek minim kib agil, nonim linigab. Cin nipin, Bi minim kib agnigab nibak, nop ñag pak lel kimek, God gek kauyan warikak. Nig gak ak, bin bi okok magilsek niqil, minim kib agnigab agak ak, misen nep agak ak niqlan, agil, gak," agak.

³² Pol, bi alap kimil warikip minim agosip ak niqil, bin bi niq midelak okok ognap ag sik aglak; pen ognap aglak, "Ñin ognap sek minim nibak kauyan agek niqin," aglak.

³³ Nib agel niqlig gi, Pol kansol kai midelak okok kirip kirig amnak.

³⁴ Pen taun kib Atens nibak, bin bi ognap Pol minim nop ak dil, Jisas nop niq dilak. Bin bi nib okok me, bi alap yib ne ak Dionisias. Ne bi kib kansol kib kiri karip lim nibak nib bi alap. Bin alap yib ne ak Damaris. Pen bin bi ognap sek abe Jisas nop niq dilak.

18

Pol am taun kib Korid okok midak

¹ Pol taun kib Atens kirig gil, taun kib Korid okok amnak.

² Pol Korid amil niqak, bi Juda ber mal miderek. Nigmil yib ak Akwila; nop karip lim Podas tik dapel, kib gil ne ju dam karip lim Itali, taun kib Rom ulep siqak, midoligip. Pen kisen gapman bi kib Klodias, Juda bin bi ognap Rom ma

midenimel, agek, Akwila eip bin ne Prisila eip, Itali kirig gil, am Korid sɨnak miderek. Pen Pol, ber mal kirop am niɨnig gil, karip kirop amnak.

³ Bi ber nibak, kiri sel karip goligipir. Pen Pol ak rek nep wog nibak rek goligip ak me, amil kirop eip kin midil, sel okok goligipal.

⁴ Pol ne pen, Juda bin bi okok abe, Grik bin bi okok abe, kiri magilsek Jisas minim tep ak niɨ dilan, agil, Juda God nop sobok gep nin ak, ne per per Juda mogim gep karip ak amil, kilis gil kirop eip minim ag amil apil goligip.

⁵ Pen kisen Sailas eip Timoti eip Masedonia Propins kirig gil, Pol Korid midok sɨnak aper, Pol ne per per Jisas minim tep ak ag ni damil damil, Juda bin bi okok kirop minim ag nil, Mesaia per kod midoligipin ak me Jisas nep, agoligip.

⁶ Pol nib agek, Juda bin bi okok minim ne ak ma niɨil, nop ag juil, minim timel agel niɨlig gi, Pol ne, Jisas minim tep ak tari ginig kirig gipal, agil, walij ne ak pipal paklig gi agak, “Yad nibep Jisas minim tep ak ag nen ma nipim rek, God nibep di komiɨ ma yoknigab ak, tap nibi ke. Miɨni nibep Juda bin bi kirig gil, Juda bin bi mer okok kirop am ag ninigain,” agak.

⁷ Pol nib agil, kirop kirig gil, bi Juda mer alap karip ak amnak. Bi nibak yib ne Titias Jastas. Ne God nop sobok goligip. Karip ne ak Juda mogim gep karip gol ulep sɨnak.

⁸ Pen Krispas, bi Juda mogim gep karip kod midoligip bi ak, bin bi ne eip kin midelak okok eip Jisas nop niɨ dilak. Taun kib Korid okok, bin bi ognap konjai nep, Pol Jisas minim tep agak ak

nin̄il, nin̄id ageb, agil, min̄im nibak nin̄ d̄il, ñig paklak.

⁹ Ñin̄ alap kisl̄im eyañ Pol nigr̄ikep nin̄ak, Bi Kib̄ nop agak, “Nak ma pir̄ikn̄im̄in. Nak gos sek mid̄il, kil̄is gil, min̄im tep yad ak bin bī okok k̄irop abramek ag ñek amnañ.

¹⁰ Yad nep eip mid̄ebin. Taun kib̄ aul bin bī yad koñai yib̄ nep mid̄ebal; bin bī ognap nep gī timel gin̄imel rek ma lip,” agak.

¹¹ Bī Kib̄ nib̄ agek, Pol Korid nep kin̄ mid̄il, mī nokim̄ alap takin̄ akn̄ib̄ kagol on̄id̄ ak, bin bī okok k̄irop God Min̄im̄ ak ag ñī mid̄oliḡip.

¹² Pen Rom bī kib̄ okok Galio nop ag lel, ne amil̄ Akaia Propins kod mid̄ek ñin̄ ak, Juda bin bī okok, Pol nop nin̄jel mil̄ik yapek, min̄im̄ ag ar nokim̄ lil, nop dī c̄ici lī dam min̄im̄ kib̄ agn̄ig dad amn̄ilak.

¹³ Pol nop min̄im̄ kib̄ agil̄ aglak, “Bī aul bin bī sin̄ aul k̄irop agil̄, ‘N̄ibi God nop sobok gin̄ig gil, nib̄ nib̄ gim̄,’ ageb. Pen min̄im̄ ageb ak d̄il gen̄igal ak, k̄iri lo c̄in̄ tib̄ jun̄igal,” aglak.

¹⁴ Nib̄ agelak, Pol pen agn̄ig gebin ag nin̄ak ak pen, Galio pen war̄ikil̄, Juda bin bī okok k̄irop agak, “N̄ibi Juda bin bī. Bī aul tap timel alap gobkop, min̄im̄ kib̄ agn̄ig gebim̄ ak nipnep.

¹⁵ Pen n̄ibi yokop min̄im̄ magil̄ okok nib̄ okok nib̄ d̄il, pen pen agil̄, bī yib̄ k̄iri ñilak okok ak rek nep d̄il, min̄im̄ pen pen agebim̄, ak min̄im̄ kib̄ mer; min̄im̄ yokop nib̄ak yad ma nin̄n̄igain. Ak min̄im̄ yad mer. Min̄im̄ nib̄ak n̄ibi ke agn̄im̄ib̄!” agak.

¹⁶ Nib̄ agil̄, bī polisman ne okok agek, min̄im̄ kib̄ agep mīgan ak k̄irop yik̄ gī dam mis̄ eyañ

yoklak.

¹⁷ Kiri mis amlig gi, bi Juda mogim gep karip kod midoligip ak, Sostenes, polisman okok nop yir dil pak gis gi paklak. Gapman bi kib Galio ninil, minim alap ma agak.

Pol kauyan taun kib Adiok, Siria Propins sijnak amnak

¹⁸ Pen Pol Korid tapin kin midil, bin bi Jisas minim nin dilak okok kirop, “Niberik sijnaul midem,” agil, Akwila Prisila ber mal eip karip lim Siria amnin, agil, Senkria taun, nig solwara gol sijnak amnilak. Senkria okok am midil, Pol minim kilis ninid ninid nep God nop agebin agil, kinkas ne tikak.

¹⁹⁻²¹ Nig magob dil, Senkria kirig gil, amil amil taun kib Epesas amjaklak. Pol ne Juda mogim gep karip nilik migan ak amil, Juda bin bi okok eip minim ag amil apil gek. Nig gek, bin bi okok nop aglak, “Nin ognap sek cinop eip sijnaul midenimin,” aglak. Pen minim kirop ak ma dil agak, “Nibi sijnaul midem. God yip, yau, agenigab ak, kisen adik gi nibep ker onigain,” agak. Nib agil, Akwila Prisila ber mal kirop bin bi nib okok eip Epesas sijnak ag lil, ne nig magob dil pandak.

²² Nig magob nibak amil amil Sisaria amjakek, Pol nig magob nibak kirig gil, wagin ar amil Jerusalem amnak. Jerusalem amjakil, bin bi Jisas nop nin dilak okok, “Nibi midebim?” agil, kirop eip minim ognap agak. Pol nig gil, Jerusalem kirig gil, nig magob kauyan dil, taun kib Adiok, Siria Propins sijnak amnak.

23 Pol Adiok amil, yokop tapin ñin bad alap kin mid kirig gil, amil Galesia Propins okok abe, karip lim Prijia okok abe gi taglig gi, bin bi Jisas nop ned nin dilak okok, kiri Jisas minim tep ak nin di kilis ginimel, agil, kirop magilsek ag ñi tep gak.

Bi nak Apolos minim ak

24 Pen bi Juda taun kib Aleksadria nib alap apil Epesas sinak midek. Yib ne ak Apolos. Ne bi gos tep ninil minim ag tep gep bi alap. Ne God Minim dai ned nu kil tiklak ak nin tep goligip.

25 Bi ognap nop Bi Kib Kanib Ameb minim ak ag nilak. Nib ak me, ne kilis yib gil, Jisas ne akal nib apil bi tigep bi rek midek ak, bin bi okok kirop yipid gil nep ag noligip. Pen minim ag noligip nibak, Jon bi nig pak neb ag noligip rek nep ninil ag noligip. Minim ognap sek ma ninjak.

26 Pen Apolos ma pirikil, Juda mogim gep karip ak amil, minim nibak abramek yib ag noligip. Pen ñin alap minim ag ñi midek ninil Prisila Akwila ber mal ninil, nop pon di dam karip kiri ak amil, God Kanib Ameb minim ma ninjak magil ognap nop ag ñi tep yib girek.

27-28 Kisen Apolos ne Akaia Propins amnig gek, Epesas bin bi Jisas nop nin dilak okok, Apolos ne amil kirop minim tep ak ag ñinigab ak tep, agil, Akaia bin bi Jisas nop nin dilak okok kirop mij alap nu kil tikil aglak, “Bi God wög gep Apolos amjakek, nop dinimib,” aglak. Nig gel me, Apolos Akaia Propins amjakil, mij nibak yomek, Akaia bin bi God kirop yimig ninil gos tep nek, Jisas nop nin dilak bin bi okok, Apolos nop dilak. Nop

del, ne pen kau kirop dil, minim agep kau sɨŋak Juda bin bi okok eip minim ag amil apil gil, God Minim ar ak ag ñi tep gilig gi, “Mesaia, agil, kod mɨdebim ak Jisas nep,” agak. Niŋ gil, ag ñi tep gek, nop minim alap pen agnimel rek ma lak. Niŋ gek, bin bi Jisas nop niŋ dilak okok kirop gi ñi tep gek, mid tep gilak.

19

Pol Epesas am midil Kraiss minim tep ak ag ñak

¹ Apolos Korid kin middek ñin nab nib sɨŋak, Pol ne amil Galesia Propins sɨŋak abe, kariŋ lim Prijia sɨŋak abe, nab sɨŋak gi taglig gi, taun kib Epesas amjakak. Amjakil niŋak, bin bi Jisas nop niŋ dilak ognap midelak.

² Pol kirop ag niŋak, “Nibi Jisas nop niŋ dipek ñin ak, Kaun Siŋ sek dipek aka mer?” agak.

Agek, aglak, “Mer. Kaun Siŋ alap mɨdeb, agil, cin ma nipin,” aglak.

³ Nib agelak, Pol kirop agak, “Pen nibi niŋ pakpek ak, wagin ak tari, ag gos nipim?” agak.

Agek, aglak, “Cin Jon agoligip minim ak dil me, niŋ paknok,” aglak.

⁴ Nib agelak, Pol agak, “Jon Isrel bin bi okok agek, niŋ pakeligipal ak, tap si tap timel gipin ak, tari ginig nig gipin, agil, niŋel me, kirop niŋ pak ñoligip. Pen Jon kirop agoligip, ‘Bi Kib kisen onigab ak apek, nop niŋ dinimib,’ agoligip. Bi kisen onigab agak nibak, Jisas nep,” agak.

⁵ Pol nib agek, cin Bi Kib Jisas nop niŋ dil bin bi ne ke yib midojin, agil, niŋ paklak.

⁶ Kiri ñig pakel niñlig gi, Pol ñinmagil ne kirop ar siñak lek, Kaun Siñ kirop apek, kiri minim ar ke ke aglig gi, God minim tep ak ag ñlak.

⁷ Bi aknib umigan alañ rek nig gilak.

⁸ Pol takin omal nokim, Juda bin bi mogim gep karip olak okok eip, God bin bi dil kod midenigab minim ak niñ dinimel, agil, kilis gil, misen nep minim ag amil apil gi midoligip.

⁹ Pen bin bi ognap gos midmagil kiri ak, gos midmagil kiri nab okok nep midek niñil, Pol minim agak ak ma dinigabin, agil, bin bi magilsek midelak nab siñak amil, Bi Kib Kanib Ameb ak minim timel aglak. Nib agel, Pol bin bi Jisas nop niñ dilak okok kirop nep pon di dam, Tiranias skul karip kib ak amil, kirop minim ag ñi midoligip.

¹⁰ Pol nig gil ag ñi midek, mi omal yinek me, Juda bin bi okok lil, Grik bin bi okok lil, Esia Propins midelak okok magilsek Jisas minim tep ak niñlak.

Sipa ñi ne okok

¹¹ God ne Pol eip midek niñil ne tap ma gep rek ke yib ognap goligip.

¹² Bin bi ognap kiri Pol agsip walij bad ne okok dam, bin bi miñak gak okok miñ gon kirop lel, warik ameligipal; kijeki kiyob ñilik bin bi abañ ñagoligip okok kiri ak rek nep sön ameligipal.

¹³ Juda bin bi ognap kij tap okok gil, kijeki kiyob ñilik tap okok ag sön yok ajoligipal. Pen kisen, Pol gek rek niñil, cin ak rek nep Bi Kib Jisas yib agon, kijeki kiyob ñilik sön amnlan, agil, kijeki kiyob ñilik bin bi abañ ñagak okok

kırop aglak, “Jisas, Pol mınım ne ageb bı ak, yıb ne agobın ak nıñıl, mıs amnon!” aglak.

¹⁴ Pen bı God nop tap sobok gep bı kıb yıb alap Sipa, ñı ne aknıb ar oñıd nıg gı mıdelak.

¹⁵ Pen mınnek alap kıri, kijeke kıyob ñılık ag yokın, agıl, nıb agel nıñlıg gı, kijeke bı aban ñagak ak mınım kırop ak nıñıl kırop pen agak, “Yad Jisas nıpin, Pol nop nıpin ak pen nıbi bı an?” agak.

¹⁶ Nıb agıl, bı kijeke aban ñagak ak kılıs ke yıb kırop talak gıl, tapın magıl pak adık madık gıl, walıj kırop okok tıg bııl bııl gı yokek, kıri magıl nep me karıp nıbak kırıg gıl, sapai sek pırık gı amnılak.

¹⁷ Pen mınım nıbak, Juda bin bı abe, Grik bin bı abe, Epesas mıdelak okok magılsek nıñıl, jel gek pırıkıl, Bı Kıb Jisas yıb ne ak nep agel ar amnak.

¹⁸ Nıg gek, bin bı Jisas nop nıñ dılak okok konai nep ap mogım gıl, tap tari tari gı tımel gılak okok ag mıseñ lılak.

¹⁹ Kij tap okok gıl, buk ñu kıl tıkil lölıgıpal okok, bin bı ognap dapel, bin bı ognap okok nıñ mıdel nıñlıg gı, kıri mab pak dagılel yınak. Buk tap nıb okok, mani kab magıl silpa tauep wök pagel, pıpti tausın (50,000) rek amnak.

²⁰ Pen taun kıb Epesas nıbak nıg gelak me, Bı Kıb mınım tep ak tıgon tıgon amıl kılıs yıb gak.

Epesas bin bı mınım saköl aglak

²¹ Pen kısen, God Kaun ne Pol nop gos ñek, Pol agak, “Yad Masedonia amıl, Akaia amıl, Jerusalem amıngain. Pen kısen Rom ak rek nep amıngain,” agak.

22 Nib agil, bi omal ne eip wög göligipir, Timoti eip Erastas eip kirop ag yokek, Masedonia Propins amnerek. Ne pen Esia Propins tapin ñin bad alap kin midek.

23 Pol Epesas midek ñin nab nib sijnak, Epesas bin bi ognap warikil, Bi Kib Kanib Ameb minim tep nibak nin dilak bin bi okok kirop ninjel, milik yapek, pen pen ginig rek gelak.

24 Pen bi alap, yib ne Demitrias ak, bi ne ognap eip kab silpa dil, god esek sobok göligipal, yib Atemis, agöligipal ak, karip sikol kil tep ognap gi lel, bin bi ognap apil, tau dam lil, bin kib cin Atemis nop sobok gep karip ak, agil, sobok göligipal. Bi nib okok wög nibak gil, mani kib yib döligipal.

25 Demitrias ne, bi nop wög göligipal okok abe, bi wög kiri göligipal nibak rek göligipal bi okok abe agek, ap mogim gelak, agak, "Nibi nipim, cin wög nokim nibak gil me, mani kib yib dipin.

26 Pen mñi bi narik Pol apil, bin bi okok kirop minim esek agil agip, 'Ñinmagil dil tap gipal okok tap sobok gep mer,' agip. Nib agosip, Epesas sijnaul abe, Esia Propins okok abe, bin bi konai yib nep minim ne nin dipal.

27 Pol minim esek ak agek, nin dil, tap gi lon tueligipal ak, kisen ma taunigal. Pen ar nibak nep ma agebin. Cin ke abe, bin bi Esia Propins okok magilsek abe, bin bi karip lim ke tigon tigon magilsek abe, god kib Atemis ak nop sobok gipin. Pen nop kirig gil, karip kib nop sobok gipal ak, ak rek nep kirig ginimel rek lip, agil, agebin," agak.

28 Demitrias nib agek, bi nib okok ninjel,

milik kal yib yapek, meg migan dap ranil aglak, “Atemis Epesas nib ne kib yib! Atemis Epesas nib ne kib yib!” aglak.

²⁹ Nig gil minim kib agel amek niñlig gi, bin bi taun kib nibak magilsek apil, Pol bi ne omal di cici lil lip gi dam minim agep kau sihak dad amnilak. Pol bi ne nib omal ne eip Masedonia Propins nib ap miderek. Yib kiri mal ak, Gaias eip Aristakas eip.

³⁰ Pol pen, bin bi ap mogim gil, minim agelak nab sihak amnin, agak ak pen bin bi Jisas nop niñ dilak okok nop mer aglak.

³¹ Pen Esia Propins gapman bi kib ognap, Pol nop bi niñeb ne okok me, nop minim yokil aglak, “Bin bi minim agep kau sihak ap mogim gil minim agebal sihak ma amnimin mer,” aglak.

³² Pen bin bi konai nep ap mogim gil, minim kib agil, minim ke ke yib nep aglak. Bin bi konai nep kiri minim wagin middeb niñil agobin ak, agil, ma niñlak; abramek nep aglak.

³³ Pen bi Juda ognap, bi cin Aleksada kirop ag ñi tep ginigab, agil, nop bin bi uðin yirik sihak yokil, bin bi ognap minim ar ognap nig nig gi agnimin, agil, sik par agelak pen ne minim agnig gi, nibi minim ma agim, agil, ñinmagil tig milic gi ñak.

³⁴ Aleksada ñinmagil tig milic gi ñek niñlig gi, bin bi okok niñlak, ne Juda nib bi alap, niñil meg migan dap ranil, minim ar nokim nep sik kib par agil aglak, “Atemis Epesas nib ne kib yib! Atemis Epesas nib ne kib yib!” agil, minim ar nokim nibak nep ñon sek sik par aul yib par ag midelak.

³⁵ Kiri tu aua nep nig sik par ag midel midel, kisen bi taun gapman wög gil, nu kil tikep bi kib kiri ak warikil, kirop agak, “Kapkap midem!” agak. Nib agek agek, kapkap midel ninlig gi, ne agak, “Epesas bin bi. Karip lim cin aul, god kib Atemis kab kaunan ne seb kab alarj nib ju owak ak dil, karip gi li tep gil, sobok gipin ak, bi an ma ninip, agil, minim saköl agebim?”

³⁶ Minim nibak, bin bi okok magilsek bir nipal. Nib ak, nibi kapkap midil sidol ma ginimb.

³⁷ Pen bi dopim omal aul, god cin Atemis nop ag juil, karip sobok gipin sinjak tap ognap si ma dipir ak, pen kirop sinjaul dopim.

³⁸ Nib ak, Demitrias aka bi ne ognap, bi alap nop minim kib agnig ginigal ak, bi kib minim tig bilokep bi okok midebal sinjak amil minim agel, kiri minim kib nibak ninigal.

³⁹ Pen minim miker ognap midonimij ak, gapman bi minim tig bilokep nin midenigal udin yirik kiri sinjak agem ninlarj.

⁴⁰ Cin mini sinjaul ap mogim gil, minim pig agobin ak, minim wagin alap midek ma agobin. Gapman bi kib yib alap, “Tari ginig ap mogim gil nig gebim,” agek, pen minim alap agjin rek ma lip,” agak.

⁴¹ Ne nib agil, bin bi okok kirop ag yokek, ke ke amnilak.

20

Pol Masedonia Propins amil, Akaia Propins amnak

1 Pen bin b̄i okok m̄inim pig kilopil ag mid̄ kir̄ig ḡil, am kar̄ip kir̄i ke ke okok amn̄ilak. Pol bin b̄i Jisas nop n̄iᅇ d̄ilak okok kir̄op s̄ik agek, apelak, kir̄i gos sek mid̄il Jisas nop n̄iᅇ d̄i kil̄is ḡil̄ig ḡi mid̄en̄mel, aḡil, ne m̄inim ognap ag ñi tep ḡil, “N̄ibi s̄iᅇaul mid̄em,” aḡil, kir̄op kir̄ig ḡil Masedonia Propins amnak.

2 Am̄il, n̄ib okok ḡi tagl̄ig ḡi, bin b̄i Jisas nop n̄iᅇ d̄ilak n̄ib okok, kir̄i gos sek mid̄il Jisas nop n̄iᅇ d̄i kil̄is ḡil̄ig ḡi mid̄en̄mel, aḡil, ne m̄inim ognap ag ñi tep ḡi dam̄il, Akaia Propins amjakak.

3 Akaia amjak̄il, tak̄in omal nok̄im n̄ib okok k̄in mid̄il, ñig maḡob d̄il Siria Propins amn̄im, agak ak pen ne m̄inim alap n̄iᅇak, Juda kai nop ñag pak l̄in̄ig gelak. M̄inim n̄ibak n̄iᅇil me agak, “Wagin ar nep ad̄ik ḡi Masedonia amnin,” agak.

4 Pen Pol ne eip ajelak b̄i okok me: Piras ñi ne Sopata taun k̄ib Beria n̄ib ak; Aristakas eip Sekadas eip taun k̄ib Tesalonaika n̄ib omal ak; Gaias taun k̄ib Debi n̄ib ak; Ticikas eip Tropimas eip Esia Propins n̄ib omal ak; Timoti ak.

5 B̄i n̄ib okok kir̄i ned am̄il, taun k̄ib Troas am̄il, cinop kod mid̄elak.

6 Pen ñin̄ k̄ib Bred Ȳis Sek Ma Ñ̄iᅇeb ñin̄ ak mid̄on, ap amek n̄iᅇlig ḡi, ñig maḡob d̄il, ñin̄ akn̄ib mam̄id alañ nab k̄in̄il, Troas am̄il, b̄i ned amn̄ilak okok eip am kausek mid̄il ñin̄ akn̄ib ar oᅇid̄ n̄ib okok k̄in̄ mid̄onok.

Pol ñi k̄imak alap nop gek, kauyaᅇ war̄ikak

7-8 Wik nok̄im alap Troas mid̄onok n̄ibak, sabdan̄ eyañ ñin̄ ak, bred ti pag ḡi ñiᅇn̄ig ḡil, kar̄ip ñ̄il̄ik m̄igan ar alañ am moḡim ḡil, Pol, tol

amnigain, agil, minim agek niŋlig gil, minim ne niŋ midonok. Niŋ gil niŋ midon midon, kislim gek, sip mɪlan konai nep dagil ar siŋ epel lil, Pol minim agek ak niŋ midonok.

⁹ Pen bi praj alap wido ar siŋak bisig gil, Pol minim agek ak niŋ midek. Yib ne ak Yutikas. Ne niŋ gil niŋ midek midek, wisin kal yib apek me, uɔin jik jik gi gi pis nep kariŋ ar yib alan nib gi dam lim siŋ eyan pakak. Niŋ gek, kiri am siŋ eyan di niŋlak, pis nep bir kimil midek.

¹⁰ Pol ne pen siŋ eyan amil, niŋ nibak nop nab nab li dil, agak, “Gos par ma niŋnimib; ne komiŋ mideb,” agak.

¹¹ Nib agil, kauyan kariŋ miŋan ar alan amil, bred ognap ti paŋil, jim niŋ niŋbil, Pol kauyan minim ag midek midek, miŋab tik melik lak ak amnak.

¹² Pen bi praj ap yap pakil kimak ak nop komiŋ kariŋ pon damil miŋ miŋ yib gilak.

Pol Troas kirig gil, Mitilini amnak

¹³ Pol cinop agak, “Nibi niŋ magob dil, taun kib Asos am midenimib; pen yad wagin ar apil, taun kib nibak niŋ magob kausek dil kariŋ lim Mitilini amnin,” agak. Nib agek, cin niŋ magob dil, Asos amninok.

¹⁴ Asos amil, Pol nop dil, kariŋ lim Mitilini amninok.

¹⁵⁻¹⁶ Minek Mitilini kirig gil, kariŋ lim niŋ tib kis gak airan Kaios ulep siŋak amjaknok. Minek ak, kariŋ lim niŋ tib kis gak airan Semos amjakil, Pol ne gos alap niŋak, Epesas amil, sisain nep gi taglig gi, Pedikos niŋ ak Jerusalem ma

nin̄nigab̄n rek l̄p, ag gos nin̄ak. N̄b ak me, c̄n Epesas p̄s k̄d jus d̄l, p̄s nep taun k̄b Mailitas am̄n̄nok.

Pol Epesas bin b̄ k̄rop agak, “Yad p̄s nep amebin,” agak

¹⁷ Taun k̄b Mailitas am̄jak̄l, Pol m̄n̄m̄m̄ yokek, Epesas amek, bin b̄ Jisas nin̄ d̄lak okok k̄rop kod m̄delak b̄ okok k̄rop agak, “Yad Mailitas m̄debin s̄n̄aul ow̄m,” agak.

¹⁸ N̄b agek, b̄ n̄b okok apelak, k̄rop agak, “Ned Esia Propins n̄bi s̄n̄ak ap̄l, n̄bep eip k̄n m̄d̄l, m̄d dam̄l, tari tari ḡl̄ḡp̄in ak n̄p̄m̄.

¹⁹ Ȳb yad den ar ma am̄nak. B̄ K̄b nop w̄g ak ḡnek nin̄l̄ḡ ḡ, Juda bin b̄ ȳp ḡ t̄mel ḡn, agel nin̄l̄ḡ ḡ, s̄l agl̄ḡ ḡ m̄n̄m̄m̄ ag ñen am̄nak.

²⁰ N̄bi n̄p̄m̄, yad Jisas m̄n̄m̄m̄ tep ne alap ma k̄r̄g ḡnek, pen moḡm̄ ḡp̄m̄ kau okok abe, kar̄p n̄bi okok abe am̄l, tari m̄n̄m̄m̄ n̄bep ḡ ñ̄n̄igab ak maḡl̄sek abramek ag ñen am̄nak.

²¹ N̄bi Juda bin b̄ okok l̄l, Grik bin b̄ okok l̄l, m̄n̄m̄m̄m̄ k̄l̄s aḡl, ag ñ̄+ tep ḡl, agnek, ‘Tap si tap t̄mel ḡp̄m̄ ak, tari ḡn̄ig n̄ig ḡp̄n, aḡl, k̄r̄g ḡl, God m̄n̄m̄m̄ ne ak nin̄ d̄l, B̄ K̄b c̄n Jisas nop nin̄ d̄n̄m̄b,’ agnek.

²² “Pen m̄ñi nin̄m̄! God Kaun ȳp m̄ñ rek l̄l Jerusalem dad ameb ak, ȳp tari rek ḡn̄igab ak ma n̄pin.

²³ Pen yad n̄pin, taun k̄b t̄gon̄ t̄gon̄ am̄jaken, Kaun S̄n̄ ne ȳp per aḡp, ‘Nak Jerusalem am̄ngan, nep m̄ñ lel, koslam m̄den̄gan,’ aḡp.

²⁴ Pen ak m̄n̄m̄m̄ ma m̄deb. Yad ke nep m̄d tep ḡn̄m̄, aḡl, gos ak ma n̄pin. Ȳp pakn̄gal,

agil, ma pirikpin, mer. Bi Kib Jisas, wög yip ag lak ak nep gos nñil, God cinop yimig nñil dip minim tep ak, ag ñlig gi nep midenigain. Yad gos nokim nibak nep nñil, amil, kanib nibak pis nep amnigain.

25 “Pen yad nipin, nibi bin bi okok akal magilsek, God bin bi dil kod midenigab minim nibak agen nipim okok, yip kauyan ma nñngabim, mer.

26 Miñi amnig gil me, nibep misen agebin, bin bi an an God minim tep ak ma nñ dil yur kib dinigal ak, ak tap kiri ke; yad mer.

27 Yad God tap tari tari ginig geb minim ak alap ma kirig gipin, mer; magilsek yib nibep ag ñbin.

28 Nibi ke nñ rep gil, bin bi Kaun Sin ne agek kod midebim okok abe nñ rep gil midenimib. Bi kaj sipsip mikep okok kaj sipsip kiri okok kod mid tep gipal rek, nibi ak rek nep, God bin bi ne, lakañ ne ke tau adik dak bin bi nib okok me, kirop kod mid tep gil midenimib.

29 Yad nipin, yad amen, kain saköl okok apil, kaj sipsip nibi mikebim okok ognap su nñngal.

30 Pen bin bi nab nibi sñak midebal ognap ak rek nep, bin bi Jisas nop nñ dipal okok kirop lip gi dad amon, kiri cin eip amnin, agil, kirop minim esek agnigal.

31 Pen yad mi omal nokim, karip lim nibi Epesas sñak kin midil, pib nab, kislim eyan, nibep yimig gek, sil aglig gi, nibep magilsek nokim nokim ag ñi tep ginek. Minim ag ñnek nibak saköl ma ginimib; nñ rep gil midenimib.

32 “Yad nibep God ñinmagil ar ne ak lil, minim

tep ne ak, ne bin bi yimig niŋip minim tep nibak ar ak lil, amebin. God nibep eip midenigab. God minim tep ne ak niŋ denigabim ak, ne gek, nibi Jisas nop niŋ di kilis gil bin bi ne ke midil, tap tep tep bin bi ne ninig geb ak dinigabim.

³³ Yad nibep eip kin midenek nin ak, bin bi ognap mani gol, mani silpa, walij tap kiri okok asib ma anek.

³⁴ Nibi nipim, ninmagil yad ak ke nep wog gil, bi yad eip tagoligipin okok eip, tap magil nibil, walij tau yimil midoligipin.

³⁵ Pen yad gipin nibak rek, nibi ak rek nep gil, bin bi yim gep rek okok kiropp di tep gil, gi ninimib. Bi kib cin Jisas ne ke minim agak ak niŋ midenimib. Ne agak, 'Bi ognap nibep tap nenigal ak, nibep tep ginigab; pen nibi bin bi ognap kiropp tap nenigabim ak, nibep tep yib ginigab,' agak," agak.

³⁶ Pol minim nibak ag mibil juil, Epesas bin bi Jisas niŋ dilak okok kiropp kod mideligipal bi okok eip kogim yimil, God nop sobok gak.

³⁷ Pol sobok gek niŋlig gi, kiri sil agil, nop am di kaig gil, milik rek nibil bom siloklak.

³⁸ Kisen milik dai yad ak ma niŋnigabim, agak, minim ak nep niŋil, kiropp mapin yib gek niŋil, sil aglak. Nig gilig gi, Pol nop nab nab li dam nig magob migan ak yoklak.

21

Pol nig magob dil Jerusalem amnig amnak

¹ Pen cin Epesas bin bi okok kiropp, siŋaul midem, agil, nig magob dil, pandinok. Yigen ak

ap tep gek, yipid gıl nep amıl amıl, karıp lım ñig tıb kıs gak airan Kos amnınok. Pen mınek ak, Kos kırığ gıl, karıp lım ñig tıb kıs gak airan Rodos amnınok. Pen mınek ak, Rodos kırığ gıl, taun kıb Patara amnınok.

² Taun kıb Patara amıl nıñnok, ñig magöb alap karıp lım Pönisia amnıg gek. Nıb ak, cın ñig magöb nıbak dıl pañdınok.

³ Amıl amıl, karıp lım ñig tıb kıs gak airan Saipras ñınmagıl anıdken pıs ar mıdek nıñlıg gı, amıl amıl, karıp lım Siria mañ apıl me, tap kako okok dı yoknıg amıl taun kıb Taia wös gınok.

⁴ Taia am wös gıl, amıl bin bı Jisas nop nıñ dılak okok kırop piyo nıñıl, kırop eip wik nokım alap kın mıdonok. Pen God Kaun ne kırop gos ñek, kırı Pol nop aglak, “Jerusalem amnıg geban ak, ma amnımın,” aglak.

⁵ Pen amnıg gınok won ak, bin bı Jisas nop nıñ dılak nıb okok, bin bı ñı pai kırı okok magılsek cınop damıl taun kıb nıbak mıs ken ñig gol sıñak amıl, kırop eip kogım yımıl, God nop sobok gınok.

⁶ Pen cın, “Nıbi sıñaul mıdem,” agon, kırı pen, “Nıbi okok amnım,” agel, cın am ñig magöb ak karıp mıgan ak amon nıñlıg gı, kırı adık gı karıp kırı amnılak.

Agabas, Pol nop nıb nıb gınıgal, agak

⁷ Pen cın ñig magöb dıl, taun kıb Taia kırığ gıl, am taun kıb Tolemıs wös gınok. Wös gıl, bin bı Jisas nop nıñ dılak okok kırop, “Nıbi mıdebım?” agıl, ñın bad alap kırop eip nab nıb sıñak kın mıdonok.

⁸ Minek ak kirop kirig gil, am Sisaria amjakil, Pilip karip ak am kinnok. Ne Jisas minim tep ag ni ajep bi alap. Ne me, ned Jerusalem midil, bi aknib kagol onid okok eip tap magil nonim loligip.

⁹ Pen bi Pilip nibak, pai ne omal omal, Jisas minim tep ak ag noligipal. Pai nib okok kiri bi ma dilak.

¹⁰ Cin Pilip eip kin midonok nin nab nib sijak, bi God minim agep Agabas karip lim Judia nib owak.

¹¹ Agabas apil, Pol sib nag ne ak dil, ninmagil tob ne ke nag lil agak, “Kaun Siη ageb, ‘Bi sib nag nap nib nibaul, Juda kai Jerusalem sijak nop nag lil, dam Juda bin bi mer okok kirop ninigal,’ ageb,” agak.

¹² Cin magilsek minim nibak niηil, Pol nop turaj lil neb neb gil agnok, “Jerusalem ma amninin,” agnok.

¹³ Agonok, Pol pen agak, “Yip tari ginig mapin gek sil agem, midmagil yad yur gip. Yad Jerusalem amil, ‘Bi Kib yad Jisas,’ agnigain. Kiri minim ak niηel, milik yapek, yip nag lenigal aka pis nep ñag pak lenigal ak, yad ma piriknigain. Abramek am agnigain,” agak.

¹⁴ Pen cin Pol nop nig gi ag mer niηil, kirig gil, agnok, “Bi Kib ne ke niηip rek ginigab,” agnok.

Jerusalem bin bi Pol nop ag julak

¹⁵ Pen cin nig gil Sisaria kin midil, Jerusalem amnigabin, agil, tap cin okok gi jin gi lil, pandinok.

16 Bin bi Jisas nop niŋ dɪlak Sisaria niɓ oɓnap eip Jerusalem amniɓok. Kiri cinop dam Neson kariɓ ak lel, eip kinɓok. Bi Neson niɓak Saipras niɓ. Ne Jisas nop ned nep niŋ dak.

17 Jerusalem amjakon, bin bi Jisas nop niŋ dɪlak okok magɪsek cinop niŋel tep gak.

18 Tol Pol cin eip Jems nop mɪniɓ agniɓ amniɓok. Jerusalem bin bi Jisas nop niŋ dɪlak okok kariɓ kod miɓelak bi okok magɪsek ap mogɪm giɓ miɓelak.

19 Pen cin amjakɪl, Pol kariɓ, “Niɓi miɓeɓim?” agɪl, God nop kod miɓek niŋliɓ gi, kariɓ lim tiɓon tiɓon ajɪl, Juda bin bi mer okok tap tari tari gak ak magɪsek, bi niɓ okok kariɓ kesim niɓak agak.

20 Pol niɓ giɓ kesim niɓak agek niŋɪl, kiri God nop tep agɪl, Pol nop aglak, “Mam. Nak niɓan, Juda bin bi koŋai siɓkerek Jisas nop niŋ dɪpal ak pen kilis yiɓ giɓ apal, ‘Cin Juda bin bi miɓoɓin. Niɓ ak, Juda lo ar ak nep gin,’ apal.

21 Pen Juda bin bi okok oɓnap Jerusalem aul apɪl apal, ‘Pol ne, Mosɪs biɓarɪk nep lo mɪniɓ niɓ kil tiɓak ak kariɓ giɓ, cin Juda kai giɓin ar ak kariɓ giɓ, Juda bin bi ju amɪl Juda bin bi mer kariɓ lim nab okok miɓeɓal kariɓ ageb, “Niɓ niɓi okok wak tiɓ giɓ rik ma ginimɓ, Juda kai giɓal rek ma ginimɓ,” ageb,’ apal.

22 Nak miɓni Jerusalem aul opan, mɪniɓ niɓak tiɓon tiɓon amek niŋniɓal. Niɓ ak, cin titi gin, agɪl, mɪniɓ niɓak ag amɪl apɪl ginok.

23 Mɪniɓ ag amɪl apɪl giɓ, mɪniɓ ag ar nokim linok ak miɓni nep agniɓ goɓin, nak niŋɪl, kisen ginimɓin. Bi cin aul bi omal omal, mɪniɓ kilis

ninid ninid God nop agobin, apal.

²⁴ Nig gipal rek, God nop tap pak sobok gi ninig gebal. Nib ak, nak am nin ognap kirop eip midil, tap tari tari gil God udin yirik tid midenigal ak, gi tep gil, tap God nop sobok gi ninigal okok, nak tau nil kirop gi nek me, kisen nabic kinkas kiri ak tiknigal. Nig genigan ak me, bin bi okok magilsek ninigal, nep minim aglak nibak esek nep aglak. Kiri ninigal, nak Juda nib ak me, cin Juda kai gipin rek nep gipan.

²⁵ Pen Juda bin bi mer Jisas nop nin dilak okok kirop mij nu kil tik nil apin, 'Bin bi ognap tap yokop god esek okok sobok gi ninig, kimin kaj tap okok pakenimel, nibi ma nininimib. Kimin kaj tap okok lakan ak ma nininimib. Kimin kaj tap okok kizam tig kibor juel kimonimin ak, ma nininimib. Bin si bi si ma ginimib,' agil, mij nu kil tik ninin," aglak.

²⁶ Nib agelak, Pol minim kirop ak dil, minek bi omal omal tap sobok gi ninig gilak bi nib okok eip, kiri tap tari tari gil God udin yirik tid midenigal ak, gi tep gil, God sobok gep karip ak amnilak. Amil, Pol bi kod midelak okok kirop agak, "Cin nin aknib kagol onid ak midil, nin ar onid ak God nop tap ognap ke ke dapil, nop sobok gi ninigabin," agak.

Juda bin bi Pol nop di cici lilak

²⁷ Pol nib agil, kiri tap tari tari gil, God udin yirik tid midenigal ak, gi damil, ar onid nin ak ulep gek ninlig gi, Juda bin bi Esia Propins midil olak ognap ninlak, Pol God sobok gep karip migang ak midek. Ne midek sinjak ninil, bin bi

midelak okok minim agel, kiri kal juil Pol nop di cici lilak.

²⁸ Pol nop di cici lil, sik kib agil aglak, “Bin bi Isrel siñaul. Bi nibaul ne karip lim ke tigon tigon magilsek ajil, bin bi okok kirop minim tom agil, cin Isrel bin bi abe, lo cin abe, God sobok gep karip aul abe, minim timel ageb. Pen ar nibak nep, miñi ne Juda bin bi mer okok God sobok gep karip ñilik migan siñak ma ameb okok, kirop abramek pon di dowip. Nib ak, ne karip siñ nibaul gi timel gip,” aglak.

²⁹ Kiri minim aglak nibak, gos kiri ke nep niñil esek aglak. Pol yokop Tropimas eip God sobok gep karip man okok ajerek niñlig gi, gos kiri ke niñil aglak, “Pol bi nak Tropimas Epesas nib ak eip God sobok gep karip ñilik migan ak ambir,” aglak.

³⁰ Pen kiri nib agel, minim nibak bin bi okok magilsek niñil, ke nib ke nib apil Pol nop tig lip gi dam God sobok gep karip mis eyañ yokel niñlig gi, dai kijon gi ñilak.

³¹⁻³² Bin bi konai yib minim saköl kib aglig gi, kal juil Pol nop pis nep ñag pak linig gelak. Pen gelak minim nibak Rom ami bi kib yib mitek siñak amek, ne ami bi kod midelak bi kib ne ognap dil, ami bi ognap dil, kasek amil bin bi mogim gi midelak siñak amjaklak niñil Pol nop pak adik madik gelak ak kirig gilak.

³³ Ami bi kib nibak apil, Pol nop tig cici lil, bi ne okok kirop agak, “Nibi nop sen omal linimib,” agak. Agek, agak rek gilak. Pen ne bi ned midelak okok kirop ag niñak, “Ne tap tari gosip nop nig gebim?” agak.

³⁴ Agek, kiri m+nim ke ke agil, m+nim pig kib yib aglak. Nig gel, ami bi kib ak m+nim wagin alap ma niñil, bi ne okok kirop agak, “Nop dam karip kib kilis nibi dad amnim,” agak.

³⁵ Agek, ami bi kiri Pol nop dam kijon wagin gol siñak amjakel niñlig gil, bin bi konai yib nep kabsek amlig gi Pol nop silikil, di pakin, agil, pen pen gi yokelak niñil bi ami bi ognap Pol nop di ka gil, karip migan kiri dad amnilak.

³⁶ Pen bin bi okok kiri kal agil agil, aglak, “Nop pis nep ñag pak lim!” aglak.

³⁷ Pen ami bi okok Pol nop dam karip ñilik migan eyañ amnig gel niñlig gi, Pol ami bi kib yib ak nop agak, “M+nim yad nep alap agnim aka?” agak.

Agek, ami bi kib yib ak agak, “Yad nipin nak Grik m+nim nipan.

³⁸ Yad gos nipin e, nak me, bi siñak Ijip nib bi pen pen gipal po tausan (4,000) nep dil, dam miñ mab kab nep mideb nab okok we gil midelak, nak bi ak nep, ag nipin. Pen nak Grik m+nim nipan ak me, nak bi nibak mer,” agak.

³⁹ Agek, Pol agak, “Mer, yad bi Juda alap. Yip tik dolak taun kib Tasas, Silisia Propins siñak. Taun kib yad ak yib mideb. Pen yip yau, agenim+n, yad bin bi siñ aul kirop m+nim alap ag ñin,” agak.

⁴⁰ Agek, ami bi kib ak yau agek, Pol kab kibin tan ameb ar ak tob tau midil, ñin milic gek, bin bi okok m+nim kirig gel niñlig gi, Juda bin bi ageligipal m+nim ak lil, kirop m+nim agak.

22

¹ Pol ne Juda bin bi ageligipal m+nim ak lil,

agak, “Bapi mam sikop. Minim nibep agnig gebin aul niŋ midem,” agak.

² Nib agek, ne Juda bin bi ageligipal minim yib agak rek niŋil, minim minim ma gil, kapkap yib nep midelak.

³ Kiri kapkap midel niŋlig gi, Pol kirop agak, “Yad Juda nib ak pen yip tik dolak taun kib Tasas, Silisia Propins siŋak. Pen yad apil Jerusalem aul, minim ag ñeb bi Gameliel eip midil kib ginek ak me, apis based sikop lo minim tari tari aglak ak magisek yip ag ñek, nipin. Nib ak, nibi God nop di tep gin, agil, kil tep nep gipim rek, yad ak rek nep göligipin.

⁴ Bin bi Jisas Kanib nibak amnilak okok kirop gi timel yib göligipin. Kirop ñag pak lin, agil, bin abe bi abe kirop abramek nag lil, dam miñ löligipin. Pen ognap gi timel gi dam pak len, pis nep kimeligipal.

⁵ Göligipin nibak, God nop tap sobok gep bi kib yib ak abe, bi minim tig bilokep Kansol midebal bi kib okok abe, kirop ag niŋem, esek ageb, agil, ma agnigal; niŋid ageb, agnigal. Ñin alap yad Damaskas amnig genek, bi kib nib okok yip mij ognap nimam sikop kiri Damaskas midelak okok ñu kil tikil ñilak. Mij nib okok ñu kil tikil aglak, ‘Pol nop kod midenimib. Damaskas bin bi Jisas nop niŋ dipal okok kirop nag lil, dad Jerusalem aul donimniŋ,’ aglak. Yad mij nib okok dil, bin bi okok kirop nag li Jerusalem dapen, yur dinigal, agil, Damaskas amninek.

Pol ned Jisas nop niŋ dak, kesim ak agak

6 “Pen yad mij nib okok dil, bi ognap eip amil amil pib nab epel won ak, Damaskas man man gon niŋlig gi, dai melik kib aknib ke seb kab ar alar nib ap yapil yip niŋak.

7 Niŋ gek, yad ap yap lim eyan paken niŋlig gil, minim alap yip agak, ‘Sol, Sol, yip tari ginig gil per gi timel geban?’ agak.

8 “Agek, yad agnek, ‘Bi Kib! Nak bi an?’ agnek.

“Agenek, agak, ‘Yad Jisas Nasaret nib; yip per gi timel geban ak nep agebin,’ agak.

9 Bi yad eip amonok okok, melik kib ak niŋlak ak pen minim magil yip agak ak peyig ma niŋlak.

10 “Yad pen agnek, ‘Bi Kib. Yad tari ginim?’ agnek.

“Agenek, yip agak, ‘Nak warikil, Damaskas amnon, bi alap apil, tari tari ginigan ak nep agnigab,’ agak.

11 Melik nibak melik kib yib gil, udin yip ak pis nep kwoi gak. Niŋ gek, bi yad eip amonok okok, yip ninmagil kid ak dil, pon dil Damaskas aminok.

12 “Pen taun kib nibak bi alap middek, yib ne ak Ananias. Ne lo cin ak niŋ tep gil, ageb ageb rek nep goligip. Bi nibak nep, Juda bin bi Damaskas midelak okok magilsek aglak, ‘Ak bi tep yib,’ aglak.

13 Pen ne yad midenek ulep siŋak apil yip agak, ‘Mam Sol. Udin magil nak kauyan nil niŋan,’ agak. Nib agek niŋlig gi, dai udin yad kwoi gak ak pis nep komiŋ lek, nil niŋil nop niŋnek.

14 “Niŋ gek, Ananias yip agak, ‘God apis based sikop cin sobok goligipal God ak nep, nep dip.

Ne tap tari tari giniġain ag gos niġip ar ak nep yomek niġnigan. Ne gos niġip, nak Bi Komij Tep ne ak nop ke mišen niġil, minim meg miġan ne ke agenimij minim ak mišen niġnigan.

15 God wög gi ñeb bi midil, nep tari tari gek uġin niġnak ak, minim tari tari agek peyig niġnak ak, bin bi okok magilsek kirop ag ñinigan.

16 Niġb ak, ma kod midenimin. Warikil, God nop sobok gil, ñig pakenigan, ne tap si tap timel giġpan gac ak lig gi ke yokniġab, 'agak.

“Juda bin bi mer okok kirop minim tep yad ak ag ñinimin,” agak

17 “Niġb agek, agak rek nep ginek. Kišen Jerusalem aul aġil, God sobok gep karip ak amiġ, God nop sobok gi midil, niġrikep niġnek.

18 Niġrikep niġil, yad Bi Kiġb niġnek niġlig gi, ne yip agak, ‘Bin bi Jerusalem siġ aul minim tep yad agenigan ak ma niġ diġgal. Niġb ak nak kasek Jerusalem kirig gil, karip lim ke okok amnoġ, 'agak.

19 “Niġb agek, yad agnek, ‘Bi Kiġb. Kiri ke yip niġpal, yad ned Juda mogim gep karip okok aġil, bin bi nep niġ dilak okok kirop miñ lil, tapin magil nep pakoliġipin.

20 Pen ñin alap bi minim tep nak agep Stipen nop kab ju pak lel niġlig gi, yad bi nop pak lelak okok walij kiri tig ju lilak okok kod midil, paj agnek, 'agnek.

21 “Niġb agenek, Bi Kiġb yip agak, ‘Yad nep ag yoken amiġ Juda bin bi mer par okok midebal okok amnigan, 'agak,” agak.

Ami b+ k+ib ak Pol nop kod m+idek

²² Juda bin b+ Pol m+n+m agek ak n+ñ m+d dam+il, Juda bin b+ mer m+n+m ak nep agos+ip ak n+ñ+il, k+iri meg m+igan dap ran+il m+n+m k+ib y+ib ag+il aglak, “Nop d+ ñag pak l+im! B+ akn+ib rek kom+ñ ma m+idon+m+ñ,” aglak.

²³ M+n+m k+ib n+ib agl+g g+i, wal+ij k+iri ognap t+ig ju l+il, sil+p+il y+ipr+g d+il, d+ yokel ap ranak.

²⁴ N+g gelak, ami b+ k+ib y+ib ak, b+ ne ognap k+rop agak, “Nop dam kar+ip ñ+il+k m+igan dam+il, pakem, bin b+ s+ñ aul tari g+n+g nop m+n+m k+ib agebal wag+in ak n+ibep ag ña+ñ,” agak.

²⁵ N+ib agek, nop pakn+g dam+il, nag ñon g+i l+ilak. Pen Pol ne ami b+ k+ib ulep n+ib s+ñak war+ik m+idek ak nop agak, “C+n Rom bin b+ lo alap n+g g+il ma m+ideb. B+ Rom n+ib y+ip+d g+il okok yokop ma pakn+gal. K+iri ned m+n+m k+ib ag+il, m+n+m t+ig b+ilok+il, g+n+gal,” agak.

²⁶ Pol n+ib agek, ami b+ k+ib n+ibak am b+ k+ib y+ib ak nop agak, “Nak tari g+n+g geban? B+ n+ibak ne b+ Rom n+ib rek,” agak.

²⁷ N+ib agek, ami b+ k+ib y+ib ak ap+il, Pol nop agak, “Nak n+ñ+d b+ Rom n+ib rek aka? Y+ip agek n+ñ+in,” agak.

Agek, Pol agak, “Yau. N+ñ+d, yad b+ Rom n+ib rek,” agak.

²⁸ Agek, ami b+ k+ib y+ib ak agak, “Yad mani k+ib y+ib ak yok+il me, Rom b+ m+idebin,” agak.

Agek, Pol pen agak, “Y+ip Rom n+ib rek t+ik dolak ak me, yad b+ Rom n+ib rek m+idebin,” agak.

²⁹ Pol n**ib** agek, b**i** nop nag l**il**ak okok p**ir**iklak. Ami b**i** k**ib** y**ib** ak, “B**i** aul Rom n**ib** b**i** alap pen nop nag l**ip**in,” ag**il**, ak rek nep p**ir**ikak.

³⁰ M**ine**k pen ami b**i** k**ib** y**ib** ak, Juda kai Pol nop m**in**im tari agebal ak n**in** rep gin, ag**il**, God tap sobok gep b**i** k**ib** okok abe, Juda kansol b**i** okok mag**il**sek abe, ow**im** agek, ap mog**im** gel n**in**l**ig** g**i**, Pol nop am w**is**ib g**i** dap**il**, m**id**elak nab s**in**ak lak.

23

*Pol Juda Kansol k**ib** b**i** okok k**i**rop m**in**im agak*

¹ Pol ne Juda Kansol k**ib** b**i** n**ib** okok k**i**rop n**in** i sek l**il** agak, “Mam s**ik**op. Yad God ageb rek per g**ip**in ak me, gos par n**in**l**ig** g**i** ma m**id**ebin,” agak.

² Pol n**ib** agek, Ananias, b**i** God nop tap sobok gep b**i** k**ib** y**ib** ak, b**i** ulep s**in**ak m**id**elak okok k**i**rop agak, “Jon**ib** wak nop pak**im**,” agak.

³ N**ib** agek, Pol Ananias nop agak, “Nak m**il**ik s**ig**i dag**il** m**id**eban. Bin b**i** okok nep n**in**el, b**i** tep rek m**id**eban ak pen gos mag**il** nak n**in**pan ak t**im**el y**ib** g**ip**. N**ib** ageban n**ib**ak, God nep pen ey**ik** pakn**ig**ab. C**in** Juda g**ip**in rek n**in**il, y**ip** m**in**im k**ib** ageban ak pen Juda g**ip**in ar ak k**ir**ig g**il**, ‘Nop abramek pak**im**,’ agesan,” agak.

⁴ Pol n**ib** agek, b**i** ulep s**in**ak m**id**elak n**ib** okok aglak, “God nop tap sobok gep b**i** k**ib** y**ib** ak nop ag jueban aka?” aglak.

⁵ Agelak, Pol pen agak, “Mam s**ik**op. Ne God nop tap sobok gep b**i** k**ib** y**ib** ag**ip**, ag**il** ma n**in**pin. God M**in**im ak ñu k**il** t**ik**il aglak, ‘B**i** k**ib** n**ibi** okok k**i**rop ma ag jun**im**ib mer,’ aglak,” agak.

6-8 Pen Pol ne niŋak, bi Kansol kib midelak nib okok ognap Sadyusi bin bi gos niŋlak rek gos niŋlak, ognap Perisi bin bi gos niŋlak rek gos niŋlak. Bi Sadyusi okok gos kiri ak niŋil agöligipal, “Ejol okok ma midebal. Kaun ma mideb. Bin bi okok kimil, pis nep kimil, ma warikniŋal,” agöligipal. Pen bi Perisi okok aknib gos ma niŋeligiŋipal. Gos kiri ak niŋil agöligipal, “Ejol okok midebal. Kaun mideb. Bin bi okok kimil, pis nep kimil mer, warikniŋal,” agöligipal. Pol ne yakam ke ke midelak nibak niŋil, minim kib agil, agak, “Mam sikop. Based bi yad okok magilsek Perisi nib; yad ak rek nep Perisi nib nep. Yad bin bi kimil warikniŋal minim apin ak me, yip pen minim kib agebal,” agak. Nib agek, bi Sadyusi Kansol kib okok asik ke ke lil, bi Perisi Kansol kib okok asik ke ke lil, minim pen pen aglak.

⁹ Minim pen pen agil, minim bleble gil, minim saköl aglak. Agelak, Perisi kai bi lo ag ñeb bi kiri ognap warikil, minim pen pen agil, aglak, “Bi aul tap timel alap giŋ, agil, ma agobin. Ne Damaskas amek ñin ak, kaun alap aka ejol alap nop agek niŋak rek lip; cin ma niŋin,” aglak.

¹⁰ Nib agil, pen pen ag dad amelak niŋlig gi, ami bi kib yib ak niŋil, midak midak nib ag damil Pol nop tig gi rik gi dai dai linimel rek lip, agil, ami bi ne okok kirop agek, Pol nop pon di dam karip kib miŋan kiri dam lilak.

¹¹ Pen ñin nibak kislim nab eyaŋ Bi Kib apil Pol midek ulep siŋak warik midil agak, “Gos sek midenimin. Minim tep yad ak Jerusalem

aul apan rek, taun kib Rom amil, ak rek nep agnigan,” agak.

Pol nop ñag pak linigabin, aglak

12-13 Minek pen Juda bi ñinjuil omal rek ap mogim gil, minim ag ar nokim lil aglak, “Cin Pol nop pis nep ñag pak linigabin. Nop ñag pak ma lipin won aul, tap ma ñibil, ñig ma ñiniginabin!” aglak.

14 Nib agil, amil God nop tap sobok gep bi kib okok abe, bi minim tig bilokep okok abe, kirop aglak, “Cin minim kilis minim ninid ninid God nop apin. Tap magil ma ñiniginabin; Pol nop pis nep ñag pak lil me, kisen tap ñiniginabin.

15 Nib ak, nibi abe Juda Kansol kib bi okok abe, Rom ami bi kib yib ak nop minim pinil yokil, esek agnimib, ‘Pol nop pon di aul dapem, nop minim ognap sek ag nin tep gin!’ agnimib. Nibi esek nib agenigabim, cin uligin li midil, ne aul apek ninlig gi, nop pis nep ñag pak linigabin,” aglak.

16 Pen Pol ñi yin ne ak, Pol nop paknig gelak minim nibak ninil, nibap Pol nop dam lilak midek karip ak amil, nop ag ñak.

17 Ag ñek, Pol ninil, ami bi kirop kod midek bi alap sik agek, apek, nop agak, “Bi praj aul minim ne alap mideb. Nop ulik gi ami bi kib yib mideb ak amek, minim nibak agan,” agak.

18 Pol agek, ami bi nibak ñi yin ne nibak nop ulik gi dam ami bi kib yib midek sinak amil, agak, “Bi nagiman Pol ak agip, ‘Bi praj aul minim alap mideb ninil nop ulik gi dam ami bi kib yib

mideb sɨŋak amek, mɨnɨm nɨbak agan, ' agosɨp, nop ulɨk gɨ dapebin aul," agak.

¹⁹ Nɨb agek, ami bɨ kɨb yɨb ak, bin bɨ ognap nɨŋnɨgal, agɨl, ñɨ nɨbak nop ñɨnmagɨl kɨd ak dɨl, kapkap ulɨk gɨ ke ke gol sɨŋak amɨl, agak, "Yɨp mɨnɨm agnɨg geban ak agan," agak.

²⁰ Agek, ñɨ praj nɨbak agak, "Juda bɨ okok tol nep mɨnɨm yokɨl, esek agnɨgal, 'Pol nop dam Juda Kansol kɨb mɨdebal ak apenɨmɨn, mɨnɨm ognap sek ag nɨŋ rep gɨn,' agnɨgal.

²¹ Nɨb ak, mɨnɨm kɨri agenɨmel ak ma nɨŋnɨmɨn, mer. Bɨ kɨri ñɨnjuɨl omal rek Pol nop ñag pak lɨl nep me, kauyan tap magɨl ñɨbɨl ñɨg ñɨbɨl gɨnɨgabɨn, agɨl, mɨnɨm ag lɨpal. Kɨri mɨnɨm nep ak nɨŋɨl, nɨb gɨn, agɨl, kod mɨdebal," agak.

²² Ñɨ praj nɨb agek, ami bɨ kɨb yɨb ak nɨŋɨl, nop ag yoklɨg gɨ agak, "Bin bɨ ognap kɨrop nɨŋɨl, 'Ami bɨ kɨb yɨb ak nop nɨb nɨb gɨ agɨl apebin,' agɨl, ma ag ñɨnɨmɨn, mer yɨb," agɨl kab lak.

Pol Gapna Piliks mɨdek amnak

²³ Ami bɨ kɨb yɨb ak nɨb agɨl, ami bɨ kod mɨdep ne omal kɨrop sɨk agek, aper, agak, "Ami bɨ okok ñɨnjuɨl aknɨb wajrem alaŋ (200) dɨl, ami bɨ kaj hos ar bɨsɨg gɨl pen pen gɨpal okok ñɨnjuɨl omal nokɨm adɨk gɨ dam aknɨb wajrem alaŋ (70) dɨl, ami bɨ cɨm kɨsal pen pen gɨpal okok ñɨnjuɨl aknɨb wajrem alaŋ (200) dɨl, mɨñɨ kɨslɨm nab eyan nep Sisaria amnɨmir.

²⁴ Pol nop kaj hos ognap sek ñɨl, nop pon dɨ dam tep gɨl, gapman bɨ kɨb Gapna Piliks mɨdeb sɨŋak yokɨl, onɨmir," agak.

25 Nib agil, ne Gapna Piliks nop mij alap nu kil tikak:

26 Yad Klodias Lisias. Nep gapman bi kib Gapna Piliks mij aul nu kil tikebin.

Nak mideban?

27 Bi nep ag yokebin aul, Juda bin bi nop di cici lil pak linig gelak ak pen yad nihek ne bi Rom nib rek ak nihil me, ami bi yad ognap eip am nop ulik gi donek.

28 Dapil, nop nag pak linig gelak minim wagin nibak nihek, agil, nop damil Juda Kansol kib minim agep kiri sihak amil nihek,

29 Juda bin bi kiri gipal rek lo minim ar ognap nep midek. Pen ne tap timel ognap gek, nop pis nep nag pak lep aka min lep minim wagin alap ma midek.

30 Pen minim alap aglak, 'Bi nibak nop ulihin lil nag pak linigabin,' agelak yad jelep nihil, nak mideban sihak ag yokebin. Bi nop minim apal nib okok ognap ag yoken, amil, nep minim wagin nibak ag ninigal.

Mnim apin me ak.

31 Ami bi kib yib ak nib agil, mij nibak nek, ami bi okok Pol nop kislim eyanj nep ulik gi damil, taun kib Adipatris amjaklak.

32 Mnek ami bi wagin tageligipal okok magilsek adik gi Jerusalem amnlak. Ami bi kaj hos ar bisig gil pen pen goligipal okok nep Pol nop dad taun kib Sisaria amnlak.

33 Sisaria amjakil, amil mij dapesal ak, bi karip lim nibak kod midoligip Gapna Piliks nop nil, Pol ninmagil ar ne ak lilak.

³⁴ Gapna Piliks ne mij nibak udin li ninil, Pol nop agak, “Karip lim nak akal nib?” agak. Agek, Pol agak, “Yad Silisia Propins nib,” agak.

³⁵ Pol Silisia Propins nib bi midek minim ak ninil, Gapna Piliks nop agak, “Bi nep minim agnigal okok apenigal, minim kib nak agnigabin,” agak. Nib agil, bi ne ognap kirop agak, “Nop dam Herod karip kib gi lak ak lil, kod mid tep ginimib,” agak.

24

Juda bi kib okok Pol nop minim kib aglak

¹ Pol nop dam Herod karip gi lak ak lel, nin omal omal midek. Minek mamid nin ak, God nop tap sobok gep bi kib yib Ananias, taun kib Sisaria ak amng, bi minim tig bilokep ognap pon dil, bi minim agep kiri Tetalas eip Sisaria amnilak. Minim kib agep karip ak amil, kiri gapman bi kib Gapna Piliks ak nop, Pol nig gil nig gil gak ak minim kib agnig gobin, aglak.

² Pol karip migan ak dapel ninlig gi, bi minim agep Tetalas Gapna Piliks nop agak, “Nak me mlele par cinop kod midesan, pen pen gilig gi ma gil, mid tep gipin. Nak gos nin tep gil gesan ak me, karip lim cin aul tap tap tap kisen nib misen lip ak, cin mid tep gipin.

³ Karip lim cin aul tigon tigon okok magilsek per nep gi tep gipan nibak ninil cin min min gil nep tep yib agobin.

⁴ Pen nep minim par kib ma agnigain. Minim man won alap agnig gebin ak, timid pak ninminin.

⁵ “Bî sîḡaul mîdeb aul, cîn nîpîn ne per nep gî tîmel gîp. Bin bî okok kîrop mînim esek agek, kîri mînim esek nîbak nîḡ dîl, ne gî tîmel gîp rek kîri nîḡ aknîb rek nep gî tîmel gîpal. Karîp lîm ke tîḡoḡ tîḡoḡ magîlsek gî tagîl mînim esek agîl, Juda kai kîrop tîḡ asîk ke ke lek nîḡlîḡ gî, kîri gapman mînim ag juîl, pen pen gîpal. Bin bî Jîsas bî Nasaret nîb ak nop nîḡ dîpal okok, bî kîb kîri alap me aul.

⁶⁻⁷ Ne God sobok gep karîp gî tîmel gînîḡ gek, cîn nîḡîl nop tîḡ cîcî lîl, tap cînop gî tîmel gak nîbak, lo cîn ke mînim kîb agnîḡ gonok, ami bî kîb yîb Lisias kal ju apîl, nop damîl agak, ‘Bî ak nop mînim kîb agnîḡ gebal okok, bî kîb Piliks mîdeb sîḡak damîl, mînim kîb agnîmel,’ agak. Nîb agek me, cîn mîñî opîn.

⁸ Mînim nîbak Pol nop ag nîḡenîmîn, ne ke, cîn mînim kîb agobîn wagîn ak agek, nak nîḡnîḡan,” agak.

⁹ Tetalas nîb agek, bî Juda ap mîdelak okok, mînim ne agak ar ak nep agîl, aglak, “Nîḡîd yîb agîp,” aglak.

Pol Gapna Piliks nop mînim agak

¹⁰ Gapna Piliks ne ñînmagîl dap ranlîḡ gî, Pol nop, mînim agan, agek, Pol agak, “Nak mî koḡai nep karîp lîm aul kod mîdîl, nîḡ tep gîl, mînim tîḡ asîk tep geban rek, yîpîd gîl nep agnîḡan. Nîb ak nîḡîl, yîp tep gek nîḡlîḡ gî nep mînim agnîḡain.

¹¹ Nak bî okok kîrop ag nîḡenîmîn, agnîgal ñîn aknîb umîḡan alan ma amnak nep, yad

Jerusalem amil, God sobok gep karip ak sobok ginigain, agil, amninek.

12 Yad bin bi ognap dil, God sobok gep karip ak aka Juda mogim gep karip okok aka Jerusalem nab sihak, cibur timel gep rek minim ognap ma agnek, mer.

13 Yip mihni minim kib agebal ak, nak nihiangan minim wagin alap ma midenigab, mer.

14 Pen nep minim alap misen agnig gebin. Yip apal, 'Pol cin Juda bin bi gipin ak rek ognap ma gip; ne tom agil, Kanib kisen nib ak ameb,' apal. Yip Kanib kisen nib ajeb, apal ak, nihid apal. Yad Kanib kisen nib tagil, based sikop sobok goligipal God nokim nibak nep sobok gipin. Mosis Lo minim nu kil tikak ak abe, bi God minim agep okok minim nu kil tiklak ak abe, magilsek nihi dilig gi midebin.

15 Bi Juda sihaul midebal, bin bi tep okok abe, bin bi timel okok abe, magilsek kimit wariknigal, agil nipal rek ak, yad ak rek nep nipin.

16 God eip amil midenigain, agil, yad abramek ma gipin, mer. God nihiil aka bin bi okok nihiil, Pol yipid gil ma gip, agnigal ak nihiil, per nihi tep gil, mid tep gipin.

17 "Pen yad mi ognap Jerusalem ma amninek. Pen kisen yad amil, bin bi yad tap ma mideb okok kirop mani ognap nil, God nop tap sobok gi nin, agil, Jerusalem amninek.

18 Jerusalem amil, cin Juda bi, God udin yirik ar ne sihak mid tep gin, agil, tari tari gipin ak, ginek. Nig gi sakil, God nop tap sobok gi nin, agil, God sobok gep karip ak am midenek. Nig gilig gi

midenek ak, bi sijnaul kiri apil yip niñlak. Pen bin bi koñai nep yad eip ap ma midelak. Pen pen agep m+nim ognap ma agnek.

¹⁹ Pen Juda bin bi Esia Propins nib okok Jerusalem apil, God sobok gep karip sijnak midelak. M+nim kiri midobkop ak, kiri sijnaul apil, m+nim nibak aplap.

²⁰ Ma opal ak, bi Juda Kansol kib sijn aul yip Jerusalem m+nim kib agil, yad tap timel ginek m+nim wagin niñlak ak agel nak niñan!

²¹ Pen yip m+nim kib aglak ñin ak, yad m+nim nokim alap nep agnek. Meg migan dap ranil agnek, 'Yad bin bi kimil wariknigal, agil, gos ak nep nipin ak me, yip m+nim kib agebim aul,' agnek," agak.

²² Pol nib agek niñlig gi, Gapna Piliks, Kanib ak agoligipal m+nim ak niñ rep gak ak me, Juda bi okok m+nim agelak ak ma dil, agak, "Kisen ami bi kib yib ak Lisias apek, m+nim ne ak niñil, m+nim nibak agnigain," agak.

²³ Nib agil, bi nagiman kai kiropp kod midek ak nop agak, "Pol nop kod mid tep ginim+n; nop pis nep nag wos ma linim+n. Ne tap ognap ma midonim+n, bin bi ne okok kiropp ag niñek, nop ñinimel," agak.

Pol mi omal miñ midek

²⁴ Ñin sikol bad alap amek, ñin alap Piliks bin ne Drusila eip orek. Bin Drusila nibak ne Juda nib bin. Pen kiri ber apil, nigmil ne Pol nop sik agek, apil, Kraiss Jisas nop titi gil niñ dipal m+nim ak agek, Piliks niñ midek.

25 Pol ne mɪnɪm ag damlɪg gɪ, cɪn titi gɪl gɪ tep gɪnɪgabɪn mɪnɪm ak abe, cɪn titi gɪl cɪbur gos mɪdmagɪl cɪn gos gɪp rek nep ma gɪnɪgabɪn mɪnɪm ak abe, God kɪsen cɪnop mɪnɪm kɪb agnɪgab mɪnɪm ak abe, Piliks nop agak. Pen Pol nɪb agek, Gapna Piliks mɪnɪm nɪbak nɪŋɪl, pɪrɪkɪl, Pol nop agak, “Nak mɪñi am mɪdenɪmɪn. Kɪsen yad ñɪn alap nep sɪk agen, onɪmɪn,” agak.

26 Pen gapman bɪ kɪb nɪbak, gos ne ke okok nep nɪŋak, “Yad Pol nop per per sɪk agenɪgain ak, ne pen gos nɪŋnɪgab, ‘Yad bɪ aul nop kapkap mani ognap ñen, ag yokek, amnin,’ agɪl, yɪp mani ognap ñɪnɪgab,” ag gos ak nɪŋak. Pen gos nɪbak nep nɪŋ mɪdɪl, Pol nop dɪgep mɪnek sɪk agek, apɪl, mɪnɪm agelɪgɪpir.

27 Mɪ omal ap amek nɪŋlɪg gɪ, bɪ nak Posias Pestas, Piliks kau nop dɪl, karɪp lɪm nɪbak gapna mɪdek. Pen Piliks, Juda kai yɪp bɪ tep agnɪgal ak tep, agɪl, Pol mɪñ mɪdek ak ma wɪsɪb yokak.

25

Pestas Pol nop mɪnɪm kɪb nɪŋak

1 Pen Pestas taun kɪb Sisaria sɪŋak amɪl, gapna wɔg nɪbak dɪl, ñɪn omal nokɪm nep mɪdɪl, Jerusalem amnak.

2-3 Pestas Jerusalem amek nɪŋlɪg gɪ, God nop tap sobok gep bɪ kɪb okok abe, Juda bɪ kɪb ognap abe nop am nɪŋɪl, Pol nɪg gɪl nɪg gɪl gɪ tɪmel gak mɪnɪm nɪbak nop aglak. Juda bɪ okok kɪri ke kapkap mɪnɪm ar nokɪm ag lɪl, Pol nop kanɪb nab sɪŋak ulɪŋɪn lɪl, ñag pak lɪnɪgabɪn, agɪl, aglak,

“Cinop yimig niñil, bi nak ognap agek, Pol nop kasek pon dil Jerusalem dolan,” aglak.

⁴ Niñ agelak, Pestas agak, “Pol miñ mideb Sisaria. Niñ ak, yad Sisaria amnig gebin rek,

⁵ nop minim ognap midonimij, bi kib niñi ognap agem, yad eip Sisaria amil, nop minim kib agnimel,” agak.

⁶ Pestas niñ agil, ñin jil onid aka wajrem alan sek Jerusalem kin midil, adik gi Sisaria amnak. Minek, Pestas ne minim kib agep karip ñilik migam ak amil, Pol nop dowim, agak.

⁷ Pol nop dapelak, Juda bi Jerusalem niñ olak okok apil nop piñil kis kis gil, minim ar ke ke konai nep aglak. Pen minim aglak ar niñ okok minim wagin alap midek, ma aglak.

⁸ Kiri minim agelak, Pol warikil pen agak, “Yad Juda bin bi lo minim niñi ak ma tib jupin; yad God sobok gep karip ak tap timel alap ma gipin; yad Rom Empra Sisa nop minim timel alap ma apin,” agak.

⁹ Agek, bi kib Pestas, Juda bin bi okok yip bi tep agnigal ak tep, agil, Pol nop ag niñil, agak, “Minim kib agobin nibaul, Jerusalem amil agin aka?” agak.

¹⁰ Agek, Pol agak, “Miñi Sisa minim kib ar ne ak bir midebin. Yad Juda bin bi kirop tap timel alap ma gipin ak, nak ak rek nep bir nipan.

¹¹ Pen tap timel alap gen, yip minim kib agil, ñag pak lin, aplap ak, ma pirikpnep; niñ ak yip ñag pak liplap. Pen minim kib agil, minim wagin alap ma mideb ak, bi alap yip Juda bin bi kirop

ñinimih rek ma lip. Nib ak, nak yip Sisa mideb ak ag yokek, ne ke minim nibaul nihihgab,” agak.

¹² Pol nib agek, bi kib Pestas amil, bi ne okok eip minim nibak ag amil apil gil, adik gi apil, agak, “ ‘Sisa minim kib yad ak nihihgab,’ apan ak me, nep Sisa mideb ak ag yoknigain,” agak.

Kih Agripa eip ninai ne Benis eip

¹³ Pen yokop ñin omal yapek nihihg gi, Kih Agripa eip ninai ne Benis eip, Pestas kisen nep gapna owak rek nop am nihir, agil, Sisaria amil, Pestas eip ñin bad tapin alap kin miderek.

¹⁴ Kiri ñin konai nep sihak kin midnig ger nihihg gi, Pestas ne Kih Agripa nop agak, “Ned Piliks gapna midek ñin ak, ne bi alap min lak. Pen gapna wog ne ak kirig gil, bi nibak min lep kau ak kirig amnak.

¹⁵ Yad Jerusalem amenek, bi Juda God nop tap sobok gep bi kib okok abe, Juda bin bi minim tig bilokep bi kib okok abe, bi nibak nop yip minim kib agil, aglak, ‘Nak agek, Pol nop ñag pak lilan,’ aglak.

¹⁶ Pen minim wagin alap ma agelak nihil yad kirop agnek, ‘Cin Rom bin bi lo alap nig gil ma mideb. Bin bi yokop ma ñag pak lihin. Minim kib agnigabin nihil bi minim midonimih okok amil, bi kirop gi timel gak udin yirik ne sihak minim misen agenigal; ne minim pen agenigab; minim wagin alap midenigab ak, nop ñag pak linimel, agnigabin,’ agnek.

¹⁷ Nib agil, Juda bi okok yad eip Sisaria aul apil, minek me, yad amil minim kib agep karip ñilik migang ak bisigil, Pol nop am dowim agen, dolak.

18 Yad gos niņnek e, miņim kib yib mideb, agnek ak pen miņim kib aglak ak miņim agel niņlig gi niņnek, miņim kib ma midek, mer.

19 Kiri yokop aglak, 'God miņim ak, cin ag tep gipin rek ma agip. Pen bi Jisas ak bir kimak ak pen Pol agip ne komiņ mideb agip,' aglak.

20 Miņim agelak ak yad niņ tep ma ginek rek, Pol nop ag niņnek, 'Nak Jerusalem amenigan, nep miņim kib agnigal aka?' agnek.

21 Agenek, ne mer agak. Ne agak, 'Yad miņ midenigan. Kisen Empira Sisa ne ke miņim nibak agnigab,' agak. Nib agek, yad nop Sisa mideb siņak ag yoknigan, agil, miņ linnek rek mideb," agak.

22 Pestas nib agek, Kiņ Agripa agak, "Pestas. Bi nibak miņim ne ke agek, yad niņnigan," agak. Agek agak, "Nib ak, tol niņnigan," agak.

23 Nib agek, miņnek, Agripa ninai Benis eip, walij tep tep nep yimil, ami bi kib ognap abe, bi kib yib ognap abe poņ dil, bin bi kib apobin, agil, miņ miņ gilig gi miņim kib niņeb kariņ nilik migan ak amnilak. Ap midel niņlig gi, Pestas bi ne ognap kirop agak, "Pol nop am dowim," agak.

24 Agek, dapelak, Pestas agak, "Kiņ Agripa abe, bin bi ap midebim siņ aul abe, bi aul nop niņim. Juda bin bi nop miņim kib agil, bi nibaul pis nep ñag pak lep, apal. Yad Jerusalem midenek, yip nib aknib rek nep aglak. Siņaul opin, yip ak rek nep apal.

25 Yad nipin, bin bi okok tap timel yib gel, ñin ognap ñag pak lipal ak pen bi aul nop miņim kib agil niņnek, tap nibak rek alap ma gip,

mer. Pen ne ke agak, ‘Empra ne ke m̄n̄im yad agn̄igab,’ agak. N̄ib ak me, yad nop Empra nop ag yokn̄igain.

²⁶ B̄i n̄ibaul Empra nop ag yokn̄igain ak pen ne tap tari tari ḡip m̄n̄im waḡin ak, m̄ij sek ñu k̄il t̄ik ñ̄n̄im rek ma l̄ip. N̄ib ak, nak Kin̄ Agripa abe, bin b̄i ognap s̄iη aul abe, b̄i n̄ibaul tap tari tari ḡip m̄n̄im waḡin ak n̄iηn̄igab̄im. N̄ibi m̄n̄im ne ak n̄iη̄l, m̄n̄im waḡin maḡil ak ȳip agen̄igab̄im, yad ñu k̄il t̄ik̄il, Empra m̄ideb s̄iηak yokn̄im.

²⁷ Pen gos yad n̄ipin ak, b̄i naḡiman Empra m̄ideb s̄iηak yokop ag yok̄il, lo tari tari t̄ib jūip ak ma agen̄igain ak, tep ma ḡip, mer,” agak.

26

Pol Kin̄ Agripa nop m̄n̄im agak

¹ Pen Kin̄ Agripa Pol nop agak, “Yad nep peȳig n̄iη̄l̄ig ḡi m̄idebin, m̄n̄im agan!” agak.

N̄ib agek, Pol ñ̄inmaḡil dap ran̄l̄ig ḡi agak,

² “Kin̄ Agripa. Nak nep ap̄il ȳip m̄n̄im agan, agesan, Juda bin b̄i m̄n̄im ȳip agebal ak, nep agn̄ig gebin ak, ȳip tep ḡip.

³ C̄in̄ Juda bin b̄i ḡip̄in ḡip̄in ar ak abe, m̄n̄im pen pen ap̄in ap̄in ar ak abe, nak maḡilsek b̄ir n̄ipan ak me, nep agn̄ig gebin aul, ȳip tep ḡip. N̄ib ak, yad m̄n̄im agen, ȳip ȳir̄ik ma n̄iη̄n̄im̄in.

⁴ “Yad ñ̄i sikol kar̄ip lim yad ke okok m̄idenek ñ̄in ak abe, k̄isen am Jerusalem m̄idenek ñ̄in ak abe, yad b̄i tigēp b̄i rek m̄idenek ak, Juda bin b̄i okok maḡilsek b̄ir n̄ipal.

⁵ K̄iri ȳip m̄ilek par n̄iη̄l̄iḡipal. Yad b̄i Perisi, Juda lo m̄n̄im n̄iη̄l̄il, k̄ilis ḡil, as̄ik mos̄ik ḡi tep

yib gi midöligipin. Kiri nep minim nibak misen agenigal ak, yad minim ninid agebin ak, agil ninigan.

⁶ Pen God birarik nep apis based sikop kirop minim tep agek, gos sek kod mideligipal minim nibak nep nin dipin ak me, kiri yip minim kib agebal.

⁷ C'n Juda wagin ke ke aknib umigan alan magisek, God apis based sikop kirop ag lak minim tep ak kod midobin. God ne tap tep ninigain ag lak tap tep nibak din, agil, pib nab kislim eyan nop sobok gilig gi midobin. Pen Kin Agripa, nak ninan! God minim agak nibak minim ninid nep ageb, agil, nin dilig gi nep midebin ak me, yip minim kib agebal me aul.

⁸ Pen nibi tari ginig bin bi kimbak okok, God gek ma wariknigal, ag gos nipim?

⁹ “Pen ned yad ke, bin bi Jisas Nasaret nib minim agelak bin bi okok kirop gi timel gin, ag gos ninöligipin.

¹⁰ Pen Jerusalem midil, yad ak rek nep genek. God nop tap sobok gep bi kib okok yip agel, bin bi Jisas nop nin dilak okok konai nep am dapen, kirop min löligipal. Yad ke bi minim tig bilokep okok eip yau agen, ognap pis nep nag pak lel kmlak, kirop paj agöligipin.

¹¹ Juda mogim gep karip okok gi tagil, bin bi Jisas nop nin döligipal okok kirop milik kal ninil, kiri Jisas minim ne ak kirig gilañ, agil, kirop gi timel göligipin. Yad gos ar nokim alap nep ninil, nin ognap bin bi nib okok kirop piyo ninin, agil, karip lim par kib okok ajöligipin.

Jisas Krai Pol nop dak ak, Pol kesim nibak agak

¹² “Pen ñin alap Damaskas bin bi Jisas nop nin dilak okok kirop nag li donim, agenek, God nop tap sobok gep bi kib okok, yau, agil, mij nu kil tik nel, dil sandinek.

¹³ Pen kin tep yad ninan! Yad pib nab sin epel owak magil ak, kanib nab sinak amlig gi ninnek, melik kib aknib ke seb kab ar alan nib yad bi ognap eip amonok okok pak ñak. Melik pak ñak nibak, pib melik rek mer; melik nibak ke yib gak.

¹⁴ Nig gek, cin magisek lim eyan ap yap pakil, yad ninnek, minim alap, minim yib cin Arameik minim agil, yip agak, ‘Sol! Sol! Yip tari ginig per gi timel geban? Nep per kanib tep yomnim, apin ak pen nak yad eip pen pen geban ak, nep ke yur adik ñeb,’ agak.

¹⁵ “Agek, yad agnek, ‘Bi Kib, nak bi an?’ agnek.

“Agenek, Bi Kib agak, ‘Yad Jisas, yip per gi timel geban ak nep agebin,’ agak.

¹⁶ Nib agil yip agak, ‘Pen miñi nak warikan! Yad nep minim agnig opin. Nak wög gi ñeb bi yad midil, yip miñi udin nneban ak abe, yad nep kisen yomnigain ak abe, bin bi ognap okok kirop ag ñinigan.

¹⁷ Yad nep ag yoken, nak amil Juda bin bi okok abe, Juda bin bi mer okok abe ag ñek, nep gi timel gel ninlig gi, nep kod midil tig asik yoknigain.

¹⁸ Nak minim tep yad kirop ag ñek, udin kwoi midebal ak, udin ñil ninngal. Nak minim tep yad kirop ag ñek, kislum okok midebal ak, kirig gil melik ongal. Nak minim tep yad kirop ag ñek,

Seten kilis won ne mok okok midedbal ak, kirig gil God nop onigal. Nig genigal, tap si tap timel gipal okok, Bapi niñil kirig gek, bin bi ned yip niñ dīpal okok eip kausek komiñ mīdenigal,' agak.

Pol God nop wög goligip mīnīm ak agak

19 “Pen Kiñ Agripa. Yad nigrikep karip līm seb kab ar alañ siñak niñ apil mīnīm agak niñnek niñbak ma kirig ginek.

20 Damaskas amil, bin bi niñ okok kirop mīnīm tep niñbak ag ñinek. Kisen amil Jerusalem bin bi kirop ag ñil, karip līm Juda bin bi midedbal okok magilsek kirop ag ñil, Juda bin bi mer okok ag ñil, ginek. Kirop ag ñil agnek, ‘Tap si tap timel gipim ak, tari ginig nig gipin, agil, kirig gil, God nop nokim niñ dil, tap timel okok bir kirig gipin ak niñnimel, agil, God ageb rek nep ginimib,’ agnek.

21 Yad nig ginek ak me, ñin alap God sobok gep karip siñak amenek, Juda bi siñaul kiri yip di cici lil, ñag pak linig gelak.

22 Pen God yip per nep kod midedb rek, yad miñi won aul nep siñaul warik midil, mīnīm tep ne ak, bin bi yib midedb okok abe, bin bi yib ma midedb okok abe ag ñilig gi midedbin. Mīnīm ag ñebin niñbak, ar alap ke mer; bi God mīnīm agep bi okok abe, bi nak Mosīs abe, kisen ginigab, agil, ñu kil tiklak mīnīm ak nep ag ñebin.

23 God mīnīm agep bi Aisaia God Mīnīm ñu kil tikil agak, ‘Krais apil, yur dil kimnigab, pen ne bi ned nep kauyañ wariknigab ak me, Juda bin bi okok abe, Juda bin bi mer okok abe niñnigal, God kirop ak rek nep di komiñ yoknīmīñ rek lip.

Nig ginigab ak, ne kirop melik rek pak ñinigab,'
agak," agak.

24 Pol minim nibak agek niñlig gi, Gapna Pestas
minim kib agil agak, "Pol, nak bi minim ar ke
ke nipan rek, nabic jin mok nak milep gip sakol
ñagil ageban," agak.

25 Agek, Pol pen agak, "Bi pobin tep yad Pestas.
Yad sakol ñagek ma agebin. Gos niñil niñ tep gil,
minim niñid yib ak agebin.

26 Yad tari minim agebin aul, Kin Agripa ne ke
bir niñip. Jisas nop tari tari gil minim tari tari
agil gilak ak we gil ma gilak. Misen nep gilak ak
me, yad nipin, Kin Agripa ne magilsek bir niñip.
Nig gek niñil yad nop prikil ma agebin, mer,"
agak.

27 Pol nib agil Kin Agripa nop niñil agak, "Kin
Agripa. Nak bi God minim agep okok minim
aglak ak, niñid aglak, agil, gos nipan aka? Yad
nipin, minim nibak niñid apal, agil, nipan,"
agak.

28 Pol nib agek, Kin Agripa pen agak, "Pol.
Nak yip, minim sikol alap agen, Jisas bi ne alap
miden, agil, yip minim nibak ageban aka?" agak.

29 Agek, Pol agak, "Minim ulep agnim aka
minim par agnim, yad gos nokim alap nep niñil,
God nop sobok gil agebin, nak abe, bin bi minim
agebin niñebal sin aul magilsek abe, yad midemin
rek midenimb, agil, sobok gebin. Pen yip sen
ñon gipal rek nibep lilañ, agil, ma sobok gebin,"
agak.

30-31 Pol nib agek, Kin Agripa ak, Gapna Pestas
ak, Agripa ninai Benis ak, bin bi midelak okok

magilsek warikil, sönj amil, aglak, “Bin bi ognap gi timel gel me, minim kib agil, ognap mññ lil, ognap pis nep ñag pak linigal. Pen bi aul tap timel alap ma gip, mer,” aglak.

³² Nib agil, Kin Agripa ne Pestas nop agak, “Mññi mññ lep karip kirig gil mis ambkop ak pen ne, ‘Sisa minim kib yad niñngab,’ agip ak me, mññ midil, bi kib Sisa mideb ak amngab,” agak.

27

Pol Rom amng gi ñng magöb dak

¹ Gapna Pestas Pol Rom mññi amnimñ, agil agek, ami sikop okok kod midep bi kib Julias ak, Pol abe nagiman bi ognap sek abe dil kod midek. Ami sikop nib okok kirop “Empra Ami Sikop Ne” agöligipal.

² Pen ññn nibak, ñng magöb karip lim Adramitiam nib ak, Esia Propins amng gi, Sisaria am wös gak. Nib ak, ñng magöb nibak dil ñng nab eyañ amñnok. Bi taun kib Tesalonaika, Masedonia Propins sñak nib bi alap eip amñnok. Yib ne ak Aristakas.

³ Mñnek taun kib Saidon amjakil am wös gñnok. Julias ne Pol nop di tep gil agak, “Amil namid namam sikop kirop niññil, nep tap tari ma midonimñ okok nep ñññmel,” agak.

⁴ Pen cin Saidon kirig amng gil niñnok, yigen kib yib ak apil, ñng solwara ak abe pag apek. Nig gek, karip lim ñng tib kis gak airan Saipras pis kid amñnok.

⁵ Nig gil, amil amil Silisia Propins sil gil, amil karip lim Pampilia sil gil, am Lisia Propins amil, taun kib Maira amjakil wös gñnok.

⁶ Amjak wös gıl, ami bi kib bi nagıman okok kirop kod midek ak niņak, ñig magöb Aleksadria nib alap karıp lım Itali amnig gek. Nib ak, ne cinop agek, ñig magöb nibak amninok.

⁷ Ñig magöb nibak amıl, ñig nab kib eyan amıl, sisain sisain nep koslam amıl amıl taun kib Kinidos amjaknok. Pen yigen kib ma apek niņıl yıpıd gıl ameb rek ma lak. Nib ak me, pis kid nep amıl amıl karıp lım Salmoni sil gıl, karıp lım ñig tib kis gak airan Krit bej kid jus dıl,

⁸ koslam amıl amıl karıp lım sikol ñig gol siņak alap, “Ñig Magöb Mid Tep Gep Kau,” agöligıpal, amjakıl siņak wös ginok. Karıp lım nibak Lasia taun ulep siņak.

⁹ Cın nig gıl, sisain sisain nep gi ajon niņlig gi me, Juda bin bi tap ma niņeb ñın ak ap padıkek, ñig solwara kib pag owep ñın ak bır owak.

¹⁰ Pen Pol ne kirop agak, “Bi ognıl. Ameb rek ma lip rek, amenıgabın ak, tap wis wad tap okok magılsek timel gıl, ñig magöb abe timel gek, cın magılsek ñig niņjin rek lip,” agak.

¹¹ Pol nib agak ak pen, ñig magöb bi wög gelak kod midek bi kib ak abe, bi ñig magöb nap nib ak abe, minim ke agerek niņıl, ami bi kib Julias, Pol minim kirig gıl, minim kirop ak dak.

¹² Bi konai nep aglak, “Karıp lım aul karıp lım timel. Yigen kib dip ñın aul, karıp lım timel nibaul ma midojın; Piniks ulep mideb siņak am midojın. Yigen kib apeb ñın ak, ñig magöb dam karıp lım nibak lon, timel ma ginimıņ,” aglak. Piniks taun nibak, karıp lım ñig tib kis gak airan Krit mideb. Ñig magöb Piniks apolıgıp ak, yigen

kīb pīb azeb pīs ken apenigab ak, ñig magöb kapkap pīb pañid azeb pīs ken amnigab; pen yigen kīb pīb pañid azeb pīs ken apenigab ak, ñig magöb kapkap pīb azeb pīs ken amnigab.

Yigen kīb apil, ñig solwara pagak

¹³ Pen kīri nīb agel, siᅇak midonok niᅇlig gi, yigen sikol sikol azeb ak niᅇil, “Miñi amil amnigabin,” agil, bi ñig magöb wög gelak okok, aga yoklak ak lip gi dil, karip lim ñig tīb kis gak airan Krit ñig gol ar siᅇak amninok.

¹⁴ Nig gil amon niᅇlig gi, dai asad kīb yīb, airan Krit pīs kid nīb, ñig magöb amnig gonok pīs ken apil, ñig magöb tig jinomno gak.

¹⁵ Nig gek, bi ñig magöb wög gelak okok niᅇil, dad yipid gil amnin, agil, gi mer niᅇil, kirig gel, cinop sek dad ñig solwara nab kīb okok dad amnak.

¹⁶ Yigen nig gil dad amek, amil amil karip lim ñig tīb kis gak airan sikol Kauda apal ak, pīs kid alap amonok niᅇil yigen kīb azeb ak ulekak. Nig gek niᅇlig gi, agnok, “Yigen sikol azeb rek, ñig magöb sikol bad ak dil, ñig magöb kīb migan ak di lin,” agil, koslam yīb di linok.

¹⁷ Nig magöb sikol bad ak di li tep gil, ñig magöb kīb ak pipag ginimih rek lip, agil, ñig magöb okok nīb okok nīb nag ñon gil, lip gi li kilis gila. Pen, “Yigen kīb azeb aul, ñig magöb cin ak dam kab kilip Sötis apal okok amil, kab kilip timel ak pin lek, timel ginigab,” agil, sel ñon gila ak wisib yokel, jel gek piriklig gi amninok.

18 Yigen kib ak aplig gi midek ak me, minek ñig magöb ak auan amnan, agil, wis wad tap okok di ñig yoklak.

19 Minek ak, ak rek nep, yigen di nep midek ak me, tap tari tari ñig magöb mid tep gan, agil, karip migan lel midek ak, magilsek nihebiri di ñig eyan yoklak.

20 Pen cin per per pib gap okok ma niholigipin, mer. Yigen ak nig gil dilig gi nep midek ak me, gos alap niñil, agnok, "Karip lim alap ma amnigabin; kim saknigabin," agil, gos niñnok.

21 Pen milek par kiri tap magil ma ñibeligipal. Kisen Pol midelak nab sñak warikil agak, "Bi ognil, minim yad agnek ak nipkep rek, cin airan Krit nep midil, wis wad tap okok di ñig eyan ma yoknop.

22 Pen yad nibep agebin, mñi gos par ma niñnimib; gos sek midenimib. Cin alap ma kimnigabin. Ñig magöb ak nep pis nep timel ginigab.

23 Yad God nop wög gi ñeb bi ne midebin ak me, mñi kislim eyan God ejol ne alap ag yokek, apil yad midetin ulep sñak apil yip agip,

24 'Pol, nak ma piriknimin! Midil, nak bi kib Sisa mideb sñak amil, minim kib niñnigan. Pen bin bi ñig magöb karip migan midebal okok, God kirok ak rek nep kod midek ognap ma kimnigal. God ne nep yimig niñil, komiñ midet magil kiri ak nep ñib,' agip.

25 Nib ak, bi ognil, nibi ma piriknimib; gos sek midenimib. Yad nipin, God nop niñ dipin ak, ne ageb rek nep ginigab.

26 Pen cın amıl amıl, karıp lım ñig tıb kıs gak airan alap amon, ñig magöb kab kılıp pıñ lı wös gınıgab,” agak.

Ñig magöb pıs nep tımel gak

27 Pen yigen ak cınop nıg gıl dı damek damek ñın aknıb wajrem pıs kíd adañ amek nıñlıg gı kışlım eyañ me, ñig solwara Edriatik, apal ak, nab sıñak amlıg gı, bı ñig magöb wög gelak okok, gos alap nıñıl, ulep karıp lım alap apjaknıgabın rek lıp, aglak.

28 Kırı gos nıbak nıñıl, kab kılıp ulep ulep mıdeb aka agıl, tap ñig lı nıpal alap lıl nıñlak par kıb kıb 40 mita mıdek. Yokop sıkol sıkol magıl alap amıl, tap nıbak kauyañ lıl nıñlak 30 mita mıdek.

29 Nıg gek, cın kab kıb salai ar sıñak amjın rek lıp, agıl, pırıkıl, aga omal omal yoklak nıñıl, ñig magöb kılıs gak. Kılıs gek nıñlıg gı, God nop sobok gıl aglak, “Karıp kasek tıkıl pıb lañ,” aglak.

30 Pen bı ñig magöb wög gelak okok, karıp lım ñig tıb kıs gak airan nıbak yokop ulep nıb sıñak amnıg, bin bı okok nıñ mıdelak rek, esek wai ñıl aglak, “Ñig magöb sıkol ak dam ñig magöb nabıc pıs ar yokıl, aga ognap sek yokın,” aglak.

31 Kırı esek nıg gel nıñlıg gı, Pol nıñıl, Julius ami bı ne okok eip kırop agak, “Bı ñig magöb wög gebal aul, kırı ñig magöb sıkol ak dıl pırık gı amenıgal ak, nıbi magılsek kım saknıgabım,” agak.

32 Pol nıb agek, ami bı okok, ñig magöb ñig eyañ yoknıg gelak nag ak, pıs nep tıb gı rık gı yokel, ñig nab eyañ yowak.

33 Pen miñab tikniḡ gak magil ak, Pol kirop agak, “Ñin akniḡ wajrem piḡ kid adañ ak (14) gos par niḡil, tap magil ma niḡil, yokop nep miḡebim.

34 Niḡ ak, miñi tap ognap niḡim. Mer ak, niḡi titi ḡil miḡeniḡabim. Bin bi nokim alap nabic kas nokim alap ma yoniḡab,” agak.

35 Pol niḡ agil, bred ognap diḡ, kiri miḡdelak nab siḡjak God nop tep agil, ti paḡil, tap ognap niḡjak.

36 Pol ne niḡbek niḡliḡ ḡi, kiri ak rek nep ciḡbur tep gek, tap ognap diḡ niḡlak.

37 Ciḡn maḡ niḡn juḡil akniḡ wajrem piḡ kid adañ (276) bin bi niḡ magöb miḡan niḡbak miḡdonok.

38 Pen tap niḡ sakil, niḡ magöb auan amnaḡ, agil, wid miḡdek okok diḡ niḡ eyaḡ yoknok.

39 Miñab tikek niḡliḡ ḡi, kariḡ lim niḡbak niḡnok. Pen bi niḡ magöb wöḡ gelak okok kariḡ lim niḡbak tari, agil, ma niḡlak. Pen kiri niḡlak, niḡ solwara oḡid pak sak amnak ak, kab kilip tep nep miḡdek kid ak me, aglak, “Niḡ magöb ar niḡbak yiḡpid ḡil amniḡabiḡn,” aglak.

40 Niḡ ak, niḡ magöb aga yoklak nag okok piḡ nep tiḡ ḡi riḡil, niḡ magöb piḡ piḡ liḡak stia omal wiḡiḡ yepliḡ, sel kiḡ ak wiḡiḡ liḡak ak kauyaḡ dap ran ñon ḡil, paḡdiḡlak.

41 Amil amil me, niḡ magöb miḡlik dai ak, kab kilip ar ak piḡil, pakliḡ ḡi kilis gak. Niḡ ḡil pakliḡ ḡi kilis gek, niḡ solwara ak pag apiḡ, niḡ magöb ciḡmgaḡ dai piḡ nep pag jiḡsiḡik masiḡik ḡi dad amnak.

42 Niḡ gek, ami bi ognap apiḡ, bi kiḡ kiri Juliaḡ nop aglak, “Niḡ magöb aul timel geb. Bi nagiman

okok pirik gi amel, cinop ag ginigal. Nib ak, kirop ñag pak lin,” aglak.

⁴³ Nib aglak ak pen Julias, Pol nop gos niñil, kirop mer agil, agak, “Bi ñig kas parik nipal okok ned ñig kas parik amnilan.

⁴⁴ Kisen bi ñig kas parik ma nipal okok, mab bog dai dai okok dil, di cici lil amnilan,” agak. Agek, agak rek nep ginok. Bi alap ñig ma niñnok; magilsek komiñ amninok.

28

Pol karip lim Molta am midek

¹ Pen cin karip lim ñig tib kis gak nibak amninok, bin bi nib okok midelak okok cinop aglak, “Karip lim aul Molta,” aglak.

² Nib agil, cinop dil gi tep gilak. Cinop miñab pak kalau gak rek, cinop di tep gil, mab dap dagilel, manil tep ginok.

³ Pol pen amil mab lek lek ognap yiprig dapil dagilek niñlig gi, kodal alap mab lek lek dapek nab nib siñak midek ak me, pibon gek, ap ranil Pol nop ñinmagil kid ak su i sek lak.

⁴ Nig gek, bin bi karip lim nibak midelak okok niñil, kiri ke aglak, “Bi nagiman aul gi timel gip rek komiñ amniñiñ rek ma lip. Ñig solwara nab siñak midlig gi, ñig magob ak timel gek ma kimib ak pen miñi kimmigab,” aglak.

⁵ Nib aglak ak pen Pol ñinmagil ne ak pipal pakek, kodal nibak yapil, mab yinak. Pen Pol nop tap alap ma gak.

⁶ Nig gek, bin bi nib okok kiri ke aglak, “Bi aul nop kodal suip ak su ginimñiñ aka su ma gek kasek

kimn+mij, ” agil, tapin nep nij midelak. Pen nig gi nij midel, nop tap alap ma gak, mer. Kiri nijil, aglak, “Bi nibak bi yib alap mer; ne god alap,” aglak.

⁷ Pen bi kib karip lim nibak kod midek ak yib ne ak Pablias. Karip lim ne ak ulep nib sihak midek ak me, cinop dad karip ne ak amil, nin omal nokim kod mid tep yib gak.

⁸ Bi kib nibak nap ne ak mib gon ne ak, mab rek yinil, cib yipil gil, kim midek. Pen Pol ne Pablias nap nop nijil, God nop sobok gil, nop ninmagil lek nijlig gi, tap gak nibak pis nep komij lak.

⁹ Nig gek me, bin bi karip lim nibak tap gak okok peyig nijil apel nijlig gi, Pol ne God nop sobok gek, kirok komij lak.

¹⁰ Pol nig gek me, cinop kod mid tep yib gil, nig magob dil amnig gonok nin ak, tap tari tari ma midek okok cinop abramek nilak.

Pol taun kib Rom amjakak

¹¹ Pen karip lim nibak, nig magob Aleksadria nib alap, ak rek nep ap midek. Nig magob nibak yib ne ak “Ni Tam” aglak. Nin nibak yigen kib dep nin ak owak ak me, ameb rek ma lek, nib sihak midek. Cin abe karip lim nibak midon, takin omal nokim yowak.

¹² Pen yigen kib ma owep nin ak, nig magob Ni Tam nibak amil, taun kib Sairakius amjakil wos ginok. Amjak wos gil, nin omal nokim nib sihak midonok.

¹³ Nig magob nibak nep dil, Sairakius kirig gil, taun kib Regium amninok. Minek yigen kib alap kid ken apil, nig magob ak dil, kasek amek me,

ñin omal nep ñig nab siŋak midil, Putiolai taun amjakil wös ginok.

¹⁴ Karip lim nibak bin bi Jisas nop niŋ dilak ognap midelak ak me, cinop aglak, “Cin eip kin midil, amn+mib,” aglak. Agelak, kirop eip ñin aknib ar onid kin midil, “Rom amnin,” agil, pandinok.

¹⁵ Pen Rom bin bi Jisas nop niŋ dilak okok, “Pol bi ñon onigal,” agel, niŋil, ognap ap cinop Apias Maker nab siŋak nabiŋ paklak rek, ognap ap cinop Karip Kineb Omal Nokim midok karip lim siŋak nabiŋ paklak. Pol kirop niŋek, cibur ne tep gek, God nop tep agak.

¹⁶ Pen cin amil Rom midonok, gapman bi kib ak Pol nop agak, “Karip nak alap ke kinmin,” agak. Nib agek, Pol ne karip alap piyo niŋil kin midok niŋlig gi, ami bi alap nop kod midok.

Pol Jisas minim tep ak taun kib Rom siŋak ag ñak

¹⁷ Pol ñin omal nokim midil, Juda bi kib karip lim nibak midelak okok kirop sik agek, ap mogim gelak, agak, “Mam sikop. Yad bin bi cin okok tap timel alap ma gil, apis based sikop minim aglak ak ma tib jupin ak pen Juda bi kib Jerusalem nib okok yip di cici lil, dam Rom gapman bi kib nib okok kirop ñilak.

¹⁸⁻¹⁹ Rom gapman bi okok yip minim kib agil niŋlak minim wagin alap ma midok. Cin nop ñag pak lijin rek ma lip aglak. Nib ak, yip, wisib yokin, agil, niŋlak ak pen Juda kai midelak okok kilis yib gil, yip kauyan minim kib aglak. Nig gel me, yad agnek, ‘Sisa ne ke minim yad ak

nin̄nigab,' agnek. Pen yad bin b̄i yad Juda okok k̄irop min̄im alap agn̄ig ma opin.

20 Pen c̄in Juda kai B̄i K̄ib nop gos sek kod m̄idob̄in min̄im tep ne ak nep ag ñen, ȳip m̄iñ l̄ipal aul. Min̄im n̄ibak agn̄ig me n̄ibep s̄ik agen op̄im," agak.

21 Pol n̄ib agek, nop pen aglak, "B̄i kar̄ip l̄im Judia n̄ib n̄ib okok, aul ap̄il aka m̄j ñel apek, min̄im timel ognap nep agel, ma n̄ip̄in.

22 Pen c̄in n̄ip̄in, Juda bin b̄i okok okok maḡilsek apal, 'Bin b̄i gos nak n̄ipan rek n̄ipal okok, bin b̄i tep mer,' apal. N̄ib ak, nak min̄im nak ke agek, c̄in ke nin̄in," aglak.

23 Pen k̄iri n̄ib aḡil, ñ̄in alap min̄im agn̄igab̄in, aḡil, ag l̄ilak. Ñ̄in ag l̄ilak n̄ibak nep, bin b̄i ned olak rek mer, bin b̄i kon̄ai ȳib nep Pol m̄idek kar̄ip ak k̄isl̄im sek nep ap moḡim ḡilak. N̄ig ḡil, ap moḡim gel nin̄l̄ig ḡi, Pol ne, God bin b̄i din̄ig ḡil, Ñ̄i ne ag yokek, Kin̄ rek owak min̄im ak ag ñ̄in̄ig, Mos̄is abe, b̄i God min̄im agep b̄i okok abe, b̄irar̄ik nep Jisas n̄ib n̄ib ḡil ḡin̄igab, aḡil, ñ̄u k̄il t̄iklak min̄im ak k̄irop ag ñ̄ak. Jisas min̄im ak agen nin̄lan̄, aḡil, Pol min̄im n̄ibak ag m̄idek nin̄l̄ig ḡi, p̄ib pan̄id amnak.

24 Pen min̄im agak n̄ibak, ognap agak rek nin̄ d̄ilak pen ognap ma nin̄ d̄ilak.

25 Pol bin b̄i ma nin̄ d̄ilak okok k̄irop agak, "B̄irar̄ik nep Kaun S̄in̄ ne Aisaia nop gon̄ lek, ap̄is based k̄iri okok k̄irop min̄im nin̄id̄ ȳib agak.

26 Min̄im n̄ibak Aisaia ne God Min̄im dai alap ñ̄u k̄il t̄ik̄il agak,
'Juda bin b̄i okok k̄irop am̄il agn̄im̄in,

“M̄n̄m̄ agn̄gal n̄n̄gab̄m̄ ak
 pen m̄n̄m̄ aḡip̄ ak, aḡil, ma n̄n̄gab̄m̄.
 Ud̄n̄ n̄n̄gab̄m̄ ak
 pen tap alap ma n̄n̄gab̄m̄.

²⁷ Bin b̄i s̄n̄ aul m̄n̄m̄ yad agebin ak
 k̄rop ȳr̄ik̄ gek ma n̄n̄ebal.

God M̄n̄m̄ n̄n̄on, c̄n̄op̄ gek,
 bin b̄i ne m̄doj̄n̄ rek l̄ip̄ aḡil,
 t̄m̄id̄ p̄l̄n̄ ḡil, ud̄n̄ j̄k̄il̄ nep m̄debal,”
 agn̄m̄n̄, agak.

²⁸ “N̄b̄ ak, Juda bin b̄i s̄n̄ aul n̄n̄m̄! N̄bī Juda
 kai, God m̄n̄m̄ tep ak k̄r̄iḡ ḡip̄m̄ rek, ne agek,
 m̄n̄m̄ tep n̄bak̄ Juda bin b̄i mer m̄igan̄ ogn̄ap̄
 am̄n̄gab̄ n̄n̄il̄ k̄rī m̄n̄m̄ n̄bak̄ d̄n̄gal,” agak.

²⁹ Pol k̄rop̄ m̄n̄m̄ n̄bak̄ ag dai juek n̄n̄l̄iḡ ḡi,
 Juda bin b̄i okok̄ k̄rī ke aml̄iḡ ḡi, pen agek pen
 agek ḡil̄iḡ ḡi am̄n̄lak.

³⁰ Pen Pol taun̄ k̄ib̄ Rom̄ k̄n̄ m̄dol̄iḡip̄ kar̄ip̄ ak
 taul̄iḡ ḡi k̄n̄ m̄dek, m̄i omal̄ ȳnak. Bin b̄i nop̄
 n̄n̄n̄iḡ ap̄el̄iḡip̄al̄ okok̄ k̄rop̄ maḡil̄sek̄ ag wasu
 d̄il, d̄i tep ḡol̄iḡip̄.

³¹ Bin b̄i nop̄ ap̄el̄iḡip̄al̄ okok̄, God bin b̄i d̄n̄iḡ
 ḡi, Ñ̄i ne ag yokek, K̄n̄ rek owak̄ m̄n̄m̄ ak k̄rop̄
 ag ñ̄il, B̄i K̄ib̄ Jisas̄ Krais̄ m̄n̄m̄ tep ak ag ñ̄il,
 ḡol̄iḡip̄. Ne n̄iḡ gek, Rom̄ gapman̄ b̄i k̄ib̄ okok̄ nop̄
 ma ag ḡilak̄ ak me, bin b̄i okok̄ k̄rop̄ m̄n̄m̄ k̄il̄is̄
 ḡi aḡil, ȳip̄id̄ ḡil nep ag ñ̄ol̄iḡip̄.

MINIM KOMIN
The New Testament in the Minimib dialect of the
Kalam language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Minimib long Niugini
copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Minimib (Minimib dialect of Kalam)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0. You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-02-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023
c3b0a7e5-6c23-5e97-9419-62054c911996